

Thế giới Mới

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

SỐ 884 (17/05/2010)

Giá: 12.800đ

**Để khuôn mặt Việt
sang và sáng**

Vua Tự Đức là con ai?

Thẩm Mỹ

Hồng Kông®

NannoLight MP50

**CÔNG NGHỆ MỚI
TRONG ĐIỀU TRỊ MỤN**

Mụn trứng cá

Tập trung ở các vùng: trán, mũi, má và cằm, cổ, lưng, tay.

Các loại mụn thường gặp: Mụn bọc, mụn mủ, mụn trứng cá đỏ, mụn do dị ứng, mụn tuổi dậy thì, mụn viêm lâu năm, mụn cám, mụn đầu đen, mụn cóc, mụn dưới da...

NannoLight dùng ánh sáng xanh, đỏ vàng (ánh sáng lạnh) để loại trừ vi khuẩn mụn ngăn cản sự lây lan của các yếu tố gây mụn. NannoLight hoạt động trên nguyên lý sử dụng các bước sóng ánh sáng để tái cấu trúc lại, liên kết collagen và elastin, san bằng lớp sần bì, lỗi lõm, kích thích da sản sinh tế bào mới thay thế dần các tế bào bị tổn thương, vùng sẹo lõm được đẩy dần lên và làm mịn, mang lại cho bạn làn da khỏe, mịn màng và săn chắc.

**CÔNG NGHỆ HIỆN ĐẠI
THỜI GIAN TRỊ MỤN NGẮN
HIỆU QUẢ CAO!**

Công nghệ Nannolight Vượt bậc và tiên tiến:

- ✦ Triệt tiêu mụn tận gốc
- ✦ Làm teo toàn bộ nhân mụn.
- ✦ Diệt khuẩn làm sạch bề mặt da ngăn mụn trở lại.
- ✦ Xóa sạch vết thâm do mụn gây ra.
- ✦ Se khít mịn lỗ chân lông.
- ✦ Chặn đứng tuyến bã nhờn tại vùng da bị mụn, Tái tạo tế bào da mới làm hồng và mịn da.
- ✦ Làm khỏe và chống lão hóa da.
- ✦ Kích thích tăng sản sinh collagen, làm săn chắc, tái tạo mô, làm mới da, chống lão hóa.
- ✦ Giải quyết tận gốc các vấn đề về mụn.

**Chi tiết liên hệ địa chỉ: 51 Hàng Gà - Hà Nội
Tel: 04. 3824 6852 - 04.39233422**

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH - TBGD CỬU LONG

CUU LONG BOOK & EDUCATIONAL EQUIPMENT JOINT STOCK COMPANY.
(CUBEE JSC)

Ông Ngô Trần Ái - TGD NXBGDVN (Thứ ba từ phải sang)

Tặng hoa chúc mừng HĐQT Công ty CP Sách - TBGD Cửu Long nhân lễ khai trương Công ty

- NGÀY THÀNH LẬP : 15/4/2010
- TRỤ SỞ CHÍNH : 5/5 Đường 30/4 Quận Ninh Kiều - TP. Cần Thơ
- ĐIỆN THOẠI/ FAX : 07103744778
- CHỦ TỊCH HĐQT : Ông Vũ Bá Hoà
- TỔNG GIÁM ĐỐC : Ông Du Xiếu Huệi
- KẾ TOÁN TRƯỞNG: Ông Mai Bá Lưu

**CÔNG TY CP SÁCH - TBGD CỬU LONG LÀ ĐƠN VỊ THÀNH VIÊN CỦA
NXBGD VIỆT NAM, HOẠT ĐỘNG THEO MÔ HÌNH CÔNG TY MẸ - CÔNG TY CON**

**LĨNH
VỰC
KINH
DOANH**

- In ấn và các hoạt động liên quan đến in.
- Bán buôn, bán lẻ sách, báo, tạp chí, văn phòng phẩm.
- Bán buôn, bán lẻ đồ chơi, trò chơi, băng đĩa âm thanh, hình ảnh, giường tủ, bàn ghế, đồ dùng nội thất và các hàng hoá khác.
- Bán buôn tổng hợp : Vật tư, thiết bị, đồ dùng dạy học, trang thiết bị nội, ngoại thất học đường.
- Đại lý mua bán, ký gửi hàng hoá, môi giới thương mại, đấu giá.
- Xây dựng nhà các loại, hoàn thiện công trình xây dựng.
- Dịch vụ hỗ trợ giáo dục.

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH - TBGD MIỀN NAM
SOUTH EDUCATIONAL EQUIPMENT AND BOOK JOINT STOCK COMPANY
(**SOBEE JSC**)

*Ông Ngô Trần Ái - TGD NXBGDVN (thứ ba từ trái sang)
Tặng hoa, logo chúc mừng HĐQT Công ty CP Sách - TBGD Miền Nam nhân lễ khai trương Công ty.*

- NGÀY THÀNH LẬP	: 22/4/2010
- TRỤ SỞ CHÍNH	: 231 Nguyễn Văn Cừ - P4 - Quận 5 TP. Hồ Chí Minh
- ĐIỆN THOẠI	: 3800312 - 38358423, FAX : 38351488 - 38390727
- CHỦ TỊCH HĐQT	: Ông Vũ Bá Hoà
- TỔNG GIÁM ĐỐC	: Ông Phạm Văn Hồng
- PHÓ TỔNG GIÁM ĐỐC	: Bà Nguyễn Thị Thu
- KẾ TOÁN TRƯỞNG	: Bà Nguyễn Mai Hoa

**CÔNG TY CP SÁCH - TBGD MIỀN NAM LÀ ĐƠN VỊ THÀNH VIÊN CỦA
NXBGD VIỆT NAM, HOẠT ĐỘNG THEO MÔ HÌNH CÔNG TY MẸ - CÔNG TY CON**

**LĨNH
VỰC
KINH
DOANH**

- Bán buôn, bán lẻ sách, báo, tạp chí, văn phòng phẩm.
- Bán lẻ băng đĩa âm thanh, hình ảnh.
- Sản xuất trò chơi, đồ chơi.
- Sản xuất máy móc và thiết bị văn phòng, đồ dùng dạy học, trang thiết bị trường học.
- Sản xuất giường tủ, bàn ghế, đồ dùng nội thất.
- Đại lý môi giới. Đấu giá.
- Hoàn thiện công trình xây dựng, xây dựng nhà các loại.
- Dịch vụ hỗ trợ giáo dục.

Tổng Biên tập:
NGUYỄN XUÂN ĐỨC

Phó Tổng Biên tập:
VŨ TRỌNG THANH

Trình bày:
HOÀNG CAO HIỂN
LÝ HỒNG HUONG XUÂN

Hội đồng Biên tập:
NGUT. NGÔ TRẦN ÀI
GS.TSKH CHÂU ĐIỀU ÀI
Nhà báo ĐỖ QUỐC ANH
TS. HÀ BÍCH LIÊN
PGS.TSKH BÙI MẠNH NHỊ
PGS.TS.BS NGUYỄN HOÀI NAM
GS.TSKH NGUYỄN DUY QUÝ
PGS.TS NGUYỄN THỊ MINH THÁI
TS. NGUYỄN QUÝ THAO
GS.TSKH LÊ NGỌC TRÀ
GS.TSKH NGUYỄN CHUNG TÚ

Phòng Phát hành:
THANH KHẢ - (08) 38399050

Phòng Quảng cáo:
XUÂN HOÀI - 0979574099
(08) 39293778 - 39293779

TÒA SOẠN:
322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh.
ĐT: (08) 38399050 - 38399055
Fax: (08) 38399053
Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn

VĂN PHÒNG LIÊN LẠC PHÍA BẮC:
25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội.
ĐT: (04) 22148838. Fax: (04) 39725701

PHÒNG VIÊN THƯỜNG TRƯỞNG TẠI MIỀN TRUNG:
14 Nguyễn Văn Linh, Q. Hải Châu,
TP. Đà Nẵng. ĐT&Fax: (0511) 3837385

Giấy phép xuất bản số 241/GP của Bộ Văn
hóa - Thông tin cấp ngày 8/5/2001. ISSN
0868-3433. Chế bản và in tại: Nhà in báo
Nhân dân TP. Hồ Chí Minh.

Đánh thức tình cảm thiêng liêng

VĨNH THẮNG

Sáng chủ nhật, 9/5/2010, có thể nói hơn 700 phụ huynh, gần 600 học sinh lớp 12 của Trường Phổ thông tư thục Trương Vĩnh Ký (TPHCM) cùng 182 đại diện Ban Giám hiệu các trường trung học phổ thông tại TPHCM... không ai có thể cầm được nước mắt trong lễ hội Trường thành và Tri ân của trường này.

Trên sân khấu, tiến sĩ Huỳnh Công Minh - Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo TPHCM xúc động nói: "Thành phố chúng ta những năm gần đây cũng có vài trường tổ chức lễ tri ân. Nhưng Trương Vĩnh Ký chính là ngôi trường đầu tiên của nước ta và cho đến bây giờ cũng chính là ngôi trường số 1 của cả nước tổ chức lễ hội Trường thành và Tri ân của học sinh lớp 12 thành công và xúc động như thế này. Tôi xin nói thêm: ở những bậc học thấp như mầm non, tiểu học thì phụ huynh còn quan tâm nhiều đến việc đi học ở trường. Nhưng ở Trương Vĩnh Ký, không phụ huynh nào vắng mặt thì đúng là ý nghĩa của lễ hội rất lớn, sự quan tâm của phụ huynh lớn lao chưa từng thấy".

Giáo sư Phan Xuân Biên - nguyên Trưởng Ban Tuyên giáo Thành ủy TPHCM xin ra về trước và nói nhỏ với giáo sư - Nhà giáo nhân dân Hoàng Như Mai - mà tôi nghe được - rằng: "Nếu ngồi thêm nữa, chắc em sẽ khóc nữa. Lễ hội làm em nhớ đến mẹ em quá!".

Nhìn những cô cậu ngày nào còn là học trò, nay chững chạc trong sơ mi, cà vạt, đi bên cạnh cha mẹ, đưa tay nâng cánh tay của cha mẹ mình để dìu bậc sinh thành lên sân khấu, có ai lại không chợt nhớ ngay đến câu tục ngữ "Trẻ cậy cha, già cậy con". Tôi thấy sao các em mạnh mẽ quá, tự tin quá!

Những phát biểu của các em làm chúng tôi bật khóc: "Ba ơi, con đã từng là đứa con trai không ngoan vì không vâng lời ba. Con đã có lúc ghét ba vì bị ba rầy la. Nhưng giờ đây nghĩ lại, nếu không có sự nghiêm khắc của ba thì làm sao con được như ngày hôm nay...".

Một nữ sinh sụt sùi không nói hết chuyện của mình: "Có lúc con đã giận gia đình bỏ đi cả ngày trời. Về nhà, ba giận quá đánh đòn. Nếu không có sự nghiêm khắc và tình yêu thương của ba, không có ngọn roi ngày hôm đó, làm sao con trưởng thành như hôm nay...".

Chúng tôi không thể diễn tả hết những cảm xúc dâng trào từ buổi lễ ngày hôm ấy.

Chỉ có thể nói rằng: lễ hội Tri ân và Trường thành đã khuấy động tận tâm can mọi người, làm cho chính học sinh cảm nhận được những điều thiêng liêng nhất mà các em chưa thấy hết trong cuộc đời.

Phải chăng, mục tiêu giáo dục lớn lao chính là ở đây? ■

4,5 triệu

trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt và trẻ em
nghèo thuộc nhiều vùng, miền trong
cả nước hiện chưa được tiếp cận với các
dịch vụ y tế, giáo dục, văn hóa, xã hội.
(Theo Bộ lao động - Thương binh
và xã hội)

66,83%

là tỉ lệ thương tật của Nguyễn Hoàng
Anh (Hào Anh) do bị vợ chồng Huỳnh
Thanh Giang - Mã Ngọc Thơm hành
hạ dã man.
(Theo kết quả giám định của Phòng Kỹ
thuật hình sự Công an tỉnh Cà Mau)

**VĂN PHÒNG CÔNG TY MẸ
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM**

81 Trần Hưng Đạo, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 39425369 Fax: 39428035

**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI HÀ NỘI**

187B Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 35121980 Fax: 35121602

**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. ĐÀ NẴNG**

15 Nguyễn Chí Thanh, TP. Đà Nẵng

Mã vùng: 0511 ĐT: 3894752 Fax: 3827368

**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. HỒ CHÍ MINH**

231 Nguyễn Văn Cừ, Q5, TP.HCM - Mã vùng: 08

ĐT: 38356111 Fax: 38350983

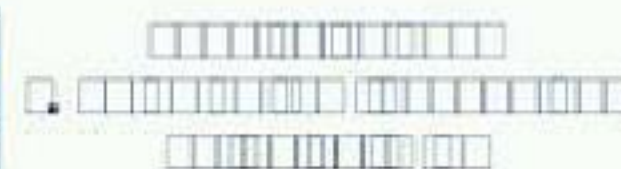

**CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC
TẠI TP. CẦN THƠ**

S/S Đường 30/4, P. Xuân Khánh, TP. Cần Thơ

Mã vùng: 0710

ĐT: 3740868 Fax: 3740869

223 Nguyễn Tri Phương, P.9, Q.5, TP.HCM

ĐT: (08)38554645 Fax: 38564307

**CÔNG TY CỔ PHẦN
ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN
GIÁO DỤC HÀ NỘI**

187B, Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 35122568 Fax: 35123838

**CÔNG TY CỔ PHẦN
ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC PHƯƠNG NAM**

231 Nguyễn Văn Cừ,
Q5, TP.HCM - Mã vùng: 08

ĐT: 38300707

Fax: 38300702

**CÔNG TY CỔ PHẦN
HỌC LIỆU**

240 Trần Bình Trọng, Q5, TP.HCM

Mã vùng: 08 ĐT: 38351179 Fax: 38357917

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH DÂN TỘC**

25 Hàn Thuyên, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 38246923 Fax: 38246923

**CÔNG TY CỔ PHẦN
HỌC LIỆU GIÁO DỤC HÀ NỘI**

31 Lô B khu 7,2 ha, P. Vinh Phúc,
Q. Ba Đình, Hà Nội

ĐT và Fax: 04.37618522 - 37618521 - 37618520

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH - THIẾT BỊ GIÁO DỤC
BÌNH THUẬN**

70 Nguyễn Văn Trỗi, TP. Phan Thiết

ĐT: 0623.816118 Fax: 0623.817595

**CÔNG TY CỔ PHẦN
THIẾT KẾ VÀ PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC**

187B, Giảng Võ, TP. Hà Nội

Mã vùng: 04

ĐT: 35122308

Fax: 35122308

**CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH GIÁO DỤC
TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

240 Trần Bình Trọng, P.4, Q5
ĐT: (08) 38352045 - 38323527
Fax: (08) 38307341

SGD <http://www.sachgiaoduchcm.com.vn>

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. ĐÀ NẴNG**

78 Pasteur, Q. Hải Châu, TP. Đà Nẵng

Mã vùng: 0511 ĐT: 3889326 Fax: 3887793

CÔNG TY CP IN SGK TẠI TP. HÀ NỘI

Tổ 60, Thị trấn Đông Anh, TP. Hà Nội

Mã vùng: 04 ĐT: 38833628 Fax: 38833786

**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM
CÔNG TY CỔ PHẦN
THIẾT BỊ GIÁO DỤC 2 (EECO2JSC)**

79/81 Nguyễn Xí, P.26, Q. Bình Thạnh
ĐT - Fax: (08) 35114776

CÔNG TY CP IN SGK TP.HCM

240 Trần Bình Trọng, Q5, TP.HCM

Mã vùng: 08 ĐT: 38353171 Fax: 38352027

**CÔNG TY CỔ PHẦN
SÁCH MỚI VÀ TỪ ĐIỂN GIÁO DỤC**

25 Hàn Thuyên, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 39726508 Fax: 39726508

283 Thích Quảng Đức,
TX. Thủ Dầu Một, Bình Dương

Mã vùng: 0650

ĐT: 3858330 Fax: 3836704

**CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH - THIẾT BỊ
GIÁO DỤC BÌNH DƯƠNG**

**CÔNG TY CỔ PHẦN
MỸ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG**

187B Giảng Võ, TP. Hà Nội - Mã vùng: 04

ĐT: 35122317 - 35122163 Fax: 35121385

■ Bìa 1: Ông và cháu. Ảnh: NGUYỄN Á

10. Thi tốt nghiệp trung học phổ thông:
để thi sẽ bám sát sách giáo khoa

12. Trường Đại học Công nghiệp TP.HCM:
một mô hình cần nhân rộng

14. Phòng chống bạo hành học đường:
giải pháp từ góc nhìn văn hóa

20. Phóng sự: Vùng đất thiêng của người
La Chí

22. Thúc đẩy quá trình tiến hóa

26. Châu Âu trước nguy cơ
"bệnh dịch tài chính" Hy Lạp

28. World Cup 2010:
Thẻ đỏ ra đời như thế nào?

30. Thảm nạn voi xứ Quảng

32. Những cột mốc tuổi tác

34. Khi bạn gái "chậm lớn"

42. Họa sĩ Nam Bộ vẽ chân dung Bác

44. Hoàng Cẩm: diều bông
rụng xuống lòng sông Đuống

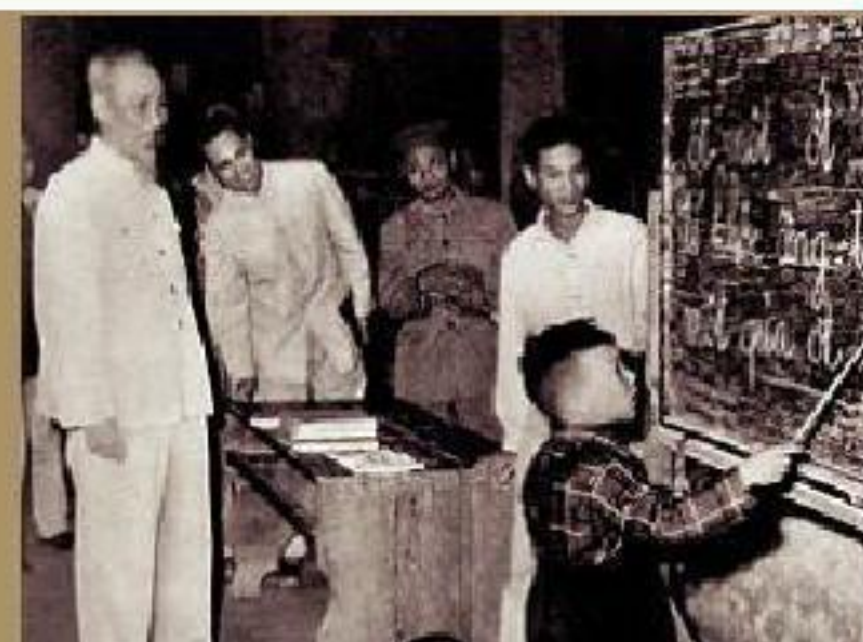
48. Tiếng gọi đồng quê

51. Thế giới trẻ: Thấp sáng tâm hồn

53. Bí quyết để có duyên

Vấn đề - Sự kiện

Tầm nhìn và lòng
tin trong chọn người
Chẳng có ở đâu, chẳng
có ở thời đại nào mà
người đứng đầu nhà
nước trình bày cương
lĩnh hành động của
chính phủ lại độc đáo,
ngắn gọn và xác đáng
như buổi họp ấy...

6.

Để khuôn mặt
Việt sang và sáng
Tiến sĩ Mai Liêm
Trực, một trong
những người mở
đường cho sự
"bùng nổ" Internet
tại Việt Nam, trao
đổi về những cảm
nhận và trăn trở của
ông đối với giới trẻ
và chuyện
phát triển
đất nước

8.

Vua Tự Đức là con ai? Gần 127 năm sau ngày vua Tự Đức thăng hà,
câu hỏi "Vua Tự Đức là con ai?" vẫn còn là một điều bí
ẩn và tiếp tục làm hao tổn giấy mực của giới nghiên cứu

18.

NHÂN KỶ NIỆM 120 NĂM NGÀY SINH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH (19/5/1890-19/5/2010):

Tầm nhìn và lòng tin trong chọn người

Giáo sư Vũ Đình Hòe, vị Bộ trưởng Bộ Giáo dục đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa đã kể lại trong buổi chiều cuối năm Kỷ Sửu (2009) cho chúng tôi nghe về phiên họp đầu tiên của Hội đồng Chính phủ (tháng 8/1945). Chuyện này nhiều người biết, nhưng điều kỳ thú lại là lời bình của nhà trí thức lão thành khả kính năm nay đã 99 tuổi.

■ Bác Hồ với học sinh. Ảnh tư liệu.

PGS. TS TRẦN HỮU TÁ

(Phó Chủ tịch Hội Nghiên cứu và Giảng dạy Văn học TP.HCM)

Theo cụ Vũ Đình Hòe, trong lịch sử chính trị thế giới, chẳng có ở đâu, chẳng có ở thời đại nào mà người đứng đầu nhà nước trình bày cương lĩnh hành động của chính phủ lại độc đáo, ngắn gọn và xác đáng như buổi họp ấy. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra ba đối tượng mà Chính phủ và nhân dân phải tập trung sức lực và quyết tâm đánh thắng: đó là *giặc đói*,

giặc dốt và *giặc ngoại xâm*.

Tất cả các thành viên Chính phủ đều nhất trí tán thành. Tán thành là phải lẽ, vì cương lĩnh hành động này thể hiện tầm nhìn chiến lược hết sức sắc sảo của lãnh tụ. Giữa muôn vàn công việc bộn bề của đất nước, việc nào cũng cần được quan tâm, người lãnh đạo phải cân nhắc và quyết định chính xác. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tập trung chú ý đến 3 vấn đề cốt tử.

Ưu tiên số một cho chống *giặc đói* - điều đó không có gì để bàn khoăn. Nhớ lại nạn đói năm 1945 do phát xít Nhật gây

ra, hai triệu rưỡi đồng bào ta từ Lạng Sơn đến Quảng Trị đã chết tức tưởi vì không gì để ăn, dù là củ chuối, rau dại. Cách mạng thành công, di hại còn rất nặng nề - hàng chục triệu người dân vẫn đang điều dưỡng thiếu ăn. Vì thế, cuộc vận động tăng gia sản xuất được đẩy mạnh thành cao trào. Theo lời kêu gọi của Hồ Chí Minh, hoạt động cứu tế xã hội, nhường cơm sẻ áo được phát động rộng rãi. Lời nói đi đôi với việc làm, mỗi tuần vị Chủ tịch nước dù sức khỏe rất kém vì vừa qua những ngày ốm đau thập tử nhất sinh vẫn nêu gương nhin một bữa để góp suất ăn ấy vào hũ gạo cứu đói của Phủ Chủ tịch.

Thế nhưng tại sao Người lại xếp *giặc dốt* vào ưu tiên chống thứ hai, trên *giặc ngoại xâm*? Tiếng súng xâm lược của thực dân Pháp đã nổ ở Nam Bộ. Máu của đồng bào ta lại đã đổ. Nguy cơ mất nước lần nữa đã cận kề. Thế lực của giặc lại mạnh hơn ta gấp bội: vũ khí hiện đại, quân lính thiện chiến hơn, lại có sự ủng hộ tích cực của Mỹ và Anh.

Chỉ có người thực sự có bản lĩnh mới dám quyết định như Hồ Chủ tịch. Thực tiễn 9 năm chống Pháp và 21 năm chống Mỹ đã chứng minh: *giặc ngoại xâm* dù mạnh đến mấy, dân tộc ta vẫn có thể đánh thắng nếu *dân sinh* được đảm bảo (đời sống nhân dân no đủ), *dân trí* được nâng cao (giáo dục phát triển, nhân dân được học hành, hiểu biết - hiểu biết thiên nhiên, hiểu biết xã hội, hiểu biết con người).

Cương lĩnh chống *giặc dốt* được Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ đạo triển khai rất "ngoạn mục", khoa học:

Việc học hành được lo cho mọi đối tượng: người lớn, trẻ nhỏ, thanh niên. Người lớn - chủ yếu là công nông (những người cơ cực, chân lấm tay bùn) được thanh toán nạn mù chữ. Lớp học mở khắp hang cùng ngõ hẻm. Vài học viên thành một lớp, giáo viên là bất cứ ai có học ít nhiều, thực sự tâm huyết, tự nguyện giảng dạy không điều kiện. Cách học ghép văn

hết sức linh hoạt và cụ thể, dễ hình dung, dễ nhớ:

*O tròn như quả trứng gà
Ô thời đội mũ, ở già thêm râu
O, a hai chữ khác nhau
Bởi a có cái móc câu bên mình.*

Nhớ lại 65 năm trước, khi còn là cậu học sinh lớp nhì 10 tuổi, tôi đã được huấn luyện cấp tốc cách dạy bà con như thế. Các trường tiểu học, trung học được mở rộng cửa. Thanh thiếu niên được huy động đến lớp tối đa. Cha mẹ các em không phải đóng học phí. Ai nghèo còn được cấp vở, bút.

Trường Đại học quốc gia đầu tiên của Nhà nước cách mạng được mở, sinh viên được học sau ngày Tổng khởi nghĩa thành công chỉ một tháng.

Chương trình học ở các lớp các cấp của thực dân Pháp bị bãi bỏ. Các nhà giáo tâm huyết, có tài năng và kinh nghiệm được mời xây dựng chương trình mới - thiết thực hơn, thực sự "giảm tải" (như chữ chúng ta đang quen dùng). Điều rất quan trọng: tất cả được học bằng tiếng Việt (chứ không phải bằng tiếng Pháp như trước tháng 8/1945), từ lớp một tiểu học đến bậc đại học.

Chủ tịch Hồ Chí Minh rất quan tâm đến việc xây dựng đội ngũ giáo sư đại học cho ngay năm học đầu tiên 1945 - 1946. Sắc lệnh số 45/SL ban hành ngày 10/10/1945, đăng trên *Việt Nam Dân quốc công báo* số 4, 1945, trang 112 do Người ký, đã chính thức mời các học giả nổi tiếng làm giáo sư Đại học Văn khoa hoặc tham gia giảng cho trường này. Có 19 vị, chỉ cần nhắc lại tên của các vị ta cũng thấy có nhiều điều đáng suy nghĩ - cụ thể: Cao Xuân Huy, Hồ Hữu Tường, Hoài Thanh, Đặng Thai Mai, Nguyễn Mạnh Tường, Nguyễn Văn Huyền, Đào Duy Anh, Cù Huy Cận, Trần Văn Giáp, Ngô Xuân Diệu, Trần Khánh Giư (Khái Hưng), Phạm Duy Khiêm, Bùi Kỳ, Nguyễn Đình Thi, Đoàn Phú Tứ. Bộ Quốc gia Giáo dục còn mời các nhà hoạt động chính trị đến giảng dạy, trong đó Hồ Chí Minh và Phạm Văn Đồng giảng dạy về khoa học hiến pháp, Võ Nguyên Giáp và Vũ Đình Hòe giảng về khoa kinh tế.

Một kế hoạch hoạt động hết sức rành mạch, cụ thể và thiết thực, toàn diện! Điều đáng chú ý: "tác giả" của kế hoạch trên là Bộ trưởng Bộ Giáo dục Vũ Đình Hòe và một số cộng sự chủ chốt như Nguyễn Văn Huyền, Hồ Đắc Di... Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đặt lòng tin vào

■ Bác Hồ thăm lớp học vỡ lòng phố Hàng Than, Hà Nội (1958). Ảnh tư liệu.

những người đáng tin và thực sự có năng lực. Cả 3 vị vừa nêu trên đều là trí thức ngoài Đảng. Bác sĩ Hồ Đắc Di xuất thân trong gia đình đại quý tộc. Cả 3 đều du học ở Pháp. Nếu nói theo chủ nghĩa lý lịch, cả 3 vị đều chịu ảnh hưởng của đế quốc phong kiến, không thật đáng tin. Vậy mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tin tưởng, đối xử trân trọng, khiến tất cả cảm động "tâm phục, khẩu phục".

Lòng tin vào trí thức - những trí thức chân chính - của Hồ Chủ tịch đã có sức cảm hóa biết bao người ưu tú khác: các vị nho sĩ nổi tiếng Bùi Bằng Đoàn, Bùi Kỳ, Võ Liêm Sơn, Phan Khôi..., các trí thức tân học xuất sắc như Phạm Huy Thông, Trần Đại Nghĩa, Trần Hữu Tước, Hoàng Minh Giám, Phan Anh, Tôn Thất Tùng và Trần Đức Thảo...

Nhìn vào danh sách các giáo sư đại học kể trên, ta càng khâm phục trước lòng tin cậy, trân trọng trí thức của Bác Hồ. Biết ông Hồ Hữu Tường có thời kỳ tham gia Đệ tứ quốc tế (ta quen gọi là Tờ-rốt-kít) và nhà văn Khái Hưng vốn là đảng viên đảng Đại Việt dân chính, Người vẫn quyết định cho mời vì Người coi trọng tinh thần dân tộc của những vị đó và Người luôn trung thành với chủ trương "Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết" - bí quyết dẫn đến "thành công, thành công, đại thành công".

Cũng cần nói thêm trong danh sách 19 vị được mời dạy đại học, chỉ có 4 người có học vị cao: Bùi Kỳ - phó bảng khoa thi Kỳ Dậu, 1909, Nguyễn Văn Huyền - tiến sĩ văn khoa, Phạm Duy Khiêm - thủ khoa kỳ thi thạc sĩ ngữ pháp (biệt danh là Trạng Mèo), Nguyễn Mạnh Tường "lương khoa tiến sĩ": tiến sĩ luật khoa và tiến sĩ văn khoa, bảo vệ cùng trong năm 1932. Nhưng nhiều vị khác mới đỗ dang đại học hoặc chỉ mới tốt nghiệp cử nhân. Một số vị mới qua bậc trung học đã phải rời trường, vào đời kiếm sống nhưng vẫn kiên trì, cần cù tự học (như Đào Duy Anh, Hoài Thanh). Bằng cấp học vị khác nhau, nhưng chắc chắn tất cả đều là những nhà trí thức, những bậc học giả thực sự có uy tín lớn, được người trong giới và nhân dân kính trọng.

Cách chọn người như thế chứng tỏ Hồ Chủ tịch nghĩ đến thực chất giá trị khoa học của họ, chứ không bị mê hoặc bởi bằng cấp.

Ôn lại vài việc lãnh tụ Hồ Chí Minh đã làm trong những ngày đầu cách mạng, không phải để ca ngợi Người, mà cốt để cùng nhau rút ra những bài học lớn, luôn có ý nghĩa thời sự cho việc xây dựng ngành giáo dục hôm nay và nói rộng ra cho việc xây dựng một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh như tất cả chúng ta đều đinh ninh, tâm niệm. ■

Đề khuôn mặt Việt sang và sáng

■ TS. Mai Liêm Trực

“Sang” và “sáng”

Thưa tiến sĩ, ông có cảm nhận gì về những người trẻ xung quanh ông?

Cuộc sống bây giờ thay đổi rất nhanh. Với thế hệ trẻ Việt Nam, thời cơ nhiều nhưng cạm bẫy cũng rất nhiều. Tôi cho rằng, thế hệ trẻ hiện nay có hai xu hướng: một bộ phận lớn nhảy vào dòng chảy, bơi vào dòng chảy, tận dụng các thời cơ trong thế giới phẳng để làm nên những điều kỳ diệu, làm được những việc đáng ghi nhận, đáng tự hào đối với thanh niên. Những trường hợp đó hiện nay không hề hiếm. Tôi nhìn thấy nhiều doanh nghiệp trẻ hiện nay rất thành đạt bởi lẽ thời cơ nhiều, họ đủ lý trí, thông minh và có sự tận tụy để nắm bắt thời cơ và thành đạt. Tôi rất mừng vì điều đó. Tôi tin rằng 15-20 năm nữa, số bạn trẻ say mê, táo bạo, chịu khó học hành, biết tận dụng thời cơ sẽ không thua gì thế hệ trẻ của các nước có xuất phát thuận lợi hơn ta.

Nhưng cũng có một số lượng không nhỏ các bạn trẻ phần nào hơi bị choáng trước lượng thông tin quá lớn mỗi ngày. Họ không đủ trình độ để xử lý lượng thông tin này. Có thông tin hay, thông tin dở. Tôi nói “choáng” ở đây có nghĩa là do các điều kiện lịch sử, địa lý, khoa học công nghệ. Người trẻ nông thôn khi ra thành phố, nhiều người chịu khó và thành đạt, nhưng cũng không ít người học đòi và bị choáng rất nhanh. Nước ta là nước nghèo, nhưng hàng ngày tiếp xúc với thông tin trên truyền hình, mạng Internet rất dễ thấy cuộc sống giàu sang

Tiến sĩ Mai Liêm Trực, một trong những người mở đường cho sự “bùng nổ” Internet tại Việt Nam, đã có cuộc trao đổi với Thế Giới Mới về những cảm nhận và trăn trở của ông đối với giới trẻ và chuyện phát triển đất nước.

rồi choáng rất nhanh. Phần nào đó truyền thông nói quá nhiều về cuộc sống xa hoa của các bạn trẻ ở các nước giàu có.

Nói thực, tôi khá sốt ruột ở chỗ, không ít bạn trẻ phung phí quá nhiều sức lực và thời gian. Một số sinh trường trong những gia đình giàu có còn phung phí cả tiền bạc. Tôi tiếc vì ai cũng chỉ có 24 giờ một ngày, nếu để mọi thứ trôi qua một cách lãng xẹt thì rất lãng phí. Bill Gates giàu như vậy nhưng không hề lãng phí mà vẫn rất giản đơn. Không phải giàu như vậy để “vinh thân phì gia” mà giàu để dùng tiền đó làm nhân đạo.

Theo ông, cần hướng dẫn người trẻ cách quản trị sự đổi thay?

Trong hai thập niên vừa rồi và ở thập niên thứ ba này - thập niên của Internet và toàn cầu hóa - mọi thứ thay đổi ngày càng nhanh: suy nghĩ giữa các thế hệ, khoảng cách ngày càng lớn, cơ hội cũng ngày càng nhiều hơn. Người ta nói rằng với Internet, trong thế giới phẳng, cơ hội được chia đều, tất nhiên là tương đối thôi. Một kỹ sư trẻ về công nghệ thông tin của Việt Nam hoàn toàn có đủ điều kiện (ít nhất là 90%) so với những kỹ sư trẻ ở bất cứ nơi nào trên thế giới. Bạn trẻ đó có thể làm cho bất cứ công ty nào trên thế giới. Nếu mình có năng lực thì có thể bán chất xám, bán sản phẩm cho bất cứ người mua nào. Đây là cơ hội, tất nhiên chỉ là 90% vì còn các yếu tố khác như partner (cộng tác), teamwork (làm việc nhóm)... Không sớm thì muộn, thế hệ trẻ của mình cũng ngang ngửa với thế giới, trừ khi gặp những hiểm họa đặc biệt. Nhưng vấn đề là nhanh hay chậm: 100 năm, 70 năm hay 30 năm? Điều này còn phụ thuộc vào môi trường kinh tế, môi trường xã hội.

Từng đi nhiều nơi, học tập và làm việc ở nhiều nước, ông nghĩ thế nào về tâm thế của người Việt khi bước vào cuộc cạnh tranh tri thức mang tính toàn cầu?

Tôi không dám cho rằng dân tộc Việt Nam thông minh hơn dân tộc nào, nhưng quả thật khuôn mặt của người Việt khi nhìn có độ sang và sáng nhất định. Thực tế, tôi đã đi nhiều nước, học hành làm việc ở nhiều nơi với sinh viên các nước nổi tiếng tài giỏi. Có thể thua họ nhiều mặt, nhưng về sự thông minh, sáng dạ thì mình cũng không thua ai. Bằng chứng là tôi đã học cùng sinh viên Đức, họ thông minh nhưng mình không hề thua họ về sự nhanh trí và sáng dạ. Có lẽ trời đất, điều kiện tự nhiên, lịch sử đã cho người Việt cái sang và sáng như vậy.

Nỗi nhọc nước nghèo!

Theo ông, đâu là thách thức lớn nhất với thế hệ trẻ hiện nay?

Thế hệ trẻ ngày nay dễ bị mất phương hướng. Tại vì cuộc sống, xã hội ngày nay “hư” nhiều. Không ít người lớn làm hư người trẻ và người lớn hư ngay chính trong gia đình cũng nhiều. Nhiều người cứ nói là người trẻ hư nhiều, nhưng tôi nói rằng “chưa chắc”. Nếu có điều tra xã hội học đáng hoàng, thì chưa biết là giữa

Tiến sĩ Mai Liêm Trực sinh năm 1944, tốt nghiệp ngành Vô tuyến điện tử tại Trường Đại học Kỹ thuật Dresden (Đức, khóa 1963 - 1968) và bảo vệ tiến sĩ tại trường này (1976 - 1979). Ông thông thạo 5 ngoại ngữ, từng là Thứ trưởng Bộ Bưu chính - Viễn Thông (2002 - 2005), Chủ tịch Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (2003-2005). Anh của ông, Mai Kỳ, từng là Bộ trưởng - Chủ nhiệm Ủy ban Dân số; và em trai Mai Ái Trực từng là Bộ trưởng Bộ Tài nguyên - Môi trường.

người lớn với người trẻ, ai hư nhiều hơn đâu. Cái khó là để người trẻ tự tin, vượt qua được không chỉ chính bản thân mình mà còn vượt qua được bối cảnh xã hội đang có nhiều điều nhiều nhương. Sự khập khiễng giữa kiến thức được dạy ở trường với thực tế xã hội dễ làm cho họ mất lòng tin, mất phương hướng, từ đó dễ bị choáng và buông lỏng mình. Đó là thách thức lớn nhất, chứ không phải là sự phát triển rất nhanh về mặt chuyên môn, khoa học kỹ thuật.

Ông có đề cập về một bộ phận giới trẻ đang bị choáng ngợp trước những ảo ảnh của cuộc sống hiện đại, vậy đâu là nguyên nhân chính dẫn đến tình trạng này?

Trong môi trường, tốc độ cuộc sống như vậy, trước khối lượng lớn thông tin của cơ hội và cám dỗ, tôi đặc biệt đề cao tầm quan trọng của gia đình đối với thế hệ trẻ. Cha mẹ say mê kiếm tiền, lo địa vị xã hội mà không bỏ công sức quan sát, tìm hiểu con em của mình hàng ngày suy nghĩ như thế nào. Sau mỗi ngày làm việc mệt mỏi về chỉ biết cho con tiến (nếu làm ra tiền) và la mắng khi thấy con học kém. Nhưng nếu không quan sát, không đọc những sách con mình đọc mà cứ áp đặt suy nghĩ của mình thì không tốt cho con em, cho xã hội.

Vấn đề là làm thế nào để truyền được tinh thần đam mê giúp những người trẻ hiện nay nhất nhanh, cầm cui cống hiến cho đất nước?

Đất nước ta trước đây đã rất nghèo, lại còn là thuộc địa, có thể nói là thấp hèn, lạc hậu. Bác Hồ từng gọi là “nước nhược tiểu”. Nhưng dân tộc ta lúc nào cũng có khát vọng: độc lập, không bị cai trị, không khuất phục, ngoan cường. Đó là truyền thống của dân tộc, dù trải qua gần 1.000 năm Bắc thuộc, gần 100 năm thuộc địa vẫn không bị khuất phục. Nỗi nhục của một dân tộc mất nước, bị xâm lăng cũng là động lực rất lớn để dân tộc ta trường tồn. Nhưng không hiểu sao chúng ta chưa thấm cái nhục của một nước nghèo? Người Nhật, người Hàn đã ngấm từ mấy trăm năm nay. Từ khi còn nhỏ, thấy giáo, cha mẹ đã nói với trẻ em rằng nước Nhật là một nước nghèo, không nhiều tài nguyên, chỉ có nhiều bão tố, động đất... chỉ có cách nỗ lực thì mới ngẩng đầu lên được. Tôi đi Seoul (Hàn Quốc) thăm hoàng cung, người ta giới thiệu rằng các vua Triều Tiên ngày xưa là những ông vua nghèo.

Cung điện của họ không bằng hoàng cung Huế (nguyên bản) của mình. Tôi cũng đã làm việc với các tập đoàn lớn của Nhật, Hàn về công nghệ viễn thông, thấy những đại gia lớn trong lĩnh vực này ngày xưa đều rất nghèo. Vì thế họ có ý chí để làm giàu và thành đạt. Họ biết họ nghèo để vươn lên giàu có. Trong khi chúng ta thể hiện lòng yêu nước bằng cách tán tụng rằng nước ta giàu tài nguyên, rừng vàng, biển bạc... Nhưng rốt cuộc, chúng ta vẫn nghèo.

Xin được hỏi thật, từng là quan chức, ông thấy nỗi xấu hổ nhất của mình là gì?

Đất nước ta đang cố gắng thoát khỏi thân phận của một nước nghèo. Chính tôi cũng không tránh khỏi cảm giác có lỗi khi những ngày giáp Tết mở cửa ra thấy những người mẹ già gánh rau đi bán. Hay cũng không khỏi xấu hổ, xót xa khi xem đài, báo, thấy phụ nữ Việt Nam xếp hàng cho đàn ông nước ngoài chọn vợ. Mình không thể vô cảm trước những cảnh đó được...

Ý ông nói đất nước còn nghèo khổ cũng là một nỗi xấu hổ, nỗi nhục?

Đúng vậy! Nếu lãnh đạo tham lam, tham quyền cố vị với suy nghĩ một người làm quan cả họ được nhờ và vô cảm trước những nỗi đau thì làm sao thế hệ trẻ thấy được nỗi nhục của một nước nghèo? Tôi nghĩ rằng lãnh đạo cũng phải đến lúc, không có cách nào khác, phải thay đổi để có thể truyền lửa đến thế hệ trẻ, thắp lại ngọn lửa đam mê mới hy vọng có thể rút ngắn được khoảng cách của một nước nghèo và một nước giàu.

Cựu Thủ tướng Malaysia Mahathir Mohamad khi hết nhiệm kỳ đã nói rằng: sau mấy chục năm phấn đấu nỗ lực, dân tộc Malaysia, từ giờ phút này, đã có thể ngẩng cao đầu nói rằng Malaysia không còn là một dân tộc nghèo và trên đường trở thành một nước giàu có. Đó là điều may mắn cho Malaysia. Ta thì bây giờ dùng ngôn từ rằng đã thoát khỏi các nước kém phát triển, nhưng về cơ bản vẫn là một nước nghèo. Vậy làm sao trong 20 năm nữa ta có thể được như Malaysia để có thể tuyên bố rằng: ta không còn là nước nghèo nữa? Thời gian trước đây Việt Nam không hề thua Thái Lan hay Malaysia, cách đây 30 năm Hàn Quốc vẫn là nước nghèo. Không có lý gì để nhiều nước vượt qua ta đến mấy chục năm. Có thống kê tính rằng: 40 năm nữa

“Anh chị em tôi được cha mẹ dạy là trong cuộc đời các con phải tích lũy được 4 thứ: kiến thức (bằng cách học), nhân cách (trước hết là tôn trọng con người), sức khỏe (lao động, thể thao) và tích lũy tài chính (để lo cho mình và người thân, rộng hơn nữa là làm những việc thiện). Hãy bớt chê và khen nhiều thêm, bởi khi chê một người thì mình nghĩ rằng cao hơn họ nên không có gì để học, nhưng nếu khen một người nghĩa là họ giỏi hơn mình thì có nhiều điều để mình cần học”.

TS. MAI LIÊM TRỰC

ta mới bằng Thái Lan, 70 năm nữa ta mới bằng Malaysia và 100 năm nữa mới bằng Singapore. Tất nhiên số liệu đó chưa hẳn là chính xác, nhưng 20 năm nữa mà ta được như Malaysia thì cũng là một nỗ lực rất lớn.

Theo ông, “bảo bối” để dân tộc ta có thể bứt phá lên là gì?

Bây giờ ta nghèo, phải chạy tăng tốc thôi. Một nước nghèo hay nước đang phát triển muốn đi lên nhanh là do lãnh đạo. Lãnh đạo phải mạnh, sạch và có tầm nhìn. Thiếu một trong ba yếu tố đó thì hoặc là cứ tụt tụt phát triển, hoặc là đi vào tai họa, bất hạnh. Điển hình, thời Pôn Pốt, Campuchia từng rất mạnh nhưng tầm nhìn hạn chế, muốn xây dựng xã hội theo cực đoan, đã đưa dân tộc Campuchia đến diệt chủng, đẩy dân tộc vào cuộc chiến và tai họa...

Thế hệ trẻ của chúng ta đang có thời cơ để đưa Việt Nam trở thành nước đầy đủ và giàu sang. Tất nhiên là thế hệ trẻ muốn làm được thì thế hệ người lớn như hiện nay phải tạo điều kiện ngay từ bây giờ. Phải có những cải cách về mặt giáo dục, độc lập, tự do trong sáng tạo. Lúc đó có thể tự tin nói rằng chúng ta không thua kém những nước láng giềng. Trách nhiệm ấy, bây giờ là của người lớn, thay vì cứ nói về thì tương lai là “thuộc về giới trẻ” một cách chung chung.

Xin cảm ơn ông về cuộc trao đổi này!

THÁI SƠN thực hiện

THI TỐT NGHIỆP TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NĂM 2010: Đề thi sẽ bám sát sách giáo khoa

Để giúp học sinh (HS) lớp 12 chuẩn bị tốt cho kỳ thi tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT) năm học 2009-2010 sẽ diễn ra vào đầu tháng 6/2010, Vụ Giáo dục Trung học - Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) đã có hướng dẫn cụ thể về việc tổ chức ôn tập cho HS. Đồng thời, Bộ GD&ĐT khẳng định: dù dạy học theo chuẩn kiến thức, kỹ năng, hay bám sát sách giáo khoa (SGK) thì HS vẫn đáp ứng được yêu cầu của đề thi.

Ảnh: NGUYỄN MINH

ĐÀO QUỐC TOÀN

Đề thi sẽ "khớp" với hướng dẫn ôn tập

Theo Bộ GD&ĐT, đề thi tốt nghiệp THPT năm 2010 được ra với hai phần: phần chung cho tất cả thí sinh (chiếm tỉ lệ khoảng 80%), phần riêng ra theo từng chương trình chuẩn và nâng cao (chiếm tỉ lệ khoảng 20%). Trước những ý kiến của các nhà giáo bày tỏ lo ngại rằng, chủ trương của Bộ GD&ĐT là hướng dẫn ôn tập theo chuẩn kiến thức, kỹ năng nhưng khâu ra đề lại "lệch" so với quy định này, ông Trần Văn Nghĩa, Phó cục trưởng Cục

Khảo thí và Kiểm định chất lượng GD (Bộ GD&ĐT) cho biết: "Do việc dạy và học theo chuẩn kiến thức, kỹ năng (không bắt buộc phải dạy hết SGK) vẫn còn là hướng dẫn khá mới mẻ và trên thực tế không phải địa phương nào cũng đã thực hiện được đầy đủ quy định này, để tránh thiệt thòi cho thí sinh, tinh thần chỉ đạo của Bộ GD&ĐT trong khâu ra đề là sẽ vừa bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng, nhưng cũng phải đảm bảo nội dung đề thi không nằm ngoài SGK hiện hành".

Như vậy, dù ôn tập theo SGK hay theo chuẩn kiến thức, kỹ năng thì HS đều có thể đáp ứng được yêu cầu của đề thi.

Còn vấn đề thực tế đề thi không "chủ yếu nằm trong chương trình lớp 12", ông Nguyễn Hải Châu, Vụ phó Vụ Giáo dục Trung học cho biết: "HS chuẩn bị thi tốt nghiệp THPT ôn tập kỹ nội dung chương trình lớp 12, theo yêu cầu về chuẩn kiến thức, kỹ năng và những phần có tính liên thông, tiếp nối ở lớp 10 và 11. Có nghĩa sẽ không phải rà soát toàn bộ chương trình lớp 10 và 11, mà chỉ ôn tập những phần kiến thức có tính tiếp nối, trên cơ sở nội dung chương trình lớp 12". Về vấn đề này, ông Trần Văn Nghĩa cũng khẳng định: với những môn khoa học tự nhiên, đặc biệt là môn Toán, do đặc thù là môn học có tính liên thông rất cao, nên khi nói đề thi chủ yếu nằm trong chương trình lớp 12 không có nghĩa chỉ có những nội dung trong SGK Toán lớp 12; nếu HS không nắm vững kiến thức cơ bản ở lớp dưới thì cũng không thể làm được bài.

Việc ôn tập của HS đã vào giai đoạn nước rút, vì chỉ còn vài tuần nữa, kỳ thi tốt nghiệp THPT sẽ diễn ra. Do vậy, chúng tôi xin nhắc lại lần nữa là việc dạy học và thi cử (kể cả thi tốt nghiệp THPT, thi tuyển sinh đầu cấp, tuyển sinh đại học, cao đẳng) đều bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng. Nếu hiểu và làm đúng thì việc dạy, học, ôn tập để thi của HS sẽ không bị phân tán, lan man, giáo viên và HS tránh được áp lực "dạy gì thi nấy", có nghĩa dạy và học có trọng tâm, nhằm tới mục tiêu rèn luyện kỹ năng, phương pháp tư duy, chứ không phải cố ôm đồm hết nội dung để cập trong chương trình, SGK, chỉ vì "lo bỏ sót nội dung sẽ ra đề thi".

Theo ông Nguyễn Hải Châu, do nhiều giáo viên vẫn còn lúng túng với cách dạy theo chuẩn kiến thức, kỹ năng và chỉ quen dạy hết nội dung SGK, nên Bộ GD&ĐT mới ban hành hướng dẫn cụ thể, trong đó nêu rất cụ thể bốn mức độ trong cùng một nội dung kiến thức, tương ứng với các đối tượng HS. Những HS chỉ cần học,

ôn thi để hoàn thành chương trình phổ thông thì chỉ cần đạt mức độ tối thiểu, có thể coi là mức sàn về kiến thức, kỹ năng. Còn những HS cần tham gia những kỳ thi mang tính cạnh tranh sẽ phải lần lượt đạt đến mức độ cao hơn, nhưng không có nghĩa là phải học thêm nội dung mới, học vượt ra ngoài chương trình mà khai thác sâu hơn, mở rộng hơn. Đề thi tốt nghiệp THPT (hoặc thi tuyển sinh đầu cấp, tuyển sinh đại học, cao đẳng) đều phải đảm bảo nguyên tắc “căn cứ vào chuẩn kiến thức, kỹ năng”, nhưng cùng một nội dung, tùy mục tiêu của mỗi kỳ thi sẽ có cách hỏi khác nhau, kể cả trong một đề thi cũng có những câu hỏi để kiểm tra các mức độ: thông hiểu, vận dụng, sáng tạo...

Có một vấn đề không mới, nhưng cũng cần nhắc thêm, đó là hiện tượng “học tủ” khá phổ biến trong không ít HS lâu nay. Nhiều HS còn suy luận rằng, năm trước đề thi ra câu này thì năm nay sẽ không ra câu đó nữa! Nhưng theo các chuyên gia GD, với cách ra đề thi như hiện nay, nếu “học tủ” thì nguy cơ lệch tủ ngày càng cao. Một bộ đề thi có nhiều câu hỏi ở nhiều phần khác nhau, các câu hỏi thi tốt nghiệp tự luận hay trắc nghiệm đều kiểm tra trên bình diện kiến thức rộng, tránh cho HS “học tủ”, học lệch. Mặt khác, khi các chuyên gia xây dựng đề thi tốt nghiệp, họ đều tính đến tất cả HS đều đạt điểm trung bình để đáp ứng yêu cầu chuẩn kiến thức.

Cần lưu ý khi thi trắc nghiệm

Theo các chuyên gia khảo thí, để làm tốt bài thi trắc nghiệm, thí sinh cần phải có những hiểu biết đầy đủ và đúng đắn về hình thức thi rất phổ biến và hiệu quả này. Trước hết, cần làm rõ điều ngộ nhận tai hại là hình thức thi trắc nghiệm chỉ kiểm tra được khả năng nhớ chi tiết, mà không kiểm tra được các kỹ năng tư duy bậc cao hơn. Điều này chỉ đúng với những câu trắc nghiệm tự tạo của những người không chuyên nghiệp. Trong khi đó, như kết quả của các kỳ thi vừa qua cho thấy, những đề thi trắc nghiệm của Việt Nam được viết khá tốt và ngày càng tốt hơn, do việc tham khảo các đề thi trắc

CÁC QUY ĐỊNH VỀ ĐỀ THI TRẮC NGHIỆM

- Đề thi vừa mới nhận từ giám thị phải để dưới tờ phiếu trả lời trắc nghiệm (TLTN), không được đọc. Khi tất cả thí sinh trong phòng thi đều đã nhận được đề thi, được sự cho phép của giám thị, thí sinh bắt đầu đọc đề thi.
- Phải kiểm tra đề thi để đảm bảo: đề thi có đủ số trang, số lượng câu trắc nghiệm; nội dung để được in rõ ràng, không thiếu chữ, mất nét; tất cả các trang của đề thi đều ghi cùng một mã đề thi. Nếu phát hiện những chi tiết bất thường trong đề thi, thí sinh phải báo ngay cho giám thị để xử lý.
- Ghi tên và số báo danh của mình vào vị trí tương ứng trong đề thi, xem mã đề thi (in trên đầu đề thi) và dùng bút mực hoặc bút bi ghi ngay 3 chữ số của mã đề thi vào 3 ô vuông nhỏ ở đầu các cột của khung mã đề thi (mục số 10 trên phiếu TLTN); sau đó, dùng bút chì, lần lượt theo từng cột, tô kín ô có chữ số tương ứng với chữ số ở đầu mỗi cột. Theo yêu cầu của giám thị, tự ghi mã đề thi của mình vào 2 phiếu thu bài thi (tuyệt đối không ký tên vào phiếu thu bài khi chưa nộp bài).
- Trên phiếu TLTN chỉ được viết một thứ mực không phải là mực đỏ và tô chì đen ở ô trả lời; không được tô bất cứ ô nào trên phiếu TLTN bằng bút mực, bút bi.
- Ngoài 10 mục cần ghi trên phiếu TLTN bằng bút mực và các câu trả lời tô chì, tuyệt đối không được viết gì thêm hoặc để lại dấu hiệu riêng trên phiếu TLTN. Bài có dấu riêng sẽ bị coi là phạm quy và không được chấm điểm; phải giữ phiếu TLTN phẳng, không được gấp và làm bẩn; làm xong bài phải ngồi tại chỗ, không nộp bài trắc nghiệm trước khi hết giờ làm bài.
- Khi hết giờ làm bài thi trắc nghiệm, có lệnh thu bài, phải ngừng làm bài, bỏ bút xuống; đặt phiếu TLTN lên trên đề thi; chờ nộp phiếu TLTN theo hướng dẫn của giám thị.
- Thí sinh không làm được bài vẫn phải nộp phiếu TLTN. Khi nộp phiếu TLTN, phải ký tên vào 2 phiếu thu bài thi; chỉ được rời khỏi chỗ của mình sau khi giám thị đã kiểm đủ số phiếu TLTN của cả phòng thi và cho phép ra về.

(Nguồn: Bộ GD&ĐT)

nghiệm của quốc tế hiện nay rất thuận lợi, dễ dàng.

Vì vậy, để chuẩn bị tốt cho kỳ thi trắc nghiệm, trước hết, thí sinh phải biết học cho đúng cách, chứ không chỉ nhồi nhét vào đầu thật nhiều chi tiết rời rạc (vì nghĩ rằng trắc nghiệm sẽ thiên về kiểm tra chi tiết). Khi tập trung quá nhiều vào chi tiết, HS sẽ chỉ sử dụng bộ nhớ ngắn hạn và chắc chắn sẽ rơi vào tình trạng học bài sau quên bài trước. Chính vì vậy, có một điều tưởng chừng nghịch lý, đó là kỳ thi càng đòi hỏi trí nhớ chi tiết thì thí sinh lại càng phải luyện tư duy tổng quát cho thật nhạy bén, sắc sảo.

Khi ôn tập các môn thi trắc nghiệm, cần nhìn lướt qua toàn bộ chương trình để nắm được các chủ đề và vấn đề trọng tâm cần giải quyết ở mỗi chủ đề. Xác định các khái niệm cơ bản và hiểu rõ định nghĩa của các khái niệm này trong từng chủ đề. Hiểu rõ và thực hành thành thực các phương pháp (thông qua các công thức đã được chứng minh) giải quyết những vấn đề đã được đặt ra cho mỗi chủ đề. Chỉ khi nào đã nắm vững những điều

trên, thí sinh mới có thể tiếp tục chuẩn bị sâu hơn cho hình thức thi trắc nghiệm như sau:

1. Tự kiểm tra sau mỗi bài học (mỗi chủ đề) bằng các bài trắc nghiệm đã được soạn sẵn. Thí sinh có thể sử dụng các tài liệu do giáo viên môn học giới thiệu hoặc được cung cấp trên thị trường; điều quan trọng là thực hiện đều đặn hàng ngày.

2. Thường xuyên trao đổi với bạn bè cùng lớp, các thầy cô giáo; tham gia các câu lạc bộ, các diễn đàn để hỏi thêm về các khái niệm chưa hiểu rõ, hoặc trao đổi các cách giải quyết khác nhau cho cùng một vấn đề.

3. Ghi nhận những lỗi sai của mình (có thể dễ dàng làm được bằng các loại sách ôn tập), tìm hiểu nguyên nhân và thỉnh thoảng tự kiểm tra lại để xem mức tiến bộ của chính mình.

Tóm lại, cần tiến hành ôn luyện từ từ và đều đều; kiên trì, nhẫn nại, tự lấp đầy các lỗ hổng kiến thức; trao đổi với bạn bè, thầy cô giáo; tự vạch ra một kế hoạch khả thi và tự mình thực hiện kế hoạch do chính mình đã vạch ra. ■

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP TP. HỒ CHÍ MINH: Một mô hình cần nhân rộng

Sau một chuyến đi khảo sát hoạt động của hệ thống Trường Đại học Công nghiệp TP.HCM tại các tỉnh thành Thái Bình, Thanh Hóa, Nghệ An, Quảng Ngãi, chúng tôi phải thừa nhận rằng đây đúng là một hệ thống đào tạo bởi ở tất cả các cơ sở đào tạo tại các tỉnh thành, cơ sở trường lớp, phòng thực hành, phòng thí nghiệm, thư viện, nhà ăn, ký túc xá... đều được xây dựng theo đúng một tiêu chuẩn, một chất lượng như nhau.

VĨNH THẮNG

Chúng tôi và nguyên Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Trần Văn Nhung đã được tiến sĩ - Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới Tạ Xuân Tế - Hiệu trưởng nhà trường - đưa đến từng nơi, tiếp xúc thẳng thắn với sinh viên. Ở từng nơi, số lượng máy công cụ, hóa chất, vật thí nghiệm hết sức phong phú về chủng loại, nhiều về số lượng và chuẩn về chất lượng. Có thể nói, sinh viên được học trực tiếp trên máy chứ không phải học chay.

Hệ thống nhà ăn của trường hết sức hiện đại, giúp sinh viên tiếp cận ngay với phong cách sống văn minh khi mới vào trường. Chúng tôi thực sự ngỡ ngàng khi thấy nhà ăn tự phục vụ không khác gì ở Bệnh viện FV tại TP.HCM! Tất cả bàn ghế sạch sẽ, sinh viên trật tự xếp hàng tay cầm khay tự lấy thức ăn mang về chỗ ngồi. Sinh viên có thể ăn từ mức tối thiểu 3.000đ/suất. Ở các cơ sở miền Bắc và miền Trung, mỗi suất ăn từ 6.000đ đến 9.000đ đã có đầy đủ dinh dưỡng với 3 món!

Ấn tượng nhất đối với chúng tôi khi tham quan các cơ sở đào tạo của trường này chính là hệ thống thư viện - phòng đọc sách và công viên của nhà trường. Thư viện của tất cả các cơ sở đều mở cửa phục vụ từ 6 giờ 30 sáng đến 10 giờ tối hàng ngày, có máy lạnh, có đầy đủ máy tính để truy cập Internet wifi và cùng lúc có thể phục vụ cả ngàn sinh viên với cả trăm ngàn đầu sách đủ chủng loại. Mỗi năm nhà trường đầu tư khoảng 5 tỉ đồng cho hệ thống thư viện của mình. Không gian sống của sinh viên là điều đặc biệt được coi trọng: bất cứ cơ sở nào của Trường Đại học Công nghiệp cũng có hoa viên, có sân

tập thể dục - thể thao cho sinh viên. Tại cơ sở chính, thư viện là một tòa nhà 8 tầng, dài cả trăm mét, có gần 20 cầu thang máy phục vụ sinh viên.

Chúng tôi thẳng thắn đặt câu hỏi với Anh hùng Lao động Tạ Xuân Tế: “Đang có những dư luận râm ran đây đó là Trường Đại học Công nghiệp TP.HCM có nhiều khoản thu quá trong khi đây là trường đại học công lập?”. Ông Tạ Xuân Tế không ngần ngại trả lời: “Chúng tôi công khai các khoản thu và minh bạch khi sử dụng. Mỗi năm ngân sách nhà nước chỉ rót cho trường khoảng 14 tỉ đồng trong khi số tiền nhà trường phải miễn và giảm cho sinh viên diện chính sách lên đến gần 14 tỉ đồng. Tổng chi lương cho cán bộ công nhân viên cũng hơn 14 tỉ đồng/tháng. Tiền điện mỗi năm 12 tỉ đồng. Chúng tôi có công khai một số khoản thu thêm nhưng tất cả đều được báo cáo với Bộ Công thương trước mỗi năm học và được đầu tư vào những công trình cụ thể phục vụ cho việc ăn ở, học hành và nghiên cứu của sinh viên. Mỗi năm chúng tôi có 2 đoàn kiểm toán độc lập về thu chi của nhà trường. Nếu có sinh viên nào bị “đề nặng” bởi

■ Ông Tô Huy Rúa đến thăm Trường Đại học Công nghiệp TP.HCM. Ảnh: THANH THỦY

các khoản thu thi nhà trường đều có chính sách miễn giảm cho các đối tượng khó khăn và sinh viên được hưởng lợi nhiều hơn bình thường khi học ở đây”.

Ông Mai Văn Ninh - Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Thanh Hóa và ông Nguyễn Hoàng Sơn - Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi đều trả lời với tôi trùng một ý kiến: “Tỉnh chúng tôi tự hào vì đã đem được Trường Đại học Công nghiệp TP.HCM về địa phương mình”. Xin nói thêm, cơ sở đào tạo tại Thái Bình đã được đầu tư gần 300 tỉ đồng trong gần 3

năm qua; cơ sở ở tỉnh Thanh Hóa trong 1 năm cũng khoảng 100 tỉ đồng và cơ sở tỉnh Quảng Ngãi trong 2 năm qua là khoảng 200 tỉ đồng.

Điều cuối cùng mà chúng tôi được thông tin là ở các cơ sở mới mở tại các tỉnh thành, số lượng sinh viên chỉ chiếm một tỉ lệ nhỏ nhoi so với số sinh viên bậc cao đẳng hoặc học viên trung cấp nghề vì chủ trương của nhà trường là chỉ đến khi nào chất lượng các cơ sở ổn định như ở TP.HCM thì cơ sở mới được tăng chỉ tiêu đào tạo đại học.

Trong số khoảng 100.000 sinh viên đang theo học tại trường hiện nay chỉ có 50% ở bậc đại học, còn lại là bậc trung cấp chuyên nghiệp, cao đẳng và trung cấp nghề. Rõ ràng đây là một ngôi trường đào tạo đúng hướng, đúng mục tiêu hiện nay.

Đánh giá hoạt động tiêu biểu về công khai và minh bạch trong thu chi của trường này sau khi khảo sát thực tế, ông Tô Huy Rúa, Ủy viên Bộ Chính trị, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương Đảng cho rằng: “Đây là một mô hình hiệu quả trong đầu tư, rất cần nhân rộng”. ■

PHÒNG CHỐNG BẠO HÀNH HỌC ĐƯỜNG:

Giải pháp từ góc nhìn văn hóa

Chúng ta cần nghiêm chỉnh xem lại diễn trình giáo dục trước khi bánh xe bạo hành - một yếu tố quan trọng trong biểu hiện lệch lạc giá trị giáo dục tiếp tục lăn và cản trở việc Việt Nam đạt được những mục tiêu cao cả và rõ ràng về chiến lược giáo dục dài hạn.

ThS. ĐINH GIA HƯNG

Xây dựng văn hóa tôn trọng học sinh

Nạn bạo hành trong/ngoài nhà trường, cũng như các yếu tố tiêu cực khác, là một sản phẩm phức hợp có thể liên quan đến nhiều thành tố: bản thân học sinh (bao

gồm giáo dục gia đình), môi trường sống (xóm giềng, xã hội), văn hóa học đường (văn hóa tổ chức và thực thi việc dạy học và các hoạt động ngoại khóa), hệ thống pháp luật; môi trường thông tin và giao lưu quốc tế (như mạng Internet cũng như các trào lưu sống đương đại). Một hành vi bạo lực ở bậc học phổ thông có thể xuất

phát từ sự bất ổn tâm lý của một học sinh (và nạn nhân bạo hành của em có thể là “người giờ đầu chịu báng” để em “trút giận đúng lúc”), mà tâm lý này lại có thể phát xuất từ việc chứng kiến các biểu hiện bạo hành trong gia đình. Đây chỉ là một ví dụ về khả năng dẫn đến bạo hành (và thực tế cho thấy như vậy).

Chính vì hành vi bạo lực xuất phát từ “sự vắng mặt tâm lý lành mạnh” dẫn đến sự “tăng trưởng ý thức bạo lực” trong bối cảnh cụ thể làm chúng ta thật khó truy tìm được căn nguyên dẫn đến hành vi bạo hành (như đánh hội đồng, cầm dao đâm bạn hay dùng đế giày cao gót đập vào mặt bạn...) nên điều quan trọng là các bên liên quan đến giáo dục phải có sự đồng thuận. Đó là việc xác định chính xác mức độ trách nhiệm của mình rồi cùng ngồi lại bàn bạc nhằm xây dựng một *nguyên tắc chung về sự hình thành một nền văn hóa giáo dục phi bạo lực*, từ đó phát triển thành các quan niệm và quy tắc cụ thể làm *chuẩn đánh giá và điều chỉnh/cảm hóa hành vi học sinh*.

Đây là vấn đề lớn mang tính định hướng quốc gia về giáo dục đạo đức và nhân cách. Chúng ta thử đưa ra một ví dụ về cái gọi là *sáng kiến về văn hóa hòa bình ở học đường*.

Theo tôi, đó là những thể chế có trách nhiệm trước nhất như nhà trường, phòng giáo dục và đào tạo (GD&ĐT), sở GD&ĐT xây dựng một *nền văn hóa tôn trọng học sinh* chứ không nói chung chung kiểu như *tiên học lễ hậu học văn* hay việc áp dụng phần nhiều là khô khan các giáo trình giáo dục công dân lâu nay. Chúng ta đã đến lúc phải *duy lý hóa* và triển khai cụ thể những giá trị phi bạo hành bằng những bộ công cụ, phương pháp và bài tập thực hành thật sinh động và khoa học (ví dụ như đưa ra hệ thống các tình huống dẫn đến sự xung đột).

Tiếp đó, chúng ta có thể mời các chuyên gia về vấn đề *văn hóa hòa bình ở gia đình, học đường và xã hội* phát triển những tập tài liệu (điều quan trọng là nên có sự tham khảo chương trình *kỹ năng chung sống hòa bình* từ các thể chế giáo dục quốc tế tiên bộ nhằm chất lọc tinh túy ứng dụng vào môi trường Việt Nam) để triển khai giảng dạy ở bậc học phổ thông.

Giáo dục kỹ năng quản lý xung đột

Bối cảnh bạo hành có xu hướng gia

tăng hiện nay cho thấy học sinh chưa được trang bị thật sự về một nhận thức và định hình được thói quen đối nhân xử thế đúng đắn và sâu sắc về *tôn trọng, hòa bình và giải quyết xung đột*. Nếu các em chưa được người lớn dạy và hiểu được thế nào là *thể hiện và ứng xử phi bạo lực với sự bất đồng* thì làm sao các em có được bản lĩnh thực hành tinh thần phi bạo lực có tình có lý trong quá trình sống và học tập phức tạp và có thể mang tính gây hấn cao.

Đây là điều nhà trường có thể làm đầu tiên (dĩ nhiên là gia đình, xã hội và Bộ GD&ĐT cũng phải tiến hành song song những cải thiện mang tính đồng bộ để đảm bảo hiệu lực của nỗ lực giáo dục văn hóa hòa bình này). Mặc dù chúng ta đang ở trong bối cảnh khó khăn về nhiều mặt (như nền kinh tế phát triển chưa bền vững; số lượng học sinh gia tăng; lương giáo viên còn thấp; chương trình giáo dục chưa được tái cơ cấu hợp lý) nhưng cứ lần lữa thì sự gia tăng những trường hợp bạo hành sẽ phá hoại một mục tiêu giáo dục sống còn: *duy trì nền hòa bình và nhân ái học đường để ứng dụng tối đa những kết quả giáo dục mà học sinh, sinh viên đạt được vào việc xây dựng và phát triển đất nước*.

Để chương trình giáo dục *văn hóa tôn trọng học sinh* thành công (ít nhất ở học đường) thì đội ngũ giáo dục trong nhà trường phải là những người thực hành và thể hiện mẫu trước nhất để có thể các em học sinh cũng thấy được hiện thực phản ánh những gì các em đã học trong sách vở. Ví dụ, khi có một vụ bạo hành xảy ra thì các thầy cô có trách nhiệm quản lý học sinh đó phải thể hiện một tinh thần quan tâm thật sự và giải quyết một cách khéo léo, công bằng, nhân văn và khoa học nhằm hiểu đúng động cơ dẫn đến các hành vi bạo lực, từ đó áp dụng phương pháp *đối thoại trên tinh thần tôn trọng bạn học* để kiên nhẫn uốn nắn hành vi các em. Sự mẫu mực và thái độ quan tâm sâu sắc đến các em của các thầy cô và nhân viên giáo dục có tác dụng rất lớn đến tiến trình hướng thiện/phi bạo lực cho các em

Một kết quả đáng báo động từ khảo sát của tiến sĩ Hoàng Bá Thịnh (Đại học Quốc gia TP.HCM) và các cộng sự về hành vi bạo lực trong nữ sinh trung học (với 200 phiếu khảo sát tại 2 trường trung học phổ thông ở Hà Nội) cho thấy: có đến 96,7 % số học sinh trả lời ở trường các em học có xảy ra hiện tượng nữ sinh đánh nhau; mức độ: 44,7% rất thường xuyên, 38% thường xuyên. Hơn 45% các em được hỏi cho rằng đó là “điều bình thường”!

liên quan. Tất nhiên lãnh đạo nhà trường cũng như các cấp quản lý cao hơn cần thể hiện hết trách nhiệm của mình và hỗ trợ tối đa một cách khoa học để thầy cô có thể thực hiện tốt nhất vai trò giáo dục và hướng thiện học sinh.

Cuối cùng (tuy chưa phải là hết), điều nan giải mà người chúng ta cần nhất là *tạo ra một chất keo văn hóa đồng thuận về nhận thức và định hướng hệ giá trị hòa bình học đường giữa nhà trường, gia đình, xã hội và chính quyền*. Chính tâm thức chưa thật sự hướng về nhau và ý thức trách nhiệm của mỗi người lớn còn hạn chế đã làm cho chúng ta chưa thật sự tạo ra *động năng và nguồn lực chung đối phó với vấn đề bạo hành ở học đường*. Tâm thức đúng đắn mang tính quyết định trong thời điểm hiện nay không phải là *đòi hỏi gì cho mình được đã mới thực hiện trách nhiệm* mà là *hy sinh một phần nhằm dẫn các nguồn lực cá nhân và tập thể giải quyết các vấn đề liên quan đến bạo hành*. Các nhà lãnh đạo liên quan phải là những người đầu tiên nghĩ đến và thực hiện tiến trình nhân bản này để cùng khởi kích tiến trình hướng đến xây dựng một nền văn hóa giáo dục hòa bình, nhân ái và lành mạnh cho học sinh Việt Nam. ■

■ Học ngành sửa chữa ô tô tại Trường ĐH Sư phạm Kỹ thuật TP.HCM

Điểm ưu tiên cho được sĩ trung cấp thi ngành y dược

● Tôi là con liệt sĩ và là được sĩ trung cấp đã công tác được 4 năm thì có được ưu tiên gì khi thi vào Trường Đại học Y Dược hay không? (dangducbinh@yahoo.com)

Theo quy chế tuyển sinh hiện hành, con liệt sĩ là đối tượng 4 thuộc nhóm ưu tiên 1 (được hưởng ưu tiên 2 điểm), được sĩ trung cấp đã công tác trên 3 năm thì vào các ngành y dược là đối tượng 7 thuộc nhóm ưu tiên 2 (được hưởng ưu tiên 1 điểm). Tuy vậy quy chế cũng quy định người có nhiều ưu tiên theo đối tượng chỉ được hưởng một diện ưu tiên cao nhất nên bạn chỉ được hưởng nhóm ưu tiên 1 (2 điểm), không cộng gộp thành 3 điểm của hai loại ưu tiên đối tượng. Trường hợp bạn có thêm ưu tiên khu vực thì được cộng thêm điểm ưu tiên khu vực, ví dụ bạn ở khu vực 1 thì điểm ưu tiên tổng cộng của bạn là 3,5 điểm.

Tốt nghiệp trung học phổ thông ở nước ngoài

● Con của tôi du học ở bậc phổ thông và tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT) ở nước ngoài thì có được ưu tiên gì khi thi vào các trường đại học (ngành ngoại ngữ) ở Việt Nam không? (vothanhtung@gmail.com)

Dù tốt nghiệp THPT ở nước ngoài, con của ông cũng vẫn phải dự kỳ thi tuyển sinh đại học, cao đẳng như các thí sinh khác.

Xét tuyển cao đẳng sau khi hỏng đại học

● Em dự định thi vào Đại học Quốc gia TP.HCM, khối A. Trong trường hợp em không đậu vào Trường Đại học Bách khoa theo nguyện vọng 1 thì có thể đăng ký xét tuyển vào hệ cao đẳng của Trường Đại học Khoa học tự nhiên - Đại học Quốc gia TP.HCM được không? (ongvanduc@gmail.com)

Trường Đại học Bách khoa - Đại học Quốc gia TP.HCM tuyển sinh cả nước nên nếu bạn không đủ điểm đậu nguyện vọng 1 vào trường nhưng có kết quả thi bằng hoặc cao hơn điểm sàn đại học thì được nộp đơn xin xét tuyển nguyện vọng 2 và nguyện vọng 3 tại các ngành cùng khối A của tất cả các trường đại học trên toàn quốc. Hệ cao đẳng của Trường Đại

học Khoa học tự nhiên - Đại học Quốc gia TP.HCM chỉ có ngành Tin học (sau đó được liên thông lên hệ đại học), nếu bạn muốn đăng ký xét tuyển nguyện vọng 2 vào hệ cao đẳng của trường này thì chỉ cần kết quả thi của bạn bằng hoặc cao hơn điểm sàn cao đẳng.

Thi đại học khối K

● Em đã tốt nghiệp trung cấp chuyên nghiệp (chuyên ngành điện), dự định sẽ dự thi vào đại học khối K của Trường Đại học Sư phạm kỹ thuật TP.HCM. Xin cho biết em phải làm hồ sơ như thế nào? Có phải thi 3 môn: Toán, Lý và Kỹ thuật điện hay không? Khi tính tổng điểm thi trường có nhân hệ số môn chuyên ngành không? Tỷ lệ chọi của trường là bao nhiêu (khối K)? Để thi của khối này Bộ sẽ ra hay là trường ra? (nguyenphuongmai@yahoo.com.vn)

Em nộp hồ sơ tại Trường ĐH Sư phạm Kỹ thuật TP.HCM, hay tại các sở GD&ĐT; thời hạn kết thúc nộp hồ sơ tại sở GD&ĐT giống như thời hạn nộp đối với các thí sinh bình thường, tại trường sẽ kết thúc vào khoảng trung tuần tháng 7/2010. Khi nộp hồ sơ, em nhớ nộp cả bản sao bằng tốt nghiệp trung cấp chuyên nghiệp. Tỷ lệ chọi thì tùy theo từng năm, để thi do Trường ĐH Sư phạm Kỹ thuật TP.HCM ra.

Điểm sàn không nhân hệ số

● Em xin hỏi: điểm sàn thi đại học được xác định như thế nào? Có phải môn ngoại ngữ ở một số ngành thuộc khối D thường được nhân đôi khi tính điểm tổng cộng; trong trường hợp đó thì có phải so với các khối A, B và C thì thi vào khối D có lợi hơn khi tính điểm sàn để xét tuyển không? (hoangvanchau@yahoo.com)

Thí sinh dự thi đại học theo đề thi chung chỉ được tham gia xét tuyển khi có tổng điểm 3 môn thi từ điểm sàn trở lên, với điều kiện không có môn nào bị điểm 0; các trường quy định mức điểm nhận hồ sơ xét tuyển không được thấp hơn điểm sàn. Trước ngày 10/8/2010, Bộ GD&ĐT sẽ xác định và công bố điểm sàn đại học, cao đẳng cho các khối thi A, B, C, D theo đề thi đại học dùng chung năm 2010, trong đó điểm sàn là điểm không nhân hệ số. Việc có nhân hệ số ở một số môn thi như bạn đã nêu chỉ để dùng tính vào điểm chuẩn khi xét tuyển vào trường (theo nguyện vọng 1, 2, 3) chứ không phải để tính điểm sàn.

SONG NGỌC thực hiện

Trong thời điểm này, mục "Hộp thư tuyển sinh" tập trung phục vụ việc tư vấn tuyển sinh cho các bạn thí sinh dự thi vào đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp. Kính mời quý vị phụ huynh và các bạn thí sinh có những thắc mắc về tuyển sinh năm 2010 có thể gửi e.mail đến địa chỉ songngoc50@gmail.com. Đề nghị các bạn vui lòng gõ chữ có dấu tiếng Việt (mã Unicode).

● Tôi là cán bộ quản lý giáo dục, muốn tìm hiểu quy định về các trình độ giáo dục đại học và sau đại học trong hệ thống giáo dục quốc dân Việt Nam? Tôi muốn học sau đại học về khoa học xã hội, xin hỏi có mấy ngành? (vany_78@gmail.com)

Quyết định số 38/2009/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 9/3/2009 về việc ban hành bảng danh mục giáo dục, đào tạo của hệ thống giáo dục quốc dân quy định các trình độ giáo dục, đào tạo bao gồm:

1. Giáo dục mầm non có nhà trẻ và mẫu giáo.
2. Giáo dục phổ thông có tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông (THPT).
3. Giáo dục nghề nghiệp có trung cấp chuyên nghiệp và dạy nghề.
4. Giáo dục đại học và sau đại học có trình độ cao đẳng, trình độ đại học, trình độ thạc sĩ, trình độ tiến sĩ:

a. Trình độ cao đẳng:

Mục tiêu đào tạo: nhằm giúp sinh viên có kiến thức chuyên môn và kỹ năng thực hành cơ bản để giải quyết những vấn đề thông thường thuộc chuyên ngành được đào tạo. Thời gian đào tạo: từ hai đến ba năm học tùy theo ngành nghề đào tạo đối với người có bằng tốt nghiệp THPT hoặc bằng tốt nghiệp trung cấp; từ một năm rưỡi đến hai năm học đối với người có bằng tốt nghiệp trung cấp cùng chuyên ngành. Tiêu chuẩn đầu vào: sinh viên có bằng tốt nghiệp THPT hoặc bằng tốt nghiệp trung cấp phụ thuộc vào thời gian đào tạo. Bằng cấp đầu ra: sinh viên học hết chương trình cao đẳng, có đủ điều kiện thi được dự thi và nếu đạt yêu cầu theo quy định của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT thì được hiệu trưởng trường cao đẳng hoặc trường đại học cấp bằng tốt nghiệp cao đẳng.

b. Trình độ đại học:

Mục tiêu đào tạo: nhằm giúp sinh viên nắm vững kiến thức chuyên môn và có kỹ năng thực hành thành thạo, có khả năng làm việc độc lập, sáng tạo và có năng lực phát hiện, giải quyết những vấn đề thuộc chuyên ngành được đào tạo. Thời gian đào tạo: từ bốn đến sáu năm học tùy theo ngành nghề đào tạo đối với người có bằng tốt nghiệp THPT hoặc bằng tốt nghiệp trung cấp; từ hai năm rưỡi đến bốn năm học đối với người có bằng tốt nghiệp trung cấp cùng chuyên ngành; từ một năm rưỡi đến hai năm học đối với người có bằng tốt nghiệp cao đẳng cùng chuyên ngành. Tiêu chuẩn đầu vào: sinh viên tốt nghiệp THPT hoặc tốt nghiệp trung cấp hoặc tốt nghiệp cao đẳng phụ thuộc vào thời gian đào tạo. Bằng cấp đầu ra: sinh

viên học hết chương trình đại học, có đủ điều kiện thì được dự thi hoặc bảo vệ đồ án, khóa luận tốt nghiệp và nếu đạt yêu cầu theo quy định của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT thì được hiệu trưởng trường đại học cấp bằng tốt nghiệp đại học.

Bằng tốt nghiệp đại học của ngành kỹ thuật được gọi là bằng kỹ sư; của ngành kiến trúc là bằng kiến trúc sư; của ngành y, được là bằng bác sĩ, bằng dược sĩ, bằng cử nhân; của các ngành khoa học cơ bản, sư phạm, luật, kinh tế là bằng cử nhân; đối với các ngành còn lại là bằng tốt nghiệp đại học.

c. Trình độ thạc sĩ:

Mục tiêu đào tạo: nhằm giúp học viên nắm vững lý thuyết, có trình độ cao về thực hành, có khả năng làm việc độc lập, sáng tạo và có năng lực phát hiện, giải quyết những vấn đề thuộc chuyên ngành được đào tạo. Thời gian đào tạo: từ một đến hai năm học đối với người có bằng tốt nghiệp đại học. Tiêu chuẩn đầu vào: học viên tốt nghiệp đại học phụ thuộc vào thời gian đào tạo. Bằng cấp đầu ra: học viên hoàn thành chương trình đào tạo thạc sĩ, có đủ điều kiện thì được bảo vệ luận văn và nếu đạt yêu cầu theo quy định của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT thì được hiệu trưởng trường đại học cấp bằng thạc sĩ.

d. Trình độ tiến sĩ:

Mục tiêu đào tạo: nhằm giúp nghiên cứu sinh có trình độ cao về lý thuyết và thực hành, có năng lực nghiên cứu độc lập, sáng tạo, phát hiện và giải quyết những vấn đề mới về khoa học, công nghệ, hướng dẫn nghiên cứu khoa học và hoạt động chuyên môn. Thời gian đào tạo: thực hiện trong bốn năm học đối với người có bằng tốt nghiệp đại học, từ hai đến ba năm học đối với người có bằng thạc sĩ. Trong trường hợp đặc biệt, thời gian đào tạo trình độ tiến sĩ có thể được kéo dài theo quy định của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT. Tiêu chuẩn đầu vào: học viên có bằng tốt nghiệp đại học hoặc có bằng thạc sĩ. Bằng cấp đầu ra: nghiên cứu sinh hoàn thành chương trình đào tạo tiến sĩ, có đủ điều kiện thì được bảo vệ luận án và nếu đạt yêu cầu theo quy định của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT thì được hiệu trưởng trường đại học, viện trưởng viện nghiên cứu khoa học cấp bằng tiến sĩ.

Đào tạo thạc sĩ, tiến sĩ nhóm ngành Khoa học xã hội và hành vi có 6 ngành: Kinh tế học; Khoa học chính trị; Xã hội học và nhân học; Tâm lý học; Địa lý học; Khu vực học và văn hóa học.

BAN TƯ VẤN PHÁP LUẬT

Sửa lại

- Do sơ xuất kỹ thuật, trong bài *Chiếm lĩnh trận địa lòng dân* - Thế Giới Mới 881, chú thích ảnh trang 11 xin sửa lại là: *Toàn trại biên soạn sách B - 1974* (chứ không phải là *tổ Toán*).

- Trong bài *Kia Bến Thủy đứng đầu dãy trước* - Thế Giới Mới 882, trang 24, cột 2, dòng 11, 12 từ trên xuống xin sửa lại là: *Xử ủy Trung Kỳ do đồng chí Nguyễn Phong Sắc trực tiếp chỉ đạo* (chứ không phải *Nguyễn Sinh Sắc...*).

Chân thành cáo lỗi cùng các tác giả và bạn đọc.

BBT

■ Lăng vua Tự Đức

VUA TỰ ĐỨC LÀ CON AI?

TRẦN HUYỄN

Một ngày đầu xuân Đinh Hợi (2007), có một ông cụ tầm 80 tuổi đến tìm tôi ở nơi làm việc. Sau lúc sơ kiến, ông cụ hỏi tôi: “Anh là người nghiên cứu lịch sử, vậy anh có bao giờ nghe chuyện vua Tự Đức không phải là con ruột của vua Thiệu Trị mà là con của đại thần Trương Đăng Quế không?”. Tôi thưa: “Lời đồn đãi này đã có từ lâu. Nhiều nhà nghiên cứu lịch sử trong và ngoài nước đã cố công tìm hiểu thực hư chuyện này và đã công bố khảo cứu của họ trên nhiều sách báo. Cách nay 15 năm, tôi có đọc một bài viết in trên **Thế Giới Mới** của Quốc Thái viết về chuyện này. Tác giả bài viết đã xác quyết Trương Đăng Quế không thể là cha ruột của vua Tự Đức với những luận cứ có vẻ rất xác đáng. Sau bài viết này, không thấy ai tranh luận gì thêm. Tôi tưởng mọi việc đã êm rồi”. Ông cụ nói: “Không phải thế đâu. Tôi tặng anh cuốn sách mà tôi đã dày công biên soạn. Toàn bộ bí ẩn của chuyện này đều nằm trong đó. Anh đọc rồi sẽ rõ”. Ông cụ rút trong túi mang theo bên mình một cuốn sách, viết lời để tặng tôi rồi ra về. Cuốn sách có nhan đề: **Bức mật thư ĐẤT - NƯỚC - GIÓ - LỬA** trong **THƯƠNG SƠN THI TẬP**; tác giả: Trần Như Thổ; Nhà xuất bản Văn hóa Thông tin năm 2005. Tôi đã đọc cuốn sách này một cách cẩn thận, say mê và chợt nhận thấy rằng: gần 127 năm sau ngày vua Tự Đức thăng hà, câu hỏi “Vua Tự Đức là con của ai?” vẫn còn là một điều bí ẩn và tiếp tục làm hao tổn giấy mực của giới nghiên cứu.

■ Chân dung vua Tự Đức

KỶ 1: NHỮNG LUỒNG DƯ LUẬN

Vua Tự Đức tên húy là Nguyễn Phúc Hồng Nhậm, trước khi lên nối ngôi được đặt tên Thi, một chữ trong bài *Tự chế mạng danh thi* của vua Minh Mạng. Ông sinh ngày 25 tháng tám năm Kỷ Sửu (22/9/1829), là con trai thứ hai của hoàng trưởng tử Nguyễn Phúc Miên Tông (con vua Minh Mạng) và bà Phạm Thị Hằng (bà Từ Dũ sau này).

Tháng giêng năm 1841, vua Minh Mạng thăng hà, hoàng trưởng tử Nguyễn Phúc Miên Tông được chọn là người kế vị ngai vàng. Ngày 11/2/1841, Miên Tông đăng quang ở Thái Hòa điện, đặt niên hiệu là Thiệu Trị. Phạm Thị Hằng được tấn vương phong làm cung tần. Năm 1843, vua Thiệu Trị phong cho Nguyễn Phúc Hồng Bảo, là con trai trưởng của vua với bà Quý nhân Đinh Thị Hạnh, tước An Phong Công và cho ở tiệm đế, chuẩn bị kế vị ngai vàng sau này. Năm 1844, Thiệu Trị mới phong cho Nguyễn Phúc Hồng Nhậm tước Phúc Tuy Công.

Tháng tám năm Đinh Mùi (9/1847), vua Thiệu Trị ốm nặng, biết khó qua khỏi, nên cho gọi Cố mệnh lương thần Trương Đăng Quế và các đại thần: Vũ Văn Giải, Nguyễn Tri Phương, Lâm Duy Thiếp vào hầu và bảo: “Ta nối nghiệp lớn đã 7 năm, ngày đêm lo lắng không dám vui chơi, mấy lâu se mình, hôm nay ta mệt lắm. Ta lo nghiệp lớn của tổ tông phó thác cho ta nên phải lựa chọn người để yên xã tắc. Trong mấy người con, Hồng Bảo tuy là con lớn, nhưng thứ xuất, mà lại kém cỏi ít học, ham chơi, nối nghiệp lớn không được. Con thứ hai là Phúc Tuy Công thông minh ham học, giống in như ta đáng nối ngôi vua. Hôm trước ta đã phê vào chiếu để trong long đồng, các người phải kính noi theo, đừng trái mệnh” (Nguyễn Phúc tộc thế phả, NXB Thuận Hóa, 1995, tr.343).

Tháng mười năm Đinh Mùi (11/1847) vua Thiệu Trị thăng hà. Đình thần triều Nguyễn, đứng đầu là Trương Đăng Quế, đã đưa Hồng Nhậm lên nối ngôi, lấy niên hiệu là Tự Đức (1848-1883). Việc “phế trưởng, lập thứ” này lập tức gây

xôn xao dư luận đương thời. Người ta nghi rằng có sự mờ ám trong việc “phế, lập” này và quy cho người gây nên mọi sự chính là Cố mệnh lương thần Trương Đăng Quế. Từ đó nảy sinh mấy nghi vấn: Hồng Nhậm chính là con ruột của đại thần Trương Đăng Quế, được đánh tráo làm con của vua Thiệu Trị và vị đại thần này đã dùng quyền uy của mình ép vua Thiệu Trị đưa Hồng Nhậm lên ngai vàng; hoặc: Trương Đăng Quế tư thông với bà Phạm Thị Hằng, sinh ra Hồng Nhậm. Vua Thiệu Trị không biết chuyện này, chỉ căn cứ vào sở tài và sở đức của Hồng Nhậm mà chọn ông lên kế vị... Thực hư chuyện này không ai hay, tuy nhiên, từ đó đến nay, vấn đề “vua Tự Đức là con ai?” đã làm hao tổn tâm trí và giấy mực của các nhà nghiên cứu lịch sử:

Giáo sĩ Paul Gally, trong một bức thư gửi giáo sĩ Barrau của Hội Thừa sai Paris, đề ngày 15/1/1852, viết: “Ông hoàng Bảo, cũng gọi là An Phong, với tư cách là trưởng nam của vua Thiệu Trị, tự nhiên đáng lẽ phải kế vị nhà vua... Nhưng ông Cai Trương, mà người ta thường gọi là ông Quế, vị thượng thư nắm quyền lực ở triều đình đã cướp ngôi của ông, để dành cho con rể của ông ta là Tự Đức” (Yoshiharu Tsuboi, *Nước Đại Nam đối diện với Pháp và Trung Hoa*, 1990, tr. 162).

“Theo lời truyền khẩu, vua Tự Đức là con Trương Đăng Quế thông dâm bà Từ Dũ” (Nguyễn Quang, “Giặc chày vôi”, *Phổ thông*, số 32, ngày 15/4/1960).

“Tương truyền rằng Hồng Nhậm (sau này là vua Tự Đức) là con Trương Đăng Quế, lúc bấy giờ là một quyền thần rất có thế lực tại triều, lại là chồng của một bà công chúa em vua Thiệu Trị, nên xuất nhập bất cấm ở cung điện nhà vua. Nhân dịp vợ vua Thiệu Trị là hoàng hậu Từ Dũ và vợ Quế cùng sinh con trai nhằm một ngày, Quế lợi dụng sự bất cấm nói trên để đem con trai mình tên là Trương Quang Dân vào nội (giấu trong tay áo thụng), đánh lộn sòng với con trai vua Thiệu Trị. Trong hàng nội giám và thị nữ trong nội

cung, có người hay chuyện nhưng không ai dám hé môi vì sợ Quế hãm hại. Có lẽ cũng là một duyên cớ cho Đoàn Hữu Trưng vin vào đó để mưu lật đổ vua Tự Đức và lập con Hồng Bảo là Ứng Đạo lên ngôi” (Hoàng Trọng Thước, *Tinh thần trào phúng thi ca xứ Huế*, 1973).

“Dư luận đương thời cho rằng Trương Quang Dân (con Trương Đăng Quế) là con vua Thiệu Trị, còn Tự Đức mới là con của Trương Đăng Quế tư thông với bà Từ Dũ” (Tủ điển nhân vật lịch sử Việt Nam, NXB Khoa học xã hội, 1991).

“Sử nhà Nguyễn chép về việc của An Phong Quận Vương (Hồng Bảo) quá vắn tắt, chúng tôi thiếu minh bạch. Di chiếu đức Hiến Tổ (vua Thiệu Trị), tuy có chép trong Quốc triều chính biên, nhưng dính vào việc phế truất ông đương nhiên phải có đại thần Trương Đăng Quế và bà Từ Dũ (Nguyễn Phúc tộc thế phả, NXB Thuận Hóa, 1995, tr. 349).

Những luồng dư luận trên, có lẽ, xuất phát từ một loạt các sự kiện liên quan đến việc tranh giành quyền lực giữa hai anh em Hồng Bảo - Hồng Nhậm và sự can thiệp của Trương Đăng Quế để bảo vệ ngai vàng của vua Tự Đức: bắt đầu bằng sự kiện vua Thiệu Trị “phế trưởng, lập thứ” dẫn đến việc Hồng Bảo nổi loạn vào năm 1851, bị vua Tự Đức tổng giam và chết trong ngục thất vào năm 1854 và cuối cùng là việc Đoàn Hữu Trưng cầm đầu “loạn Chày vôi” vào tháng 10/1866, âm mưu lật đổ vua Tự Đức, đưa con trai của Hồng Bảo là Ứng Đạo lên ngai vàng, nhưng đã bị thất bại.

Tuy nhiên, cũng có ý kiến phản bác các lời đồn đãi trên và tìm cách chứng minh sự vô can của đại thần Trương Đăng Quế trong việc “phế, lập” của vua Thiệu Trị và cho rằng hoàn toàn không có chuyện dàn điu giữa vị Cố mệnh lương thần này với bà Từ Dũ.

(Còn tiếp)

Kỳ sau: MỐI QUAN HỆ GIỮA ĐẠI THẦN TRƯƠNG ĐĂNG QUẾ VÀ BÀ TỪ DỮ

Vùng đất thiêng của người La Chí

DI LINH

Truyền thuyết ngủ giữa rừng già

Từ trên cao nhìn xuống, đỉnh Gia Long (thuộc dãy Tây Côn Lĩnh, án ngữ vùng biên giới Hà Giang với tỉnh Vân Nam, Trung Quốc) nằm trọn vẹn trong khoảng "eo" phân giới của sông Tráng và sông Chảy, có hình dáng như con chồn với đầu là hai xã Nàn Xín và Bản Dú, còn phần đuôi là trọn vẹn xã Pả Vầy Sù, thuộc huyện Xín Mần (Hà Giang). Con sông Chảy từ Hoàng Su Phì không đổ thẳng về xuôi mà lại vòng ngược lên Xín Mần, sau đó qua Si Ma Cai (Lào Cai) rồi mới chịu quay đầu. Bởi thế, từ Hoàng Su Phì, tiếng là xuôi theo sông Chảy nhưng thực chất, đến được Xín Mần, rồi vào Pả Vầy Sù phải vượt không biết bao nhiêu là núi...

Chiều xuống, trời trở lạnh. Sương bắt đầu làm xóa mờ con đường chạy ngoằn ngoèo vừa đưa chúng tôi lên núi khi nãy. Trời vừa tắt nắng, cái lạnh đã ảm áp kéo về. Lạnh khiến mọi người chỉ muốn hơ tay vào lửa. Bởi lạnh nên cái món rượu ngô ngâm trong nước nóng chẳng ai có thể chối từ. Uống đến đâu biết đến đấy.

Vị cay nồng của rượu như có chân, chầm chậm bò từ miệng đến dạ dày.

Chập choạng tối, một ông già người Mông lăm lăm cầm đèn pin tới. Ông là Hầu Giảng Pao, người đang nắm giữ truyền thuyết về vùng đất Pả Vầy Sù, nhà ở mãi trên bản Khẩu Xín. Ông Pao người nhỏ thó nhưng tinh nhanh. Ông kể, mảnh đất hình

con chồn là nơi trời đất giao hòa, long châu hổ phục. Trên có núi non trùng điệp, dưới có sông Tráng và sông Chảy uốn khúc lượn quanh. Đây là món quà vô giá của trời đất ban tặng. Theo quan niệm về phong thủy của người xưa, đây là mảnh đất mang đến điềm lành, hưng thịnh, ấm no.

Những lời kể của ông Pao ứng hợp với câu chuyện mà Trường phòng Văn hóa - Thông tin huyện Xín Mần Nguyễn Thị Minh Lý đã dày công tìm hiểu. Bà từng đi gặp tất cả những người già, thấy họ có tiếng trong vùng, nghe họ kể một câu chuyện tương đối giống nhau, trùng khớp với những "hiện vật" còn lưu lại cũng như trong đời sống tinh thần của người La Chí. Tương truyền, thuở xưa, khi vùng núi này còn mịt mù hoang rậm, thú dữ từng bầy thì người La Chí đã đến định cư. Thuở ấy, dân La Chí sống dựa vào núi rừng và luôn bị mãnh thú tấn công, đe dọa. Trong lúc hỗn mang ấy, không biết từ đâu, một chàng trai to khỏe, nước da đỏ hồng, khuôn mặt vuông vức có tên là Hoàng Văn Thùng xuất hiện. Bước chân của chàng trai ấy như lướt trên mặt đất, không có tiếng động, giọng nói vang xa, sang sảng. Khi ông nói, chim rừng cũng im lặng lắng nghe. Ông có tài săn bắt thú rừng, biết đào ruộng bậc thang trồng lúa nước, phát nương trồng ngô, tra hạt đậu. Ông dạy cho người bản trên, bản dưới đào ruộng trồng lúa nước, trồng cây lanh, cây bông để dệt vải. Ông dạy cho dân bản săn bắt thú rừng mang về thuần dưỡng. Có ông, dân bản sống đầm ấm, yên vui.

Nhưng cuộc sống của dân các bản đang bình yên thì giặc đã kéo đến giết người, cướp của. Hoàng Văn Thùng

Đỉnh Gia Long sừng sững như một nóc nhà khổng lồ ở nơi tận cùng cực Bắc Tổ quốc. Tên núi gắn liền với tên một ông vua người La Chí: Gia Long. Ngôi mộ thiêng của ông nằm giữa rừng cấm, được bảo vệ bằng đức tin và truyền thuyết từ ngàn đời...

tập hợp trai đinh trong bản đánh đuổi giặc đến tận Pang Lung. Đánh xong giặc, ông đưa quân trở về dãy núi Rổng lập bản doanh làm ăn sinh sống. Nể phục trước tài năng, đức độ của ông, dù không biết ông từ đâu đến nhưng người La Chí vẫn tôn ông lên làm vua. Ông lấy hiệu là Gia Long và đặt luôn tên ngọn núi nơi mình đóng đô theo tên hiệu ấy. Người La Chí tôn niệm, vua Gia Long là người nhà trời phái xuống giúp dân, để vùng biên viễn này muôn đời không còn giặc giã. Theo bà Minh Lý, truyền thuyết trên là có cơ sở bởi hiện tại, ở xã Bản Dú, nơi đồng bào người La Chí đang sinh sống, người dân vẫn thờ một ngôi mộ lớn mà họ cho rằng đó là mộ vua Gia Long Hoàng Văn Thùng.

Trước khi vào Pả Vầy Sù, nhờ các chiến sĩ biên phòng ở đồn Xín Mần dẫn đường, chúng tôi đã tìm lên xã Bản Dú để thăm mộ vua Gia Long. Đó là một ngôi mộ to hơn cả gian nhà nằm trên đỉnh rừng thiêng của người La Chí. Ông Nông Quang Phong, Bí thư Đảng ủy xã Bản Dú bảo, ngôi mộ ấy đã có từ rất lâu đời. Từ xưa tới nay, khu rừng nơi vua an nghỉ, dân bản không ai dám đốn chặt cây cối hay săn bắt thú rừng. Ngay phía dưới ngôi mộ ấy có ngôi miếu thờ được cho là rất linh thiêng. Theo ông Phong, trước đây,

tại ngôi miếu ấy có tượng thờ nhưng trong chiến tranh biên giới phía Bắc, những pho tượng ấy đã bị đánh cắp. Trên đỉnh Gia Long hiện giờ dấu tích nơi vua ở vẫn còn. Đó là một nền nhà rộng, xung quanh có nhiều cây ăn quả tuổi đã mấy trăm năm...

Chọn trưởng bản bằng... chân gà

Theo lời trưởng bản Lùng Seo Phó, truyền thống chọn người kế nhiệm làm trưởng bản của người La Chí (Bản Dịu) đã có từ hàng trăm năm nay. Bản Dịu là một trong bốn xã vùng biên của huyện Xin Mần: Bản Dịu, Pả Vây Sủ, Chí Cà và Ma Li Sán.

Theo sự dẫn đường của bộ đội biên phòng đồn Xin Mần, chúng tôi tìm đường xuống nhà trưởng bản Lùng Seo Phó. Xin Mần vừa xong mùa thu hoạch lúa, đang cho ruộng nằm nghỉ chờ nước trời mới làm vụ mới, lại vướng cơn mưa nên già làng Lùng Seo Phó đang ở nhà. Ngôi nhà sàn gỗ cổ kính, cửa sổ trở quay ra vườn, đó cũng là chỗ duy nhất lấy được ánh sáng trời. Con dâu của già làng Phó đang nấu rượu. Cái thạp nấu rượu bằng hai chiếc nồi nhôm lớn chống lên nhau, được trát kín bằng đất thổ nhào với lá chuối rừng giã nhừ, chỉ chừa một cái lỗ nhỏ cho chiếc vôi bắc vào cái chái hứng rượu. Dưới ánh lửa hồng, hai má cô đỏ ửng, tựa như có cả hơi rượu nước mới đang ủ cả vào da...

Người La Chí khá cần trọng với khách lạ. Thế nhưng, khi đã quen cái mặt, cái tên, đã ngồi quây quần bên bếp lửa để uống chén rượu mời của chủ nhà, thì không còn sự thận trọng ban đầu ấy nữa.

Bản Dịu có 4 thôn: Na Lùng, Diễn Thượng, Diễn Hạ, Ngăn Lin với đa số là người La Chí có hàng trăm năm ăn đời ở kiếp với mảnh đất vùng biên viễn này. Người La Chí chăm chỉ, hiền lành, yêu lao động và giữ cái rừng như giữ ngôi nhà của mình, không bao giờ dám chặt một cái cây, bẻ một cành. Rừng được phân cho từng thôn quản lý. Mỗi một khu rừng được chia, đều có một ngày lễ cúng rừng vào đầu tháng ba hàng năm, đồng thời trưởng bản đưa là hình thức kỷ luật, người nào chặt cây sẽ phải đến cho làng 50kg thóc, phải giết trâu, thịt bò mời cả 4 thôn đến cho bản phạt vạ. Mỗi cánh rừng còn được bảo vệ bằng những huyền thoại linh thiêng. Trưởng bản đứng đầu, ngoài việc chăm lo thờ cúng và giữ gìn đức tin cho cả bản, còn có nhiệm vụ trông giữ

rừng.

Người La Chí chọn trưởng bản bằng truyền thống do ông cha để lại từ hàng trăm năm nay: không kể người trưởng bản đó làm được bao nhiêu năm, nhưng nếu gia đình ông trưởng bản đương nhiệm ấy có việc hiếu (đám tang) người thân trong nhà, thì cả bản sẽ đứng ra chọn người thay thế. Việc xem mặt chọn trưởng bản mới được thông qua việc lấy một đôi chân gà ngẫu hứng, nghe đôi chân gà ấy đưa ra những thông tin về người kế nhiệm, nếu là tin tốt, cả bản sẽ chọn người đó.

Già làng Lùng Seo Phó cho chúng tôi xem chiếc rương đựng 100 đôi chân gà được cất kỹ trên gác bếp. Hơn 100 đôi chân gà ấy, đã được truyền giữ qua nhiều đời trưởng bản, đến đời già làng Lùng Seo Phó là đời thứ 13. Già làng từ tốn: "Không có gì bí mật ở đôi chân gà này cả, cũng không có bất cứ một sự mê tín dị đoan nào ẩn giấu trong cách lựa chọn đó. Đôi chân gà dùng để xem và chọn trưởng bản kế nhiệm là phần xương đùi trên của con gà sống khỏe mạnh, đẹp mã. Nó được cất trong rương (chiếc bồ đan bằng tre) để lên gác bếp. Dưới sức nóng của bếp lửa người La Chí không bao giờ tắt, những chiếc xương đùi ấy được bảo quản tốt, không có bất kỳ loài mối mọt nào có thể xâm hại".

Thủ tục của lễ chọn trưởng bản kế nhiệm được tiến hành trong đám lễ cúng ở đền thờ thần rừng của người La Chí. Một đôi chân gà được người sắp được chọn làm trưởng bản kế nhiệm lấy ngẫu nhiên từ 100 đôi chân gà trong chiếc rương. Người chủ trò (chủ lễ tế) sẽ kiểm đôi chân gà ấy, xem những cặp lỗ trên chiếc chân gà có trùng khớp và thẳng hàng nhau không. Nếu chân gà thẳng, không cong queo và những chiếc lỗ trùng nhau, thẳng hàng, đấy là điểm tốt cho biết thần rừng ưng người kế nhiệm.

■ Già làng Lùng Seo Phó và 100 đôi chân gà được giữ gìn qua năm tháng

Dưới ánh sáng hắt vào từ cánh cửa sổ trở ra vườn, già làng Lùng Seo Phó biểu diễn cho chúng tôi xem cách xem chân gà, chậm rãi, thận trọng, gương mặt thành kính, tôn nghiêm. Hơn một trăm đôi chân gà đẹp nhất, được cột với nhau bằng mây rừng thành từng cặp, theo thời gian, dưới hơi nóng của bếp lửa, đã lên nước vàng óng và rần đanh.

Người được cả bản tín nhiệm giao giữ chiếc rương chân gà này phải là người có đức độ, được cả bản mến trọng, gia đình nền nếp và cả hai ông bà đều phải song toàn. Nếu có bất cứ người thân nào trong gia đình bị mất, việc trông giữ chiếc rương ấy sẽ chuyển sang cho người khác. Vì lẽ đó, chiếc rương chân gà là báu vật của người La Chí được gìn giữ như gia bảo của cả dòng tộc.

Giữa sương mù và núi cao, những huyền thoại của người La Chí ẩn giấu dưới những cánh rừng thiêng đã trở thành điều thúc thúc những người con của nước Việt đến với Xin Mần, khám phá đời sống tinh thần của người La Chí nơi địa đầu Tổ quốc. ■

■ Trẻ em đói ăn ở Philippines

■ Một khoảnh ruộng thí nghiệm giống lúa mới ở Viện Lúa quốc tế (IRRI)

Thúc đẩy quá trình tiến hóa

Nhiều quốc gia đang oằn mình chịu gánh nặng do giá lương thực tăng vọt. Một viện nghiên cứu lúa đang tìm kiếm giải pháp cho nạn đói trên thế giới.

PHAN TRỌNG HÙNG

Thế giới có 1 tỉ người đói ăn

Theo tính toán của nhà kinh tế xã hội học người Ấn Độ Samarendu Mohanty đang làm việc tại Viện Lúa quốc tế (IRRI) ở Los Banos, Philippines, năm 2007 một tấn gạo giá khoảng 300 USD, năm 2008 vọt lên đến 1.180 USD, năm 2009 trung bình là 550 USD. Ông nói: "Nếu không có một sự thay đổi cơ bản thì chúng ta đang phát triển hướng tới tai họa".

Nạn nhân của tình trạng giá lương thực, thực phẩm leo thang từ khoảng 10 năm nay trước hết là các nước như Philippines, một đất nước có đến 90 triệu người dùng gạo là lương thực chính và mỗi ngày tiêu thụ trên 50.000 tấn gạo. Philippines cũng là nước nhập khẩu gạo lớn nhất thế giới và còn phụ thuộc lâu dài vào nhập khẩu gạo, ngay cả khi chính phủ đã đưa ra một mục tiêu đầy tham vọng là

đến năm 2013 sẽ tự túc được gạo.

Khuynh hướng trên thị trường gạo thế giới hiện nay là biến động giá hàng ngày bằng biến động giá trong suốt cả một năm trước kia. Hệ thống sản xuất và cung ứng gạo đang rung động. Tiếp theo cơn sốc dầu khí là cuộc khủng hoảng lương thực, thực phẩm, tài chính và kinh tế thế giới. Một phản ứng dây chuyền tệ hại đã nổ ra: càng ngày càng có nhiều quốc gia xiết lại thị trường xuất khẩu của họ. Những nước như Ấn Độ đã tăng một cách đáng kể lượng gạo dự trữ và qua đó làm thị trường gạo trở nên khan hiếm hơn.

Jacques Diouf - giám đốc Tổ chức Nông lương thế giới (FAO) đã đưa ra những số liệu gây sốc và tuyên bố: "Sự kết hợp nguy hiểm giữa suy giảm kinh tế và giá lương thực, thực phẩm đứng ở mức cao đã đẩy thêm khoảng 100 triệu người nữa vào đói nghèo. Hiện nay có khoảng 1 tỉ người đói ăn trên thế giới, nhiều hơn năm 2008

11%. Số lượng lớn nhất là ở châu Á: 640 triệu người, sau đó là châu Phi - 265 triệu và ở Mỹ Latinh 53 triệu người".

Bí kịch này xem ra vẫn chưa có hồi kết. Những biến động bất lợi của thời tiết như hạn hán, lụt lội và khô nóng xảy ra thường xuyên hơn. Kèm theo đó là dân số thế giới vẫn tăng nhanh. Hai yếu tố đó làm tình hình tồi tệ hơn. Hiện nay có khoảng 6,8 tỉ người sống trên hành tinh của chúng ta, sau 40 năm nữa ước tính sẽ là 9 tỉ. Theo FAO, nếu muốn nuôi dưỡng tất cả mọi người thì đến năm 2050 sản lượng lúa mì, ngô, khoai tây hoặc gạo phải tăng gấp đôi.

Mỗi năm thế giới cần thêm 10 triệu tấn gạo

Trong thời gian này nhiều ánh mắt hướng về Viện IRRI ở Los Banos, nơi tập trung những chuyên gia về lúa có kinh nghiệm nhất thế giới. Viện nằm gần thủ đô Manila, có hơn 250ha đồng ruộng phục vụ cho mục đích nghiên cứu và một kho sấu tập hơn 110.000 giống lúa. Viện được thành lập năm 1960, được tài trợ chủ yếu từ Quỹ Rockefeller và Quỹ Ford. Các chuyên gia của viện từng cứu nhân loại trước một thảm họa. Năm 1966, các

nhà khoa học của IRRI đã cho ra đời giống lúa IR8 có năng suất vượt trội và họ trở thành những người đi tiên phong trong cuộc cách mạng Xanh. Nhờ giống lúa IR8, sản lượng lúa tăng gấp đôi và thế giới phần nào vượt qua được cuộc khủng hoảng lương thực đầu thập niên 1970.

Giờ đây mọi người lại hy vọng vào một điều kỳ diệu tương tự. Theo tính toán của các nhà khoa học IRRI, mỗi năm thế giới phải sản xuất thêm 10 triệu tấn gạo, để đáp ứng nhu cầu tăng liên tục. Tuy nhiên người ta đã không làm được điều này từ nhiều năm nay. Có quá ít đầu tư vào nghiên cứu để tìm ra những giống lúa có năng suất và sức chống chịu cao hơn. Khi nổ ra những cơn chấn động trên thị trường gạo thì người ta mới nhận thấy rõ hơn tác động của sự sao nhãng này. Nhà khoa học nông nghiệp người Đức Achim Dobermann nhận xét: "Khoảng cách giữa gia tăng dân số và sản xuất lương thực ngày càng lớn hơn. Tuy chúng tôi đã cảnh báo từ nhiều năm nay, nhưng chủ đề này đã không được quan tâm - có thể vì ánh hào quang của những thành công trong quá khứ đã làm họ mờ mắt". Giáo sư Dobermann phụ trách phòng nghiên cứu của IRRI. Ông làm việc tại IRRI từ 1992 đến 2000, sau đó giảng dạy đến năm 2007 tại Đại học Lincoln (bang Nebraska,

Mỹ) trước khi quay lại IRRI.

15 năm cho một giống lúa mới

Dobermann không phải là người bị quan, nhưng là một người thực tế. Ông nói: "Để có được một giống lúa hoàn toàn mới phải mất chừng 15 năm". Không được phép lãng phí thời gian nữa. Trong khắp Viện IRRI, các nhà khoa học đang nghiên cứu tìm cách cải thiện năng suất và hạn chế tối đa hao hụt, làm cho cây trồng có khả năng chống chịu sâu bệnh và thời tiết khắc nghiệt cao hơn, để từ đó có thể tạo ra các giống lúa mới.

Trên thế giới không còn nhiều đất để trồng thêm lúa nữa. Hiện nay về lý thuyết thì chỉ châu Phi có thể giải quyết những khó khăn to lớn về lương thực, vì ở đó có tất cả: đất, nước, đủ ánh sáng mặt trời. Tuy nhiên chừng nào cơ sở hạ tầng trên châu lục đói kém này còn tồi tệ, chừng nào châu lục này còn chủ yếu dựa vào viện trợ phát triển chứ không phải trao đổi hàng hóa, chừng nào tại đây vẫn còn nổ ra những cuộc nội chiến kinh hoàng đẩy con người đến chỗ chém giết lẫn nhau, thì việc biến châu Phi thành vựa lúa của Trái đất chỉ là chuyện không tưởng. Cải thiện những phương pháp đang áp dụng và loại bỏ những thiếu sót sẽ đem lại những kết quả hứa hẹn hơn nhiều.

Nhóm nghiên cứu của Dobermann ước tính lượng thóc hao hụt sau mùa gặt khoảng 10-30% do phương pháp bảo quản trong kho không đúng và do sâu bọ, côn trùng, chim chóc gây ra. Vì thế họ đã chế ra một bộ đồ nghề giá thành không cao gồm các công cụ hỗ trợ đơn giản như bao tải nhựa hoặc nhiệt kế hồng ngoại để giúp nông dân hạn chế hao hụt.

Thúc đẩy quá trình tiến hóa - một hướng đi đầy hy vọng

Những thành công của giống lúa mới Swarna Sub-1 cũng làm mọi người hy vọng. Giống lúa này có thể sống 17 ngày liên dưới nước mà cho sản lượng gấp hai lần các giống lúa thông thường, vì thế rất thích hợp với những nước hay bị ngập lụt như Bangladesh hoặc Ấn Độ. Một kỹ thuật gieo trồng mới cũng đang được

triển khai nhằm vào đất khô hạn, vì cần ít hơn 25% lượng nước so với các kỹ thuật gieo trồng thông thường và thích hợp với những nước thường xuyên bị hạn hán.

Một dự án khác mới được quỹ của hai vợ chồng tỉ phú Bill Gates tài trợ 11 triệu USD. Mục tiêu của dự án này là tạo một giống lúa có khả năng quang hợp C4 - khác với những giống lúa thông thường. Hiệu suất quang hợp của các loài cây C4 cao hơn các loài C3 (như cây lúa) khoảng 50%. Một vài giống cây trồng như ngô, kê hoặc mía trong quá trình tiến hóa đã phát triển từ loài C3 thành loài C4 có hiệu suất quang hợp cao hơn.

Các nhà khoa học vẫn chưa biết được chính xác thiên nhiên đã làm như thế nào để có được sự biến đổi đó. Chính vì thế họ muốn trước mắt thử biến đổi một số giống cây C4 như kê thành cây trồng C3, sau đó so sánh sản phẩm xuống cấp đó với những giống cây thông thường. John Sheehy, một nhà khoa học của IRRI và là người khởi xướng dự án lúa C4 cho biết: "Nếu chúng tôi giải mã được những gen chịu trách nhiệm gây ra thay đổi đó và dựa vào đó tạo ra được một giống lúa C4 thì có thể tăng được 50% sản lượng lúa gạo".

Cũng như đa số đồng nghiệp của mình, John Sheehy cho rằng sự e ngại công nghệ gen là một phản ứng thái quá và trước sau thế giới cũng phải dùng công nghệ đó. Ông nói: "Chúng tôi theo sát dấu vết của quá trình tiến hóa và trên thực tế cũng không có khả năng nào khác nữa để tăng năng suất trong sản xuất lương thực". GS Dobermann cũng nghĩ như vậy: "Chúng tôi chỉ đẩy nhanh quá trình tiến hóa mà thôi. Để đạt được điều chúng tôi tạo ra trong vài năm, thiên nhiên đã mất đến hàng triệu năm, mà thời gian thì không chờ đợi chúng ta".

Đến một lúc nào đó những người đang quảng bá cho khía cạnh đạo đức trong vấn đề lương thực phải quyết định xem điều gì đối với họ quan trọng hơn: duy trì tư duy chính trị e ngại dùng công nghệ gen hay sự sống còn của những người nghèo.

(Tổng hợp từ báo chí Đức)

Hoạt động công nghiệp - một trong những nguyên nhân gây tăng nhiệt toàn cầu

Tổng quan về hiện tượng tăng nhiệt toàn cầu

Ngày nay có lẽ ai cũng biết đến hiện tượng tăng nhiệt toàn cầu gây nên sự biến đổi khí hậu bất lợi cho môi trường. Nhưng nhiều người chỉ biết qua một vài khía cạnh đơn lẻ. Dưới đây chúng tôi cố gắng cung cấp một cái nhìn tương đối tổng quan về hiện tượng này.

TÂM ANH

môi trường của con người.

Tăng nhiệt toàn cầu là gì?

Đó là hiện tượng tăng dần nhiệt độ trung bình trên hành tinh của chúng ta, chỉ diễn ra trong thời gian gần đây. Đây đã là một thực tế không thể phủ nhận, vì thế cần phải tỉnh táo và khách quan tiếp cận vấn đề.

Điều gì gây ra sự tăng nhiệt toàn cầu?

Các bằng chứng khoa học cho thấy sự tăng nhiệt toàn cầu có thể được gây ra bởi sự kết hợp các yếu tố sau đây:

- Sự phun trào với tần suất cao và cường độ lớn của các núi lửa.
- Sự thay đổi hành vi của các đại dương (hải lưu đổi dòng, bão biển, lốc xoáy, vòi rồng, sóng thần...).
- Các phản ứng hóa lý bất thường trên Mặt trời.
- Sự biến thiên của từ trường Trái đất.
- Các hoạt động xâm hại

Hiệu ứng nhà kính là gì?

Trong nhà kính trồng rau, nhiệt độ luôn cao hơn bên ngoài; trong xe hơi đóng kín cửa vào một ngày nắng nóng cũng tương tự. Ngày nay, hiện tượng này xảy ra khắp nơi trên thế giới. Bề mặt Trái đất hấp thu một phần hơi nóng Mặt trời và không thể trả lượng nhiệt này trở lại vào không gian, bởi vì bầu khí quyển hoạt động giống như tấm màng polyethylene của nhà kính. Ở mức độ vừa phải, ổn định, hiệu ứng nhà kính là cần thiết, vì nếu không có nó, nhiệt độ trung bình trên bề mặt Trái đất sẽ vào khoảng -18°C (lạnh khủng khiếp!), nhưng nhờ có nó, nhiệt độ này khoảng 14°C (tương đối dễ chịu). Có bao nhiêu nhiệt được hấp thu và lưu giữ trên hành tinh này phụ thuộc vào thành phần của không khí, vốn đang thay đổi dưới sự tác động của các yếu tố gây ra sự tăng nhiệt toàn

cầu như đã liệt kê ở mục trên, mà cụ thể là sự thay đổi thành phần của các khí nhà kính, trong đó bao gồm hơi nước (chịu trách nhiệm hơn 60% hiệu ứng nhà kính), carbon dioxide, khí methane (gây ra sự tăng nhiệt mạnh nhất) và nhiều yếu tố khác.

Các bằng chứng về sự tăng nhiệt toàn cầu

- **Nhiệt độ tăng:** Các nhà khoa học đã theo dõi nhiệt độ Trái đất và ghi nhận sự biến thiên của nó trong vòng 150 năm trở lại đây. Bình thường, nhiệt độ tăng $0,6^{\circ}\text{C}$ sau mỗi thế kỷ, nhưng tham số này bắt đầu thay đổi từ năm 1976 (khi loài người đẩy mạnh các hoạt động công nghiệp) và tăng đột biến vào nửa sau thập niên 1990. Nhưng ở đây cũng có sự khác biệt giữa quan trắc từ vệ tinh và các quan sát trên mặt đất.

- **Mức nước biển tăng cao:** Sự tăng nhiệt làm tan chảy băng ở Bắc Cực, Nam Cực và Greenland khiến mực nước

của các đại dương tăng 10-20cm hoặc hơn.

- **Các sông băng tan chảy:** Sông băng Upsala ở Patagonia (Argentina) là một trong những sông băng lớn nhất Nam Mỹ, nhưng hiện nay bị biến mất 200m mỗi năm. Sông băng Rhone, Valais, Thụy Sĩ, gần như đã biến mất, chỉ còn một ít băng trên đỉnh núi ở độ cao 450m. Sông băng Portage Glacier ở Alaska, Mỹ, giờ đây chỉ còn là một hồ nước.

Điều gì thường bị nhầm với sự tăng nhiệt toàn cầu?

Những quá trình biến đổi nhiệt độ bất thường tự nhiên và ngắn hạn trên Trái đất thường bị nhầm với sự tăng nhiệt toàn cầu. Quả thực, những quá trình này chưa được nghiên cứu đầy đủ nên gây ngộ nhận. Một ví dụ tuyệt vời là El Niño - hiện tượng một khối không khí nóng rất lớn di chuyển qua một khoảng cách rất lớn. Cũng chính hiện tượng này đã dẫn đến nhiều rối loạn tự nhiên cục bộ vào mùa đông năm 2006, nhưng đó không phải là sự tăng nhiệt toàn cầu.

Có phải con người là thủ phạm của sự tăng nhiệt toàn cầu?

Đây là vấn đề rất nhạy cảm đối với cộng đồng khoa học hiện đại, với nhiều ý kiến trái ngược nhau. Do đó, các dữ liệu có thể bị làm sai lệch để phù hợp với giả thuyết mà các tác giả đưa ra; một số dữ liệu bị cố tình giấu đi; số khác được "sáng tạo" ra (bằng những suy luận thiếu căn cứ) trong quá trình nghiên cứu và không ít dữ liệu được bịa đặt hoàn toàn với nhiều mục đích khác nhau. Một ví dụ đơn giản về hai ý kiến cạnh tranh:

1. Nồng độ của khí carbon dioxide trong khí quyển từ năm 1750 đến nay đã tăng 31%, một mức độ mà nó chưa bao giờ đạt được trong hàng trăm ngàn năm trước đó, điều

này ám chỉ đến sự tăng trưởng của các ngành công nghiệp mà khí thải có thành phần chủ yếu là carbonic (CO_2). Biểu đồ tăng trưởng của nồng độ carbon dioxide trùng với lịch trình tăng nhiệt môi trường.

2. Trong lớp nước bề mặt của các đại dương, nồng độ khí carbonic hòa tan cao gấp 57-60 lần so với trong không khí, vì vậy các đại dương mới là thủ phạm gây tăng nhiệt, còn tác động của con người chỉ là không đáng kể.

Làm thế nào để dự đoán sự tăng nhiệt toàn cầu?

Hiện tượng tăng nhiệt toàn cầu và sự phát triển của nó được dự đoán chủ yếu là thông qua mô hình máy tính, dựa trên thu thập dữ liệu về nhiệt độ, nồng độ carbon dioxide và nhiều thông số khác. Tất nhiên, tính chính xác của các dự đoán như vậy thường là không cao, ít khi vượt quá 50%. Đó là những mẫu băng đá cổ xưa, lưu giữ khá tốt các thông tin về nhiệt độ, hoạt động của Mặt trời, cường độ của từ trường Trái đất qua từng thời kỳ. Tuy nhiên, những thông tin trên chỉ được sử dụng để so sánh với hiện tại.

Phải làm gì để ngăn chặn sự tăng nhiệt toàn cầu?

Nghị định thư Kyoto về việc cắt giảm khí nhà kính tại các quốc gia có nền công nghiệp phát triển không thể triệt thoái hoàn toàn mà chỉ có thể làm chậm phần nào tiến độ của hiện tượng tăng nhiệt toàn cầu. Thêm một điều đáng buồn: không phải tất cả các nước phát triển đều đồng ý thực hiện nghị định thư này. Một khi tình trạng *con người góp phần gây nên sự ấm lên toàn cầu* chưa được chứng minh đầy đủ thì việc thực hiện Nghị định thư Kyoto vẫn bị coi là không cần thiết (!). Có người lại nghĩ rằng sự

tăng nhiệt toàn cầu là hậu quả của lượng khí thải tự nhiên (methane) qua hậu môn bò, cừu và các vật nuôi khác, và thế là họ bắt đầu nhồi nhét đủ loại thuốc hạn chế trung tiện.

Hiện tượng tăng nhiệt toàn cầu tác động như thế nào đến môi trường?

Rất ảnh hưởng đến cuộc sống của một số động vật. Ví dụ, gấu Bắc Cực, hải cẩu và chim cánh cụt sẽ buộc phải thay đổi địa điểm sinh sống, các địa điểm quen thuộc sẽ bị tan chảy. Nhiều loài động thực vật có thể biến mất do không kịp thích nghi với môi trường thay đổi nhanh chóng.

Thay đổi thời tiết trên quy mô toàn cầu. Dự kiến sẽ gia tăng thiên tai khí hậu; xuất hiện nhiều thời kỳ thời tiết nóng bức kéo dài, sẽ có nhiều mưa, nhưng ngược lại sẽ làm tăng xác suất hạn hán ở nhiều khu vực, lũ lụt xảy ra thường xuyên hơn do bão và triều cường. Nhưng tất cả mọi thứ phụ thuộc vào từng khu vực cụ thể.

Tăng nhiệt toàn cầu có ảnh hưởng gì đến con người?

Đáng sợ nhất là thiếu nước uống, tiếp đến là việc tăng các bệnh truyền nhiễm, rồi các vấn đề trong nông nghiệp như hạn, úng... Trong một tương lai xa, con người chỉ có thể trông chờ vào khả năng tiến hóa của mình. Trong quá khứ, tổ tiên của chúng ta cũng từng phải đối mặt với một vấn đề cực kỳ nghiêm trọng: sau khi kết thúc thời kỳ băng hà, nhiệt độ tăng mạnh đến 10°C , nhưng chính điều đó đã dẫn đến việc tạo ra các nền văn minh của nhân loại. Nếu không có nó, có lẽ ngày nay chúng ta còn phải đi săn voi mamút bằng cung nỏ thô sơ! Tất nhiên, chúng ta không nên dựa vào đó để tùy tiện gây ô nhiễm bầu khí quyển, vì dù gì điều đó cũng có hại.

(Theo Greenworld)

Biển Trắng rộng và sâu bao nhiêu?

● Nhiều người đã biết biển Đen / Hồng hải, biển Vàng / Hoàng hải, v.v., nay kính nhờ Zaza cung cấp thông tin về biển Trắng. Vì sao biển mang tên màu sắc đặc biệt như thế? Xin cho biết diện tích và độ sâu của biển Trắng? (Nguyễn Thị Cẩm Linh - Chiêm Hóa, Tuyên Quang; dinhthethanol@gmail.com)

Tắm biển Trắng mùa hè

Toàn bộ biển Trắng được coi là vùng nước nội thủy của Nga. Biển Trắng ghi theo tiếng Nga là Белое море, tiếng Anh là White Sea, tiếng Pháp là mer Blanche, tiếng Hoa là 白海 - Bình âm phát Baihai, âm Hán Việt phát Bạch hải. Biển Trắng có diện tích 90.000km^2 , khối lượng nước 60.000km^3 , độ sâu trung bình 67m, nơi sâu nhất 350m.

Các sông Bắc Dvina, Onega, Mezen, v.v., đổ nước vào biển Trắng. Đó là vịnh của biển Barents, có hai bán đảo Kola và Kanin ngăn với Bắc Băng Dương. Trong biển Trắng có nhiều đảo và quần đảo, như Soloveski, Morjovet, Mudiugski. Lịch sử Nga từng ghi nhận rằng biển Trắng là trung tâm chính của nước này về thương mại hàng hải quốc tế, lâu nay lại là căn cứ quan trọng của hải quân Nga, mà tàu ngầm chiếm vị trí đặc biệt. Biển Trắng có các hải cảng Arkhangelsk, Onega, Belomorsk, Kandalaksa, Mezen, Kem. Từ biển Trắng, theo đường sông Volga cùng hệ thống kênh đào, tàu bè thoải mái vận hành đến biển Baltic, biển Azov, biển Kaspi, biển Đen và Địa Trung Hải.

Nguồn hải sản của biển Trắng khá phong phú, nổi bật là cá trích và cá navaga. Nhiều người cũng đến đây săn hải cẩu. Biển Trắng mùa đông trắng xóa băng tuyết rét buốt, do đó mới có tên đặc trưng. Song mùa hè, biển Trắng lại ấm áp nắng nên thu hút du khách đến du lịch và nghỉ dưỡng tại một số bãi tắm.

ZAZA thực hiện - bptrithuc@yahoo.com.vn

Những lo ngại trước đây về tác động dây chuyền từ trường hợp khủng hoảng nợ công của Hy Lạp đang dần trở thành hiện thực.

Vỡ bi kịch Hy Lạp

Ngày 2/5/2010 là dịp thứ ba kể từ đầu năm đến nay, Chính phủ Hy Lạp đồng ý ban hành kế hoạch khắc khổ nhằm được cấp cứu. Kế hoạch gồm tiết giảm công chi, tăng thuế, hạn chế tăng lương... để thu hẹp bội chi 13,6%. Đây là liều thuốc đắng do IMF và EU để ra hùng thuyết phục các nước trong khu vực đồng euro chung tiền cứu giúp Hy Lạp khỏi vỡ nợ. Lên tới 110 tỉ euro, toa thuốc này đã được chủ tịch Hội đồng châu Âu đồng ý và đã được các quốc gia hội viên và Hội nghị thượng đỉnh châu Âu phê chuẩn vào ngày 10/5/2010.

Hy Lạp là thành viên của EU gồm 27 quốc gia và nằm trong Khối tiền tệ thống nhất châu Âu gồm 16 nước cùng sử dụng đồng euro. Sau nhiều năm tiêu xài phóng túng theo kiểu bao cấp và bị bội chi nặng, lại vay tiền đầu tư dấy bất cần vì ý vào lãi suất rẻ, Hy Lạp đang bị nguy cơ vỡ nợ. Nghĩa là chính phủ không thể trả các khoản nợ đáo hạn từ phát hành trái phiếu. Nhưng Hy Lạp không là quốc gia duy nhất rơi vào hoàn cảnh ngặt nghèo ấy. Ba nước lân bang, đều ở gần Địa Trung Hải, cũng gặp tai họa tương tự. Đó là Tây Ban Nha (nền kinh tế lớn thứ tư của khối euro), Bồ Đào Nha và Ý.

Khi thiếu tiền thì ta phải đi vay. Một

Châu Âu trước nguy cơ “bệnh dịch tài chính” Hy Lạp

DUY HƯNG

Bất chấp gói viện trợ phối hợp 110 tỉ euro của Liên minh châu Âu (EU) và Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF) để giúp Hy Lạp đối phó với khủng hoảng nợ công, lòng tin của giới đầu tư tài chính tại Hy Lạp và châu Âu vẫn không yên. Lần đầu tiên, thị trường chứng khoán Mỹ cũng bị ảnh hưởng khi thị trường chứng khoán châu Âu chao đảo, do các nhà đầu tư lo ngại cuộc khủng hoảng từ Hy Lạp sẽ lan qua các nước châu Âu khác, đặc biệt là Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha và Ý.

quốc gia cũng vậy, qua việc phát hành trái phiếu và càng khó trả nợ thì càng phải vay tiền với lãi suất cao. Rủi ro cao hay thấp là do các công ty đánh giá trái phiếu thẩm định. Các công ty độc lập này đánh giá công trái của từng nước trên thị trường tài chính quốc tế và đặt ra cấp độ về mức an toàn. Ngày 28/4/2010, Công ty Thẩm định Standard & Poor's (S&P) đánh tụt mức an toàn của trái phiếu Tây Ban Nha từ cấp AA+ xuống AA, với một dự báo tiêu cực. Trước đó một ngày, S&P đánh sụt Bồ Đào Nha xuống hai cấp (tới A-) và Hy Lạp xuống ba cấp (BB+). Các thị

trường tài chính đều ngó trừng trừng vào khu vực đó và liếc về Ý là quốc gia có gánh nặng quốc trái cao nhất so với tổng sản lượng quốc gia - sau Hy Lạp. Khi mức độ khả tín của khách đi vay bị xuống cấp như vậy thì chuyện gì xảy ra? Thì phải vay với lãi suất cao hơn và càng dễ bị vỡ nợ. Cấp BB+ trên bảng điểm A-B-C hàm nghĩa là khách hàng sắp vỡ nợ. Hôm 21/4/2010, lãi suất trái phiếu ngắn hạn của Hy Lạp vọt tới 11% - so với 2% của Đức: hệ thống tài chính Hy Lạp như bị dây thông lọng cuốn cổ và càng vùng vẫy thì càng bị siết chặt...

Các thị trường tài chính từ Hy Lạp tới các quốc gia khác trong EU đều phản ứng tiêu cực trước những đánh giá trên của S&P. Trong tuần trước, hầu hết các sàn giao dịch chứng khoán tại châu Âu đều mất điểm. Hôm 6/5, thị trường chứng khoán Mỹ đột ngột

tuột dốc thảm hại, mất gần 1.000 điểm, tức hơn 9% giá trị cổ phiếu, mà một trong những nguyên nhân về sự tuột dốc này xuất phát từ việc các nhà đầu tư cho rằng chính phủ các nước châu Âu không kiểm soát nổi tình hình tài chính tại châu lục này.

Cần biết rằng, khủng hoảng tại Hy Lạp có thể lan qua 3 nước lân cận và biến thành khủng hoảng cho toàn khối euro của 16 hội viên, rồi gây khủng hoảng chính trị cho toàn khối EU có 27 thành viên. Trong bi kịch này có khía cạnh kinh tế tài chính. Đó là những tính toán

khách quan, thực tế và tàn khốc của thị trường, khi các nhà đầu tư quyết định là Hy Lạp có còn đáng cho vay nữa không. Họ tính toán bằng cách cân nhắc yếu tố sinh lời với yếu tố rủi ro bị mất nợ khi Hy Lạp tuyên bố vỡ nợ. Yếu tố rủi ro ấy cao hay thấp là do khả năng cấp cứu của các quốc gia hay định chế quốc tế ở ngoài. Khả năng đó lại tùy thuộc vào những tính toán của các chính phủ liên hệ, tức là khía cạnh chính trị. Mà các chính phủ ấy lại lệ thuộc vào tâm lý của người dân, vốn dĩ hay phản ứng theo cảm quan.

Chẳng hạn, khi vận động sự cấp cứu của bên ngoài, Hy Lạp nhận điều kiện chấn chỉnh chi tiêu, trước hết là giảm chi và cắt bỏ nhiều khoản trợ cấp xã hội mà chính phủ không đảm đương nổi và sẽ là tăng thuế. Quyết định ấy lập tức gây bất mãn trong dân chúng. Họ đã biểu tình, đình công và sẽ còn tiếp tục mà không tự hỏi xem chính phủ sẽ kiếm tiền ở đâu để thỏa mãn đòi hỏi của họ.

Toa thuốc đắng của EU và IMF

Trong vở bi kịch Hy Lạp hiện nay, các diễn viên là thị trường, công chúng, các nghiệp đoàn, chính khách, cơ chế EU và các nước thành viên, Ngân hàng Trung ương châu Âu (ECB), hay IMF. Vì có IMF, diễn viên trong vở kịch này cũng là chính quyền Mỹ. Và quy luật khắc nghiệt mà ta gọi là vô tình, chính là luật lệ của EU, của ECB, khối euro, là vai trò của Mỹ trong IMF và những tính toán về quyền lợi của chính quyền Mỹ. Tổng thống Obama được dân Mỹ bầu lên không để đi cứu Hy Lạp hay châu Âu, nhất là khi vịnh Mexico đang bị tai họa dầu loang và thành phố New York lại vừa thoát một vụ đánh bom bằng xe hơi.

Ngày 22/4/2010, Cơ quan Thống kê châu Âu (Eurostat) công bố phúc trình đầu tiên về tình hình tài chính Hy Lạp với những phát giác động trời, nên sẽ chi phối quyết định của các nước. Hệ thống kế toán Hy Lạp có nhược điểm là quá lộn xộn. Nước này không đáng gia nhập khối euro năm 2000, sau đó lại tiếp tục che giấu sự thật ngay cả khi cứu châu Âu và còn mắc nợ nhiều hơn khai báo. Sau khi Eurostat công bố phúc trình,

quy luật khắt khe lập tức vận hành: Hy Lạp chỉ có thể vay tiền trả nợ với lãi suất cao hơn, khiến khoản nợ lại càng cao hơn và đang đi tới chỗ chính thức khai báo vỡ nợ. Muốn thoát hiểm thì Hy Lạp lại rơi vào quy luật khác. Từ tháng 1/2010 đến nay, Athens đã 2 lần mặc cả về giải pháp cứu vãn, nay là lần thứ ba, với sự tham gia của EU và cả IMF. Sau mấy tháng bàn cãi - đùn đẩy cho nhau, EU sẽ chỉ một phần và IMF một phần. Khốn nỗi, EU chưa sẵn sàng về ngân khoản và điều kiện mà chỉ có sự thỏa thuận nguyên tắc. Từ nguyên tắc đến cụ thể thì lại thảo luận nữa vì EU không có loại quỹ cấp cứu này và Thỏa ước Maastricht - văn kiện thành lập khối euro - không cho phép giải pháp tung tiền chuộc nợ. Về phần mình, IMF được lập ra chính là để thi hành nhiệm vụ cấp cứu tài chính. Với ngân khoản dự trù là 15 tỉ euro thì IMF không ngại. Nhưng ngại nhất là tiếng nói của một đại gia là Mỹ. Nước này đang phóng tay phát động công chi, tài trợ bằng công trái và không dễ hào phóng như xưa, nên nhiều phần sẽ chỉ cho IMF mở vòi bơm khi thấy EU nhúc nhích trước. IMF cũng chỉ tung tiền cấp cứu với điều kiện là Hy Lạp phải có kế hoạch khắc khổ, như cắt lương, tăng thuế làm Chính phủ Hy Lạp sẽ bị dân chúng biểu tình phản đối nữa. Vì vậy, giải pháp thoát hiểm hỗn hợp giữa EU và IMF không là toa thuốc quốc tế dễ sắc và sắc xong rồi chưa chắc đã dễ uống cho Hy Lạp.

Con thuyền châu Âu chao đảo

Xưa nay, Hy Lạp vốn đã rộng chi cho xã hội bao cấp của mình nên không thể cắt giảm công chi hơn nữa. Tính đi tính lại, người ta quay lại thị trường: dự án cứu nguy Hy Lạp có thể lên tới 110 tỉ euro, khối EU mà có được 30 tỉ thì IMF sẽ có 15 tỉ, phần còn lại, 73 tỉ euro sẽ do các ngân hàng chung góp? Nhưng ngân hàng được lập ra để kiếm tiền, không để cứu nguy các chính quyền bất cần. Vấn đề lại quay về cái vòng luẩn quẩn, giao trách nhiệm giải cứu cho thị trường.

Chẳng hạn, Chính phủ Đức phải chi ngay 8,5 tỉ euro và đang cố thuyết phục các ngân hàng Đức tham gia việc cấp cứu

Hy Lạp. Kết quả là dân Đức bất mãn khiến liên minh cầm quyền của Thủ tướng Merkel bị mất đa số tại Thượng viện sau cuộc bầu cử vùng ngày 9/5. Trong bi kịch Hy Lạp, Đức là quốc gia chủ chốt vì đã gánh phần chính cho sự ra đời của đồng euro, khi các nước bất cần tiêu xài bừa phứa thì Đức lại phải ề cổ chuộc nợ nên dân không đồng ý. Chính quyền Đức đã bán tiếng là có thể phải cho Hy Lạp ra khỏi khối euro - chuyện không dễ vì chưa có luật lệ cho trường hợp này. Còn dư luận Đức thì có người nói ngược là Đức nên ra khỏi khối euro. Không có đại gia trường vốn nhất là Đức, đồng euro coi như mất giá trị và khó tồn tại. Vì vậy, thay vì cấp cứu Hy Lạp, Chính phủ Đức phải nói đến ổn định euro: mục tiêu không chỉ là giải quyết chuyện Hy Lạp mà là trấn an thị trường khiến cơn khủng hoảng khỏi lan qua Tây Ban Nha và Bồ Đào Nha và đánh sụp khối euro.

Châu Âu là một cấu lạc bộ kinh tế có tham vọng tiến tới thể chế liên bang châu Âu, với đồng tiền thống nhất, tiếng nói ngoại giao thống nhất, thậm chí còn đòi có lực lượng quân sự thống nhất... Đến khi khủng hoảng tài chính bùng nổ tại Hy Lạp, phản ứng chung và mãnh liệt nhất lại là tinh thần quốc gia dân tộc cục bộ, vì quyền lợi của từng nước. Nếu không khéo xử thì chẳng những các nước không cứu được Hy Lạp, Bồ Đào Nha hay Tây Ban Nha mà cả cơ chế EU sẽ bị chấn động. Như một nhắc nhở u ám và đáng sợ, trong khi Hy Lạp lâm nạn thì chính quyền của Thủ tướng Yves Leterme bị sụp đổ tại Bỉ vào ngày 28/4/2010. Biến cố chính trị rất mờ nhạt này thật ra có thể đưa tới việc Bỉ vỡ đôi giữa hai khối sắc tộc là Flamand - gần Hà Lan - và Wallons, gần Pháp. Nguy cơ mạnh mẽ từ lâu và nay đã tới hồi nguy kịch. Nếu Bỉ mà phải chia đôi - phân nửa dân Wallons đòi sáp nhập vào Pháp - thì châu Âu khốn khổ. Sau tháng 6 tới, đến lượt Bỉ sẽ là chủ tịch luân phiên EU. Với một chính phủ lâm thời đầy bấp bênh vì phản ứng sắc tộc cục bộ, làm sao Bỉ trong vai trò chủ tịch EU có thể lèo lái con thuyền châu Âu ra khỏi cơn sóng gió của phản ứng quốc gia cục bộ?

(Tổng hợp)

LTS: Chỉ còn không đầy một tháng nữa, vòng chung kết Giải vô địch bóng đá thế giới (World Cup 2010) sẽ diễn ra tại Nam Phi. Hòa vào bầu không khí sôi động đang được nhen lên trên khắp hành tinh, bắt đầu từ số này, Thế Giới Mới mời các bạn cùng chia sẻ những câu chuyện thú vị xung quanh trái bóng tròn.

Thẻ đỏ ra đời như thế nào?

TRỌNG HÙNG

Bác thợ may dũng cảm

Trong trận tứ kết giữa Anh và Argentina tại World Cup 1966 ở Anh đã nổ ra một cuộc đối đầu như giữa David tí hon và Goliath khổng lồ. Trọng tài người Đức Rudolf Kreitlein đã hai lần cảnh cáo cầu thủ Antonio Rattin của đội Argentina ở phút 17 và 32. Phút 34 - khi Rattin lại phạm lỗi - ông quát: "One more you go out - một lần nữa anh sẽ bị đuổi". Đến phút 37, ông không chịu được nữa và với dáng điệu như một vị tướng quân trên sân khấu, vị trọng tài chỉ cao 1,68m này đã đuổi tay cầu thủ Argentina cao lớn ra khỏi sân. Hành động kiên quyết này của Kreitlein đã

mang lại cho ông biệt danh "Bác thợ may dũng cảm" - như tên một nhân vật trong truyện cổ Grimm. Kreitlein vốn là một thợ may và ông đã tự may bộ quần áo trọng tài màu đen để mặc trong World Cup 1966! Tất nhiên Rattin cùng với đồng đội quay lại vị trọng tài và dùng mọi cử chỉ "rất Nam Mỹ" để giải thích sự vô tội của anh ta.

Màn hỗn loạn trên sân cỏ

Khán giả theo dõi màn kịch trên sân trong 7 phút đồng hồ. Vấn đề là tuy Kreitlein có một cái thẻ trong túi ghi toàn bộ những lần cảnh cáo, nhưng là thẻ màu trắng! Với cái thẻ màu trắng đó, ông không làm được gì cả. Rattin tỏ vẻ không hiểu trọng tài muốn gì và hét

■ "Bác thợ may dũng cảm" Rudolf Kreitlein, bên trái là đội trưởng đội tuyển Argentina Antonio Rattin không chịu rời sân khi bị đuổi

SỰ KIỆN QUỐC TẾ

● Chủ tịch Cộng hòa Dân chủ nhân dân (CHDCND) Triều Tiên Kim Jong-il khẳng định trong chuyến viếng thăm Trung Quốc vừa qua là sẽ tìm cách tái lập cuộc thương thảo giải giới nguyên tử hiện đang bị đình trệ. Chuyến viếng thăm Trung Quốc kéo dài 5 ngày của

ông Kim Jong-il được coi là nỗ lực của nhà lãnh đạo CHDCND Triều Tiên nhằm kêu gọi Bắc Kinh trợ giúp cho nền kinh tế đang suy yếu trầm trọng. Trung Quốc, vốn là quốc gia chủ nhà trong các cuộc thương thảo giải trừ nguyên tử với CHDCND Triều Tiên, được trông đợi là sẽ gây áp lực buộc Bình Nhưỡng quay lại bàn đàm phán mà không đòi hỏi điều kiện tiên quyết.

● Trong một đề nghị biểu hiện sự nhượng bộ, Thủ tướng Thái Lan Abhisit Vejjajiva hôm 6/5 nói sẽ giải tán Quốc hội

vào tháng 9 tới, mở đường cho các cuộc bầu cử mới theo đòi hỏi của phía biểu tình chống chính phủ, nếu họ bằng lòng chấm dứt cuộc chiếm đóng đang làm tê liệt khu thương mại thủ đô Bangkok.

● Một đợt tro mới từ núi lửa ở Iceland làm nhiều sân bay ở Scotland, Ireland và

Bắc Ireland phải đóng cửa qua ngày 9/5. Việc đóng cửa các sân bay nói trên làm

váng ra phía đường biên đòi ban tổ chức gọi một phiên dịch vào sân. Rốt cuộc cảnh sát phải vào sân để kéo Rattin ra ngoài. Argentina thua và đám cổ động viên sôi lên sùng sục. Trên đường rời sân vào phòng thay đồ, trọng tài Kreitlein xới một cú đập vào ống đồng.

Sau đó đã xảy ra một việc có thể nói như một cuộc cách mạng trong bóng đá. Ken Aston là người được Liên đoàn Bóng đá Anh cử đến giúp đỡ trọng tài Kreitlein trong trận tứ kết Anh - Argentina. Trên đường từ sân Wembley về khách sạn, trong đấu Ken Aston chợt lóe lên một ý tưởng khi hai ông đi ngang qua một ngã tư đầy xe cộ đang chờ đèn xanh, đèn đỏ. Aston đề nghị thay thẻ trắng của trọng tài bằng thẻ vàng và đỏ - là những biểu tượng cả thế giới hiểu được. Trọng tài Kreitlein đã chuyển ngay đề nghị đó lên Liên đoàn Bóng đá Thế giới (FIFA).

Sau đó thẻ màu của trọng tài chính thức ra mắt thế giới trong World Cup 1970 và trọng tài Đức Kurt Tschenscher là trọng tài đầu tiên trên thế giới rút thẻ vàng vào phút thứ 31 trong trận khai mạc Liên Xô - Mexico.

Bốn thẻ đỏ cho một cầu thủ trong một trận đấu!

Người đầu tiên bị nhận thẻ đỏ trong một World Cup là cầu thủ Chile Caszely trong trận gặp Đức năm 1974. So với

■ Ricky Broadley, cầu thủ đang giữ kỷ lục thế giới về số thẻ đỏ trong một trận đấu

bây giờ, hồi đó các trọng tài khá rụt rè khi rút thẻ đỏ. Trong World Cup 2006, mọi việc đã hoàn toàn khác hẳn. Trong trận Bồ Đào Nha gặp Hà Lan, trọng tài đã rút 4 thẻ đỏ. Trận này cũng giữ kỷ lục về số thẻ vàng trong một trận World Cup: 16 lần.

Người giữ kỷ lục trong nhiều năm về số thẻ đỏ nhận được trong một trận là cầu thủ Scotland Andy McLaren chơi ở giải hạng hai nước này. Trong một trận đấu tháng 12/2006, cầu thủ này đã nhận tới... 3 thẻ đỏ vì phạm lỗi thô bạo, đánh một cầu thủ khác và đập phá trang bị trong phòng trọng tài. Tuy nhiên sau đó kỷ lục này đã bị Ricky Broadley (một đội của xứ Wales) phá. Anh chàng này đã nhận tới 4 thẻ đỏ trong một trận đấu. Khi Broadley đập vào mặt một cầu thủ đã ngã, trọng tài rút thẻ đỏ thứ nhất. Broadley cãi lại, trọng tài rút thẻ đỏ thứ hai. Sau khi đội nhà thua, Broadley lại đến gây sự với trọng tài và ông này rút thẻ đỏ thứ ba. Anh chàng hay gây gỗ vẫn không chịu dừng lại, mà còn lấy một xô nước cho trọng tài tắm một trận từ đầu đến chân - và nhận thẻ đỏ thứ tư.

Kỷ lục nhận thẻ đỏ nhanh nhất trong một trận đấu thuộc về David Pratt, cầu thủ một đội nghiệp dư ở Anh. Chỉ 3 giây đồng hồ sau tiếng còi khai cuộc, anh thợ đường nước này đã phải rời sân. Đối với cầu thủ Walter Boyd (FC Swansea City, xứ Wales) thì trận đấu đã kết thúc khi anh chàng này còn chưa ra sân: khi được vào thay người, cầu thủ này trong lúc chạy ra sân đã thúc cùi chỏ vào mặt một cầu thủ đối phương và bị trọng tài rút ngay thẻ đỏ.

(Tổng hợp)

cho khoảng 300 chuyến bay bị hủy bỏ.

● Hôm 9/5, hơn 10.000 quân nhân Nga thuộc mọi binh chủng đã biểu dương

lực lượng trên Quảng trường Đỏ để kỷ niệm 65 năm ngày thế giới chính thức thoát khỏi thảm họa diệt chủng của chủ nghĩa phát xít. Hơn 20 nhà lãnh đạo thế giới theo dõi lễ duyệt binh từ lễ đài. Ngoài

ra, còn có gần 3.000 cựu chiến binh trong Chiến tranh thế giới lần thứ hai tham gia sự kiện. Dịp này, Nga cũng mời 4 nước thành viên NATO là Anh, Ba Lan, Pháp và Mỹ tham gia lễ diễu binh lần đầu tiên như để chứng minh cho lời kêu gọi đoàn kết bảo vệ tự do và hòa bình thế giới của Tổng thống Medvedev.

● Kết quả sơ bộ cuộc bầu cử địa phương ngày 9/5 tại North Rhine-Westphalia (Đức) cho thấy liên minh cầm quyền của Thủ tướng Angela Merkel đã mất thế đa số trong Thượng viện vì cử tri phản ứng với việc thông qua gói cứu trợ Hy Lạp.

● Ngày 6/5, thị trường chứng khoán Mỹ đột ngột tuột dốc thảm hại, mất gần 1.000 điểm, tức hơn 9% giá trị cổ phiếu. Có hai nguyên nhân về sự tuột dốc này:

đầu tiên là sự thất vọng trước việc hệ thống cửa hàng lớn tại Mỹ không bán hàng vào tháng 4. Nhân tố thứ hai nghiêm trọng hơn, đó là phố Wall cho rằng chính phủ các nước châu Âu không kiểm soát nổi tình hình tài chính tại châu lục này.

BẢO PHƯƠNG (Tổng hợp)

Thảm nạn voi xứ Quảng

HUỲNH VĂN MỸ

Trước khi các vụ án giết voi được ghi nhận và loài vật khổng lồ này được luật pháp bảo vệ, đàn voi rừng Tiên Phước - Trà My của Quảng Nam đã sớm phải đối mặt với nạn săn bắn chuyên nghiệp, cả những vụ bị cư dân săn giết cùng lúc hàng loạt con. Từ chỗ đông hàng trăm con, giờ đây đàn voi này chỉ còn dăm ba con, toàn voi cái. Thật xót xa khi lần lại những thảm nạn của chúng...

KỶ 1: "TẬP ĐOÀN" THỢ SĂN VOI

Cho đến nay vẫn không mấy ai hay từng có một "tập đoàn" thợ săn voi người Lào đến định trú ở vùng rừng Tiên Phước, Trà My để săn voi trong suốt một thời gian dài. Cánh thợ săn voi này có lẽ là những người mở đầu mùa thảm nạn của đàn voi đông đặc một cõi rừng này...

Dừng bước theo voi

Ông Võ Châu, 90 tuổi, ở làng Nà Thao, xã Tiên Hiệp (Tiên Phước) vẫn còn nhớ rõ chuyện bán voi của thợ săn người Lào thời Pháp thuộc mà ông đã được theo chân. Trong vùng rừng Trà My - Tiên Phước rộng lớn vốn là nơi ăn ở của đàn voi, các khu rừng Nà Thao, Nà Cau, Suối Bùn ở vùng Lân-Ngọc-Hiệp (tên gọi chung ba xã Tiên Lân, Tiên Ngọc, Tiên Hiệp của huyện Tiên Phước) dường như được đàn voi thích ở nhiều hơn. Chính vì vậy, theo ông Châu, "tập đoàn" thợ săn voi người Lào đã chọn định đầu ở những làng quê kề bên những khu rừng này. "Kể cho đủ thì thời đó có Lào Sáu, Lào Tuất, Lào Mùi, Lào Ổ, Lào Ích, Lào Thò, Lào Thon, Lào Dương, Lào Quân, Lào Phòng, Lào Thi, Lào Bợ. Phần đông họ đều lấy vợ người Lân-Ngọc-Hiệp, ở lại đây một thời gian dài rồi mới dời đến nơi khác ở. Họ nói họ đã săn voi ở nhiều nơi nhưng chỉ thấy đàn voi ở đây là đông nhất, săn miết vẫn còn nhiều. Bởi vậy nên họ mới quyết trụ lại làm dân đất nì để tiện cho nghề săn bắn của họ..." - Ông Châu bấm tay tính và kể.

Vũ khí của những thợ săn voi thiện nghệ này là súng "cò máy đá" - loại súng do họ tự chế, có bộ phận khai hỏa bằng

đá kích đốt lượng thuốc nổ để tổng đẩy mũi me bằng sắt (có ngành như lưỡi chày thợ mộc) được tẩm một loại thuốc độc cực mạnh để nhanh làm gục ngã con vật bị bắn trúng. Giỏi lòng rừng sục núi, giỏi nhận biết tín hiệu của đàn voi để tìm đến nơi ăn ở của chúng, lại nhờ có vũ khí tốt, những thợ săn Lào này đã giết voi không mấy khó. Voi đông, thợ săn đông, họ chia nhau lục các khu rừng - đàn voi thường chia thành nhiều nhóm nhỏ - để săn bắn. Vẫn ưu tiên nhắm vào cặp ngà (voi đực), họ tích cực săn bắn voi để có tiền lấy vợ người bản xứ, mua trâu tậu ruộng, nuôi nấng vợ con. Trong bối cảnh cuộc sống còn nhiều thiếu thốn thời đó, họ còn hạ cả voi cái để có thịt bán cho dân làng "xong khô để dành ăn quanh năm". Ấy là chưa kể thỉnh thoảng họ còn được cư dân trong vùng đến "rước" về bán hạ voi vì chúng phá hoại hoa màu của mình. "Thời đó dân vùng nì không ai là không biết ăn thịt voi. Hễ hay tin mấy thợ săn Lào hạ được voi mà chịu khó lột vỏ rừng thì thế nào cũng có thịt voi ăn, không tiền mua thì xin..." - Ông Châu nhắc lại.

Sôi động những mùa săn

Sự hấp dẫn từ món của quý từ rừng thiêng mà các thợ săn người Lào thu

■ Đàn voi Tiên Phước - Trà My từ chỗ hàng trăm con nay chỉ còn lại 4 con, toàn voi cái. Trong ảnh: con voi từ núi đi lạc xuống giữa thị trấn Trà My hồi cuối tháng 10/2005, cuối cùng đã bị chết vì kiệt lực và đói khát. Ảnh: PHẠM BÁ THANH

được đã sớm đến tai viên quan Pháp trưởng đồn Trà My. Vậy là chỉ sau vài ba năm được tự do hạ voi bán ngà cho các thương nhân gốc Hoa ở Tiên Phước, Trà My, khoảng năm 1933-1934, họ phải bán ngà cho viên trưởng đồn này. "Để thu mua được nhiều ngà, viên quan Tây trưởng đồn đã cấp súng đạn cho một số thợ săn Lào. Tụi đoàn chắc trong khoảng thời gian từ năm 1934 đến 1944, họ đã bắn nhiều voi để lấy ngà bán cho quan Tây đồn Trà My..." - Ông Nguyễn Trước, 85 tuổi, cư dân làng Vinh Yên xã Tiên Lân, người còn nhớ rất nhiều chuyện về những thợ săn voi viễn chinh này, kể.

Sau Cách mạng tháng Tám, cánh thợ săn voi này lại tự tung tác với đàn voi để có ngà và thịt bán ra cho các thương nhân và cư dân trong vùng. Ông Nguyễn Trước kể, sau năm 1945, cụ thân sinh của ông mua súng săn và rước Lào Sáu về ở nhà mình để săn voi theo thỏa thuận: Lào Sáu được nuôi cơm áo, được cấp súng đạn, đổi lại, khi bắn được voi chỉ được lấy phần thịt để bán, còn cặp ngà thì giao cho chủ. "Chỉ hai năm ở săn cho nhà cha

■ Ông Võ Châu, 90 tuổi, ở xã Tiên Hiệp, người còn nhớ nhiều chuyện về số thợ săn voi Lào ở vùng Lành-Ngọc-Hiệp

tui, Lào Sáu với hai anh em tui đã hạ được 11 con voi, trong đó có 3 con đực có ngà dài..." - Ông Trước kể lại.

Những bô lão trong vùng kể, thợ săn voi người Lào đều có "bùa phép", mỗi chuyến đi săn họ đều cúng lễ sơn thần, tổ nghề, bói lá cỏ đá - xoay lá cỏ xem thuận - nghịch thế nào để xem có nên vào rừng hay không. Về ngà, ông Trước kể cặp ngà voi ở vùng này dài nhất là 1,4m. Một bộ ngà dài chừng 0,8m thời đó bán được

6 đồng bạc Đông Dương, còn thịt của một con voi được bán tại rừng với mức 2 đồng. Mỗi xương ống chân voi của lấy được chừng 4-5 lít dầu tủy để thắp đèn thay dầu phộng. Thịnh thoảng cũng có người lấy xương voi để chạm khắc chén, cốc, lọ hoa...

Cuộc săn lùng voi quy mô, chuyên nghiệp của "tập đoàn" thợ săn Lào dám theo sát chân voi này có thể coi là tạm dừng ở giai đoạn 1954-1955. Trong

NHỮNG LÀNG LÀO HẬU DUỆ

Mỗi thợ săn Lào với hàng chục con voi ngã xuống đã giúp họ có được vợ con, cơ ngơi nơi mảnh đất họ chọn làm quê hương thứ hai này. Chỉ trừ Lào Thi được vợ theo đường rừng sang "dân độ" về, còn thầy đều ở lại sinh sống với đất rừng này. Riêng Lào Sáu - người được coi là "ông anh cả" của cánh thợ săn - khi đến đây săn voi đã dẫn theo đứa con trai là Rèo khoảng 13-14 tuổi để tập nghề. Ông Võ Châu kể, trong một lần Rèo bị voi vây, để giải cứu con, Lào Sáu đã bắn hạ cùng lúc đến 4 con voi. Được coi là người bắn voi thiện nghệ nhất nhưng rồi cuối cùng, khoảng cuối năm 1953, Lào Sáu lại bị voi giầy chết ở kế sông Tiêm Lang xã Trà Bui (Trà My) vì đã xuống sức nhưng ông vẫn lì lợm xông vào đàn voi để bắn hạ chúng. Con cháu của Lào Sáu hiện còn ở xã Tiên Lành. Hai người em ruột của ông là Lào Tuất, Lào Mùi nay có con cháu đến gần 50 người, tạo nên một gia trang đông đúc ở làng Mậu Long, thị trấn Bắc Trà My. Ở Tiên Lành cũng còn con cháu của Lào Phòng, Lào Quân. Con cháu của một số thợ săn Lào còn lại tản đến ở các tỉnh khác.

Bà Mai Thị Rô - con của Lào Sáu, bà Mai Thị Cải, ông Mai Văn Bé - con của Lào Tuất, được coi là những người lớn tuổi nhất trong cộng đồng con cháu của những thợ săn voi Lào ở Tiên Phước - Trà My. Nhưng không ai trong họ biết được quê quán ông cha mình ở đâu bên Lào. Cha ông họ phần vì mãi mê với nghiệp săn voi, phần vì không nghĩ đến chuyện về quê nên không ai nói lại với cháu con quê quán của mình. Phần lớn những thợ săn Lào ở đây đều lấy họ Mai và con cháu họ hiện nay cũng không ai biết tại sao cha ông mình lại chọn lấy họ này. Không ai biết tiếng Lào, không một chút thông tin soi dẫn nhưng ai cũng tha thiết với việc kiếm tìm thân tộc nơi quê hương bản quán Lào. Thương yêu đùm bọc nhau, lớp hậu duệ này luôn đến với nhau trong ngày giỗ chạp tổ phụ của mình nơi xứ sở một thời đông đặc voi rừng này.

khoảng 25 năm bị săn lùng liên tục, hàng trăm con voi ở đây đã bị thợ săn Lào giết, một lượng lớn ngà được họ bán ở Lào, ở Trà My, Tiên Phước để rồi cuối cùng được bán ra nước ngoài.

(Còn tiếp)

Kỳ sau: HỘI VÂY VOI

Những cột mốc tuổi tác

DUY ANH

Tuổi tác không chỉ là một khái niệm sinh học mà còn là một khái niệm tâm lý. Ở mỗi nấc thang của đời người đều có một cuộc khủng hoảng tuổi tác, liên quan tới các biến đổi về tâm sinh lý, sự đánh giá lại quãng đời đã sống và những cơ hội mới được mở ra. Tại các điểm mốc ấy, chúng ta hoàn toàn không lệ thuộc vào ý chí và những mong ước của bản thân mình. Vì vậy, cần chuẩn bị trước.

Bắt chước... tôm hùm

Nữ học giả nổi tiếng người Mỹ Gail Sheehy từng viết trong cuốn sách *Bước chuyển tiếp* của mình: "Trong một mức độ nào đó, chúng ta tương tự như một vài loài giáp xác - trong quá trình sinh trưởng và phát triển, chúng nhiều lần tự trút bỏ lớp áo giáp bảo vệ. Chúng thoát ra khỏi cái vỏ cũ chật chội của mình nhưng trở nên yếu đuối, dễ bị tổn thương và nhạy cảm với môi trường xung quanh trong quãng thời gian lớp áo giáp mới chưa phát triển hoàn thiện...". Hãy xem: những con cua lột, tôm lột mới yếu ớt làm sao! Cũng vậy, mỗi bước chuyển sang giai đoạn phát triển kế tiếp buộc con người phải phá bỏ các cấu trúc tự vệ hiện có, trở nên dễ bị tổn thương và nhạy cảm như một phôi thai trình nguyên, nhưng rồi dần dần sẽ lấy lại một năng lực phòng vệ mới và tăng cường khả năng thích nghi với môi trường sống xung quanh. Quá trình chuyển đổi này có thể kéo dài vài năm. Vượt qua được quãng thời gian "khủng hoảng" này, chúng ta sẽ lại tìm thấy chính mình, với sự ổn định tương đối trong một quãng thời gian nhất

định cho đến cái mốc tuổi tác tiếp theo.

Có bao nhiêu "nấc thang" trong cuộc sống?

Làm thế nào để tính được các "mốc tuổi tác" nói chung? Các nghệ sĩ, các nhà tâm lý học, triết học... đều không thể trả lời rành rẽ câu hỏi này. Văn hào Anh Shakespeare tin rằng con người phải trải qua ít nhất là 7 bước (đoạn độc thoại "Mọi bước đường đời" trong vở kịch *Như điều bạn muốn* - *As You Like It*). Từ trước đó rất lâu, đạo Hindu (Ấn Độ giáo) đã mô tả bốn giai đoạn của cuộc đời: 1. Học làm người; 2. Thành gia thất; 3. Tự lập; 4. Quên đời. Đại thi hào người Đức Goethe cũng từng mô tả các giai đoạn của cuộc đời: một đứa trẻ - hiện thực, một thanh niên - lý tưởng, một người đàn ông - hoài nghi và một người già - thần bí. Còn theo nhà tâm lý học nổi tiếng Eric Ericson thì vòng đời được chia thành 8 giai đoạn, mỗi giai đoạn kết thúc bằng một cuộc khủng hoảng, nhưng không phải là thảm họa mà chỉ là một bước ngoặt.

Vì lứa tuổi ấu thơ đã được mô tả, luận bàn tỉ mỉ trong rất nhiều công trình khoa

học, ở đây chúng ta chỉ xét đến những lứa tuổi khác của con người.

Từ 18-30 tuổi

Trong giai đoạn này, cuộc sống của con người được dẫn dắt bởi phương châm "cần phải thoát ra khỏi nhà của cha mẹ". Thực vậy, từ tuổi 20, con người gần như đã thực sự thoát ly khỏi gia đình (đi học, đi làm xa nhà, đi nghĩa vụ quân sự...) và xuất hiện một vấn đề: làm thế nào để tồn tại trong thế giới người lớn?

30 tuổi

Cuộc sống bắt đầu hướng tới sự thăng tiến trong nghề nghiệp. Trong công việc bắt đầu diễn ra những sự thay đổi lớn, với những sai lầm không tránh khỏi và kèm theo đó thường là một cuộc khủng hoảng tâm lý ở những mức độ khác nhau. Xuất hiện mong muốn giành lại một mảnh của cuộc sống đã bị bỏ qua và làm lại mọi chuyện từ đầu. Lúc này, con người thường có ý muốn hướng đến một con đường khác, thậm chí có những ước mơ táo bạo đến bất ngờ, chẳng hạn có tham vọng trở thành tổng thống, dĩ nhiên với lộ trình thực hiện mục tiêu một cách thực tế hơn. Trong giai đoạn này, những người

đàn ông độc thân cảm thấy có một lực đẩy, thúc giục phải tìm một đối tượng để tiến tới hôn nhân. Còn những người phụ nữ đã có gia đình, vốn từng yên phận ngồi nhà trông con, nay lại có xu hướng “ra ngoài để hội nhập với xã hội”. Trong lứa tuổi này, ở những cặp vợ chồng son trẻ bắt đầu xuất hiện ý muốn sinh con. Hầu như tất cả những người đã lập gia đình từ 7 năm trở lên đều cảm thấy không hài lòng về cuộc hôn nhân hiện tại của mình. Những cuộc hôn nhân đó có thể kết thúc bằng quyết định ly hôn hoặc tan rã dần vì mỗi bên đều ra sức tìm kiếm người tình mới. Một điều đáng ghi nhận là trong độ tuổi này, người ta rất ít khi thay đổi chỗ làm.

Từ 30-35 tuổi

Sau 30 tuổi, cuộc sống của con người thoát ra khỏi một số quy ước, ngày càng trở nên hợp lý và ổn định. Hầu hết mọi người đều nghĩ đến chuyện mua nhà (nếu chưa có nhà) và tiến bước trên các bậc thang thăng tiến một cách nghiêm túc. Ở độ tuổi này, phụ nữ đạt đỉnh cao trong sự phát triển tình dục. Nhưng điều quan trọng nhất là người đàn ông (chồng, tình nhân) phải có một sự tôn trọng cần thiết, đúng mực đối với họ. Không giống như các cô gái trẻ do bị những nỗi sợ hãi bẩm sinh ám ảnh nên thường chối từ “chuyện ấy”, phụ nữ lứa tuổi 30-35 tuổi cho đi tất cả. Còn đàn ông thì ngược lại, bắt đầu cảm thấy những dấu hiệu đầu tiên của sự chuyển dịch cơ cấu của hệ sinh dục theo chiều hướng xấu đi. Tệ hơn nữa, các dấu hiệu lão hóa ở đàn ông cũng rõ hơn so với phụ nữ: xuất hiện nhiều nếp nhăn, tăng cân mạnh và các nguy cơ về bệnh tim mạch cũng tăng cao. Đối với nhiều người (khoảng 65%), một bước ngoặt mới diễn ra ở tuổi 35: kết thúc giai đoạn phấn đấu để trở thành một nhà khoa học trẻ hay một nghệ sĩ trẻ. Con người trở nên chín

chắn hơn, đạo mạo hơn...

Đây cũng chính là điểm giữa của đường đời và từ đó chúng ta có thể nhìn thấy rõ điểm cuối. Chúng ta bắt đầu cảm nhận được rằng quỹ thời gian đang ngày càng giảm sút. Sức trẻ ngày một rời xa, sức mạnh thể chất ngày một giảm dần, vai trò của bản thân trong mọi lĩnh vực cuộc sống ngày càng mờ nhạt - tất cả những yếu tố này có thể dẫn đến khủng hoảng. Để vượt qua cơn “suy thoái tinh thần” ấy, chúng ta phải xem xét lại mục tiêu của mình và phải nhận chân “một điều gì đó” mà chúng ta cần phải thoát ra bằng mọi cách. Ở tuổi 35 sẽ không xuất hiện những người bạn mới, chỉ còn lại những “người quen cũ” và chủ yếu là “có ích cho ta”. Nếu người tài năng đã có thể đạt được thành tích cao nhất ở tuổi 20 mà không cần cố gắng nhiều thì ở tuổi 35, muốn đạt được điều đó đòi hỏi phải có những nỗ lực rất lớn.

35-45 tuổi

Chúng ta bắt đầu nghiêm túc suy nghĩ về đoạn kết của quãng đời phấn đấu, rằng đã hết thời cho những nỗ lực thăng hoa. Nếu chúng ta không nhanh chóng xác định vị trí của bản thân trong cuộc sống này, cuộc đời sẽ trở thành một quá trình thực hiện những trách nhiệm tầm thường chỉ để duy trì cuộc sống. Chân lý giản đơn giản này có thể khiến chúng ta bị sốc. Nửa đời còn lại dường như ập đến quá mau khiến chúng ta rất khó chấp nhận sự thật phũ phàng này. Trước 40 tuổi cần đạt được một thành công nhất định trong sự nghiệp, nếu không sẽ mãi mãi bị rớt lại đằng sau. Đây là cơ hội bứt phá cuối cùng. Ở lứa tuổi này, người ta không còn được gọi là “trẻ” nữa, nhưng oái oăm thay, cũng chưa được coi là đã tới tuổi trưởng thành chính thức. Theo các số liệu thống kê thì ở những người tuổi 40-45, số lượng và tần suất ly dị cao hơn cả. Ấy là do tác động của chu

kỳ khủng hoảng thứ hai, mà theo nhiều nhà nghiên cứu, dù không mạnh bằng lần trước nhưng lại kéo dài lâu hơn.

Tuổi 50

Nhiều người ở lứa tuổi 50 bắt đầu có tâm tính giống trẻ con. Khoa học đã xác định rằng “con người càng lớn tuổi càng không giống người lớn”. Đàn ông trong độ tuổi này thường phải đối diện với hiện tượng bất lực tình dục. Tuy nhiên, họ có được một hệ thần kinh “thép”: bị sếp khiển trách hay vợ cần nhắc, họ vẫn tỉnh bơ. Còn trong lĩnh vực chuyên môn thì họ là những nhân viên cao giá. Chính ở độ tuổi này, họ biết rất rõ cách tách lọc những điều quan trọng từ những chuyện tầm thường, biết chú trọng vào những vấn đề chính và thường mang lại kết quả tốt. Thực tế cho thấy, ở lứa tuổi “chín muồi” này, nhiều người thích khám phá lại niềm vui của cuộc sống, từ đơn giản đến phức tạp nhất - chẳng hạn từ cách nấu ăn cho đến các vấn đề triết học.

Từ 50-55 tuổi

Sau 50 tuổi, con người ta rất khôn ngoan và dày dặn kinh nghiệm. Bạn bè và cuộc sống cá nhân trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. Ở tuổi này, nhiều vấn đề mới xuất hiện, đẩy lùi những toan tính thường nhật. Khả năng sáng tạo đã đến hồi sung sức. Nếu ở tuổi 35 người ta có thể là một luật sư, kỹ sư hay bác sĩ tốt hoặc là một quản lý cấp trung năng động thì giờ đây đã trở thành một chuyên gia xuất sắc trong lĩnh vực chuyên môn của mình hay một ông chủ khôn ngoan, nhân từ. Nếu con người phát triển liên tục thì sẽ đạt đỉnh cao sáng tạo lần thứ hai vào khoảng 55 tuổi. Đây là độ tuổi phù hợp cho những nhà lãnh đạo hàng đầu.

Sau 55 tuổi

Xin dành cho một chuyên luận khác!

(Theo kp.ru)

www.sapuwa.com.vn

**Duy nhất tại Việt Nam đạt chứng nhận quốc tế
Về chất lượng SQF2000 / HACCP / ISO9001**

Khi bạn gái “chậm lớn”

BS TRẦN THANH HOÀNG

Xã hội ngày một phát triển, chất lượng đời sống của con người không ngừng được nâng cao, kéo theo sự phát triển về tâm sinh lý của giới trẻ cũng diễn ra sớm hơn thế hệ trước. Bên cạnh đó, lại có một số bạn gái xảy ra tình trạng “chậm lớn” khiến cha mẹ và cả bản thân các bạn cũng hoang mang, lo lắng. Có phải bạn gặp tình trạng “dậy thì muộn”?

Dậy thì muộn ở bạn gái là gì?

Dậy thì muộn là một dạng rối loạn phát triển dậy thì. Bình thường, tuổi dậy thì ở teen (vị thành niên) nữ thường ở độ tuổi từ 9-14 và teen nam dậy thì muộn hơn, ở độ tuổi từ 12-15. Sự dậy thì ở teen nữ được đánh dấu bằng sự xuất hiện của lần có kinh đầu tiên cũng như sự phát triển của một số dấu hiệu sinh dục phụ như: chiều cao tăng lên, vú phát triển và xuất hiện lông ở cơ quan sinh dục. Nếu các teen nữ không có bất kỳ dấu hiệu sinh dục phụ nào, như vú không to lên khi đã 14 tuổi hoặc kể từ khi vú bắt đầu to ra đến khi có kinh lần đầu kéo dài quá 5 năm hoặc đã đến 16 tuổi mà không có kinh nguyệt thì được coi là dậy thì muộn. Các teen nữ dù có phát triển đặc tính giới thứ phát (lông, ngực...) nhưng tới 16 tuổi vẫn không có kinh lần đầu cần được khám để xem có phải đã bị vô kinh nguyên phát không. Vì vậy, nếu các teen nào trong độ tuổi trên vẫn chưa thấy quá trình dậy thì “ghé thăm” thì có thể liệt vào danh sách bạn gái dậy thì muộn.

Thủ phạm?

Có nhiều nguyên nhân có thể gây ra hiện tượng dậy thì muộn như:

- **Chậm phát triển về thể tạng:** Tuổi dậy thì có thể đến chậm ở cả những trẻ khỏe mạnh. Những trẻ này phát triển về chiều cao và cân nặng bình thường khi sinh ra và có vẻ phát triển bình thường trong vài năm đầu, nhưng đến tuổi 13-15 thì sự phát triển lại chậm so với trẻ khác.

- **Thiếu năng tuyến yên:** Do nhiều bệnh có tác động đến trục đồi thị - tuyến yên gây ra. Tùy vào mức độ ảnh hưởng của chức năng tuyến nội tiết, các teen nữ sẽ thể hiện sự kém phát triển, thiếu năng tuyến giáp thứ phát, suy chức năng tuyến thượng thận, cũng như dậy thì chậm. Việc điều trị nhằm vào nguyên nhân chính, kết hợp với liệu pháp hormone thay thế.

- **Bất thường về thể nhiễm sắc:** Ở các em gái, thường gặp nhất là hội chứng Turner. Trong

trường hợp này, bệnh nhân có thể chỉ có dấu hiệu kém phát triển và dậy thì chậm hoặc có những dấu hiệu đặc thù như sụp nếp góc mắt trong, cổ ngắn, có yếm, “lông ngực hình mai rùa” (gồ lên như cái khiên) với hai đầu núm vú cách xa nhau.

Ngoài ra, những bệnh tật có tính chất toàn thân như thiếu dinh dưỡng, quá gầy, bệnh đường ruột mạn tính, thiếu máu, bệnh thận, công năng tuyến giáp trạng kém... hay việc vận động quá nhiều như múa ba lê, tập thể thao chuyên nghiệp... đều có thể gây nên chứng dậy thì muộn ở bạn gái. Bên cạnh đó cũng có trường hợp người ta không phát hiện được một nguyên nhân cơ năng hay thực thể nào của hiện tượng dậy thì muộn ở bạn gái.

Ảnh hưởng thế nào?

Tùy thuộc vào nguyên nhân gây ra chứng dậy thì muộn mà ảnh hưởng của nó đến tâm, sinh lý của trẻ khác nhau. Khi “dậy thì” chưa ghé đến, vấn đề tâm lý hết sức quan trọng. Các teen nữ sẽ thấy mặc cảm với bạn bè, bố mẹ thì lo lắng, sợ ảnh hưởng tới khả năng sinh sản sau này của trẻ. Các teen nữ gặp phải tình trạng này sẽ kém phát triển thể chất, người thấp nhỏ, không cân đối, đặc điểm giới tính không phát triển... dẫn đến điều dễ nhận thấy ở các teen là sự xấu hổ với bạn bè đồng lứa. Tuy nhiên, nhìn chung, các teen nữ hãy yên tâm vì dù có đến “muộn” vẫn không ảnh hưởng đến khả năng sinh sản của bạn gái sau này đâu. Sau khi dậy thì, có thể các teen nữ sẽ vẫn có khả năng sinh sản bình thường. Các teen nữ cần biết điều này để có cách ứng xử phù hợp, khi chính bản thân hoặc bạn bè gặp phải hiện tượng dậy thì muộn. Các em có thể tâm sự, chia sẻ với mẹ, cô giáo, chị gái, bạn gái hoặc những người mà các em tin cậy, để có thể giải tỏa gánh nặng về tâm lý, tránh nảy sinh những hậu quả nghiêm trọng.

Các teen nên làm gì khi bị dậy thì muộn?

Trước hết, các teen nữ cần kiên nhẫn đợi đến thời điểm dậy thì của mình. Vấn đề thật đáng quan tâm nhưng cũng cần biết quan sát và chờ đợi vì không phải mọi biểu hiện chậm dậy thì đều là bệnh lý...

Nếu trẻ em gái đã 13 tuổi mà chưa thấy “núi đôi, đèn đỏ” xuất hiện, các bậc cha mẹ nên nghĩ ngay tới chứng dậy thì muộn hay trong trường hợp trẻ có những yếu tố có thể gây ra tình trạng dậy thì muộn như: di truyền (mẹ hoặc chị gái dậy thì muộn), suy dinh dưỡng, thiếu máu... thì cần sớm đến bác sĩ chuyên khoa để khám và được điều trị, không để ảnh hưởng đến quá trình dậy thì của trẻ.

Còn đối với những teen nữ có cường độ vận động quá nhiều thì cần giảm bớt khối lượng vận động một cách thích hợp, hoặc điều chỉnh phương án tập luyện thì vẫn có thể có được sự dậy thì tự nhiên. Nói chung, tất cả những rối loạn hoạt động ở vùng dưới đồi, tuyến yên hoặc buồng trứng, những dị tật bẩm sinh ở buồng trứng đều cần được điều trị thì mới không ảnh hưởng đến quá trình dậy thì.

Tóm lại, khi cảm thấy lo âu về những vấn đề có liên quan đến sự “chậm trễ”, các teen hãy nói chuyện với cha hoặc mẹ mình, bác sĩ hoặc người lớn khác mà mình tin tưởng để tìm một người cố vấn hay trị liệu. ■

● *Cháu mắc bệnh hay đi tiểu, nước tiểu thường vàng và có vài giọt dính ra quần. Đi kèm là huyết trắng, ngứa và hôi. Xin cho hỏi cháu mắc bệnh gì? Cách chữa trị ra sao?* (Như L., Bình Chánh, TP.HCM)

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM: Tình trạng huyết trắng ngứa và hôi thường là biểu hiện của bệnh nhiễm Trichomonas, rất hay gặp ở những phụ nữ có tình trạng vệ sinh vùng sinh dục kém, như tắm nước sông bần, sinh hoạt tình dục không vệ sinh... Nhiễm Trichomonas thật ra không khó điều trị, chỉ cần đến khám ở một bác sĩ sản khoa để được uống thuốc diệt trùng roi, đặt thuốc tại chỗ nếu bạn đã có gia đình. Một điều quan trọng nữa mà rất nhiều người hay quên là phải chữa trị cho cả chồng của bệnh nhân, trong thời gian điều trị nên sử dụng bao cao su trong khi quan hệ. Còn tình trạng nhiễm trùng đường tiểu chỉ cần uống các loại thuốc kháng sinh, thuốc sát trùng đường tiểu theo sự chỉ dẫn của bác sĩ là khỏi.

● *Cháu đang học Trường Đại học Bách khoa TP.HCM, vẫn thường xuyên tập thể hình như hồi còn trung học và rất thích uống nước đường sau các buổi tập. Xin bác sĩ cho biết việc uống nhiều đường có gây bệnh tiểu đường không?* (Nguyễn Trần Hải A..., Q.3, TP.HCM)

BS. TRẦN THANH HOÀNG: Một nghiên cứu của các nhà khoa học nước ngoài cho thấy, ở những người sử dụng đường một cách vô độ, nguy cơ bị bệnh tiểu đường gia tăng. Các nhà nghiên cứu ở bang California (Mỹ) đã thử nghiệm trên chuột và nhận định rằng, một chế độ ăn nhiều mỡ và đường dẫn đến hiện tượng gia tăng tính kháng insulin của cơ thể, triệu chứng mở đầu cho sự xuất hiện bệnh tiểu đường không phụ thuộc insulin (type 2) ở người. Cháu vẫn cần uống đường để bù đắp cho việc tiêu hao năng lượng, nhưng đừng thái quá: nên ăn thêm cơm, chuối và các chất bột khác. Dùng thêm mỗi ngày viên đa sinh tố để bổ sung vitamin và chất khoáng.

● *Cháu đi khám phụ khoa, được bác sĩ cho toa thuốc, có loại thuốc đặt vào âm đạo. Cháu ngại thuốc này làm rách màng trinh, nên còn ngần ngại chưa mua. Xin bác sĩ góp ý cho?* (ngocthu..._89@hotmail...)

BS. TRẦN THANH HOÀNG: Có một số thuốc, nhất là thuốc chữa nấm, yêu cầu phải được đặt trực tiếp mới có hiệu quả cao. Vì vậy, nhất thiết cháu nên theo đúng hướng dẫn của bác sĩ điều trị. Thuốc đạn đặt vào hậu môn hay âm đạo đều nhân nhụi, có kích thước và độ chắc vừa phải nên không thể làm rách niêm mạc trực tràng hay làm rách màng trinh. Ngay khi khám cho các cô gái, bác sĩ vẫn kiểm tra được âm đạo bằng cách luồn một mô vịt cỡ nhỏ qua lỗ màng trinh mà không gây ảnh hưởng gì. Rất hoan nghênh việc cháu chịu đi khám bệnh như vừa qua. Bởi vì có nhiều cháu, phần sợ xấu hổ, phần coi thường bệnh ở cơ quan sinh dục nên để đó từ từ xem sao, cuối cùng bệnh rất khó chữa và gây nhiều tác hại.

● *Khi cháu ra ngoài nắng thì da nổi ửng đỏ, sưng lên, lỗ chân lông giãn to, vài giờ sau thì da trở về bình thường. Xin cho biết cháu bệnh gì và điều trị ra sao?* (Lý Ngọc Thủy, Châu Thành, Bến Tre)

BSCKI. TRẦN QUỐC LONG: Viêm da do ánh sáng được chia thành 4 nhóm: viêm da ánh sáng tự phát mắc phải; viêm da ánh sáng di truyền và những rối loạn chuyển hóa; nhạy cảm ánh sáng do hóa chất và thuốc; bệnh da kích phát do kích thích tia cực tím. Trong đó, bệnh viêm da ánh sáng tự phát mắc phải là thường gặp nhất, với biểu hiện: khi tiếp xúc ánh nắng mặt trời nhẹ thì xuất hiện hồng ban, nặng hơn thì biểu hiện những sẩn phù, vị trí ở vùng phơi bày dưới ánh sáng như mặt, cổ, ngực, cánh - cẳng tay..., thường kèm theo ngứa, chàm chích hoặc nóng rát. Sau khi hết tiếp xúc với nắng vài giờ hoặc lâu hơn thì da trở về bình thường, nếu tái đi tái lại nhiều lần da trở nên đỏ thâm hơn, thường thấy ở cổ - ngực. Bệnh nặng vào mùa hè và nhẹ vào mùa đông. Qua thư phản ánh cho thấy cháu bị viêm da do ánh sáng, để điều trị trước tiên cháu phải tránh nắng, chọn giờ đi lại, lao động cho thích hợp. Có thể sử dụng kem chống nắng. Trên thị trường hiện có rất nhiều sản phẩm chống nắng như Sun Oil, Sun Block, Suntan..., trên sản phẩm có ghi công dụng (như anti UVA+UVB) và thường ghi cả chỉ số chống nắng (SPF: Sun Protective Factor) riêng cho mỗi sản phẩm như SPF 10, SPF 15, SPF 20, SPF 30... Nếu có khả năng chống nắng, phơi nắng 30 phút da mới bắt đầu ửng đỏ, được coi là SPF=1, như vậy với SPF = 10 thì khả năng giúp cho việc chống nắng gấp 10 lần, tức 300 phút phơi nắng. Thông thường nên chọn sản phẩm có SPF từ 15 trở lên. Tuy nhiên, bệnh viêm da do ánh sáng biểu hiện rất đa dạng và phức tạp, thậm chí có những bệnh do ánh nắng gây nên rất nặng như bệnh Lupus ban đỏ... nên cháu nhất thiết nên đến bác sĩ chuyên khoa da liễu khám để có lời khuyên hợp lý.

Chuyên đề Tìm hiểu về khản tiếng, mất tiếng do bệnh viêm thanh quản

Kỳ 1

Ảnh minh họa

Khản tiếng, mất tiếng do viêm thanh quản thường gặp ở những người phải nói nhiều, nói to, nói liên tục như: giáo viên, nhân viên tư vấn, bán hàng, MC, ca sĩ, hoặc phải làm việc lâu trong môi trường ô nhiễm, khói bụi, nhiễm vi khuẩn.... Hiện tượng này gây nhiều khó chịu, phiền toái, thậm chí khiến bệnh nhân phải nghỉ việc, bỏ nghề mà mình yêu thích.

Trước những hậu quả mà khản tiếng, mất tiếng gây ra, chúng tôi phối hợp cùng với các chuyên gia y tế thực hiện chuyên đề dài kỳ "Tìm hiểu về khản tiếng, mất tiếng do viêm thanh quản" nhằm cung cấp cho cộng đồng kiến thức quý báu về phương pháp phòng ngừa, điều trị chứng bệnh này một cách hiệu quả, bảo vệ sức khỏe và giữ gìn sự trong sáng giọng nói của mọi người. Kính mời quý vị độc giả quan tâm gửi câu hỏi về cho chuyên mục của chúng tôi.

Hỏi: Tôi thường bị khản tiếng, có khi gần như mất hẳn tiếng, cổ họng đau rát. Xin cho biết nguyên nhân và cách

chữa trị? Tôi xin cảm ơn. (Thu Lan - Hải Phòng)

Trả lời: Chào chị, chúng ta nói được là nhờ cặp dây thanh (vocal cords) trong thanh quản. Khản tiếng, mất tiếng thường xảy ra ở những người hay phải nói nhiều, nói to, nói liên tục như giáo viên, phát thanh viên, người bán hàng, cổ động viên, MC, ca sĩ, ... Khi chúng ta phải nói to, nói nhiều, nói liên tục sẽ làm dây thanh kích ứng quá mức và bị tổn thương; còn những người phải làm việc lâu trong môi trường ô nhiễm, virus sẽ khiến dây thanh bị nhiễm khuẩn. Hậu quả là bệnh nhân bị khản tiếng, đau họng và mất tiếng do viêm thanh quản.

Để khắc phục, chị cần cho thanh quản nghỉ ngơi bằng cách tránh nói to, tránh nói nhiều, uống nước ấm pha chanh, kiêng ăn uống quá nóng hoặc quá lạnh, quấn khăn quanh cổ để giữ ấm ngay cả khi thời tiết không lạnh. Bên cạnh đó, có thể kết hợp sử dụng Tiêu Khiết Thanh - sản phẩm với nguồn gốc thảo dược như Bán biên liên, Rẻ quạt, Bồ công anh, Sói rừng giúp ngăn

ngừa và giảm các triệu chứng khản tiếng, mất tiếng, tiêu viêm, giảm sưng và làm trong sáng giọng nói của chị.

Nếu khản tiếng kéo dài hoặc có khó khăn khi nuốt, chị nên đi khám vì có thể là dấu hiệu của nhiều bệnh lý nghiêm trọng vùng họng, thanh quản (ung thư dây thanh, pólíp dây thanh, hạt xơ dây thanh,...).

Hỏi: Tôi là giáo viên dạy văn, mỗi ngày tôi lên lớp nhiều tiết học nên luôn trong tình trạng cổ họng đau rát, nhiều khi dẫn đến khản tiếng, mất tiếng, phải xin nghỉ dạy. Tôi xin hỏi những đối tượng nào dễ mắc bệnh như tôi? (Nguyễn Thị Huệ - Bắc Ninh)

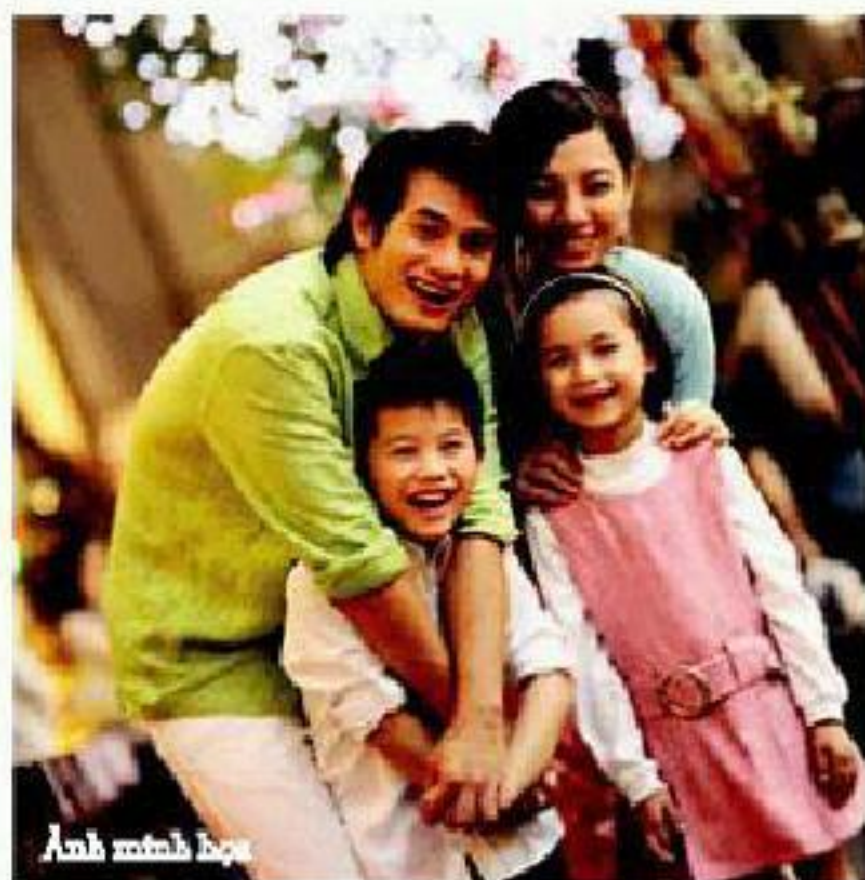
Trả lời: Chào chị, khản tiếng, mất tiếng xảy ra ở những người hay phải nói nhiều, nói to như giáo viên, ca sĩ, phát thanh viên, MC, người bán hàng, cổ động viên, những người làm việc lâu trong môi trường ô nhiễm, nhiều virus, vi khuẩn, ...

Chị làm nghề giáo viên nên khả năng mắc viêm thanh quản nhiều hơn những đối tượng khác là điều dễ hiểu. Để khắc phục điều này, chị nên chủ động điều tiết giọng nói của mình, tránh nói to hoặc sử dụng công cụ hỗ trợ khi nói như micro, loa,...và phải có khoảng thời gian cho thanh quản được nghỉ ngơi, tránh uống nước quá lạnh, giữ ấm cổ. Gần đây, có một tín hiệu vui cho những giáo viên như chị đó là sự xuất hiện của sản phẩm Tiêu Khiết Thanh. Đây là sản phẩm nguồn gốc thảo dược như Sói rừng, Bồ công anh, Bán biên liên,... giúp phòng ngừa, tiêu sưng, giảm viêm và hữu dụng đối với hiện tượng khản tiếng, mất tiếng của chị.

PGS.TS TRẦN HỮU TUÂN

Nguyên Viện phó Viện Tai Mũi Họng
Trung ương

Gặp “hên” khi tìm đúng phương pháp cho bệnh lạc nội mạc tử cung

Ảnh minh họa

Từng bị cơn đau đồn hành hạ hàng ngày, khó khăn trong sinh hoạt, thậm chí có suy nghĩ chán nản (nhiều khi trút nỗi bức dọc lên cả cậu con trai bé nhỏ)... Nhưng đó chỉ là những điều xảy ra trong quá khứ. Giờ đây, chị Thùy Linh trú tại Quận 5 - TP Hồ Chí Minh đã tìm lại được niềm vui, thấy yêu đời hơn nhờ tiến triển tốt trong việc điều trị bệnh lạc nội mạc tử cung của mình.

Đường phố Sài Gòn những ngày mùa khô nóng nực và khó chịu. Chúng tôi tìm đến nhà

chị Linh - ngôi nhà xinh xắn nằm nép mình phía trong cùng con hẻm quanh co. Một cảm giác thoáng đãng, mát mẻ và yên bình bao trùm những vị khách. Chị Linh tiếp đón chúng tôi bằng thái độ niềm nở, nhẹ nhàng và thân thiện. Một chút e ngại ban đầu đã nhanh chóng bị xua tan, thay vào đó là sự chân thành chia sẻ những tín hiệu vui với sức khỏe của chị.

Đó đây vẫn còn phảng phất ấn tượng khó phai trong đáy mắt người phụ nữ trẻ khi hồi tưởng về những điều đã xảy ra với bản thân cách đây vài năm, chị Linh chia sẻ: “Năm 2001, tôi bị đau bụng, đau lưng dữ dội nhất là khi tới “ngày đèn đỏ”, kinh nguyệt ra nhiều và kéo dài từ 7 đến 10 ngày, người xanh xao, mệt mỏi, tôi chẳng muốn làm gì nữa, thấy nhà cửa bết bộn mà không dọn dẹp được, thật khó chịu và đáng sợ. Tôi đi khám và được bác sĩ chẩn đoán là bị lạc nội mạc tử cung. Dù tôi uống thuốc theo đơn bác sĩ kê, nhưng bệnh tình vẫn vậy. Đến năm 2002 thì tôi đi mổ cắt ổ lạc nội mạc tử cung”.

Những tưởng đã yên ổn với căn bệnh này, nhưng sau khi mổ một tháng, tới chu kỳ, chị Linh tiếp tục thấy đau đớn như trước. “Tôi tới bệnh viện kiểm tra thì được biết trong cơ thể lại xuất hiện ổ lạc nội mạc tử cung khác. Buồn lắm, tôi kiên trì uống thuốc theo kê đơn,

nhưng cơn đau vẫn cứ hoành hành tôi” - Chị khẽ lắc đầu. Niềm vui đã đến khi tình cờ chị biết đến thông tin trên báo chí về Phụ Lạc Cao - dạng cao lỏng hỗ trợ điều trị bệnh lạc nội mạc tử cung. Chị tìm mua ngay Phụ Lạc Cao về dùng bắt đầu từ tháng 12 năm 2009, với liều 3 muỗng/ngày (khoảng 15g/ngày) đúng theo hướng dẫn sử dụng. Kết quả thật bất ngờ: “Sau một tháng dùng Phụ Lạc Cao, tôi thấy đỡ đau bụng hẳn. Ngày thường giờ không đau bụng nữa, chỉ đến chu kỳ kinh nguyệt thì mới đau chút ít, cũng như sinh lý bình thường của các chị em khác thôi. Lượng kinh nguyệt cũng giảm, chỉ còn khoảng 3 ngày có kinh trong một tháng, tôi ăn ngủ tốt hơn. Mừng nhất là không phải đi mổ nữa - tôi từng bị mổ rồi nên giờ sợ lắm” - Chị Linh cười tươi.

Chia sẻ với chúng tôi, chị cho biết thêm: “Đến nay, tôi đã dùng Phụ Lạc Cao được hơn 3 tháng và kết quả trên lâm sàng rất khả quan”. Tháng 3/2010 vừa rồi, chị Linh đi khám lại và nhận được kết quả bất ngờ: “Ổ lạc nội mạc tử cung không còn nữa” - Chị vui mừng gọi điện chia sẻ với chúng tôi và dùng từ “hên” để diễn tả niềm vui khi tìm đúng phương pháp cho căn bệnh quái ác này.

BẢO NGỌC

(Theo báo Đất Việt số ra ngày 06/05/2010)

ào những ngày hè oi bức khi đi dạo phố, đi mua sắm trong siêu thị, ở bến xe, nhà ga...không ít lần sặc vào mũi bạn mùi hôi cơ thể đặc trưng của ai đó khiến cho bạn và những người xung quanh thực sự khó chịu, còn đối với những người cơ thể có mùi hôi thì vô cùng bối rối, xấu hổ, mất tự tinchỉ muốn thoát khỏi đám đông càng nhanh càng tốt. Ngoài việc làm ảnh hưởng đến bầu không khí xung quanh, những người có mùi cơ thể “đặc trưng” thường để lại một ấn tượng không mấy tốt đẹp trong tâm trí những người mà mình đã từng giao tiếp. Đó là nỗi khổ không biết bày tỏ cùng ai và không phải ai cũng hiểu cho họ.

Mùi “đặc trưng” từ tình trạng tăng tiết mồ hôi quá mức

Mồ hôi tiết ra giúp cơ thể đào thải một số chất chất cặn bã, điều hòa thân nhiệt, đồng thời cũng là tín hiệu cho biết tình trạng sức khỏe của mỗi người. Nhưng với những người mắc chứng ra nhiều mồ hôi, bề mặt da luôn ẩm ướt, là môi trường thuận lợi cho một số loại vi khuẩn phát triển. Đây là nguyên nhân chính gây ra mùi hôi cơ thể. Khi hậu nóng, ẩm càng làm cho tình trạng này trở nên tồi tệ hơn.

Theo y học cổ truyền hiện tượng ra mồ hôi nhiều là do dương khí và sức bảo vệ của da bị suy yếu làm cho các tuyến mồ hôi nở ra, do đó chất dịch bên trong cơ thể (mồ hôi) thoát ra liên tục. Theo y học hiện đại, hiện tượng tăng

tiết mồ hôi, nguyên nhân chính là do hệ thần kinh giao cảm hoạt động quá mức.

Giải pháp hữu hiệu để giảm mùi mồ hôi cơ thể

Có nhiều phương pháp làm giảm tình trạng tăng tiết mồ hôi và mùi hôi cơ thể. Nhưng tất cả các phương pháp này đều mang tính chất tạm thời; có thể làm giảm tiết mồ hôi chỗ này nhưng lại làm tăng tiết chỗ kia nhiều hơn; các biện pháp bôi xoa làm se lỗ chân lông để giảm tiết mồ hôi chỉ có tác dụng trong vài tiếng, chưa kể đến những bất lợi do những phương pháp này mang lại.

Muốn giải quyết tình trạng “mùi đặc trưng” của cơ thể một cách có hiệu quả lâu dài thì cần phải điều trị vào cơ chế sinh bệnh. Hiện nay, sản phẩm Hòa hân linh đã được giới chuyên môn và người tiêu dùng biết đến bởi hiệu quả bền vững cũng như độ an toàn. Hòa hân linh giúp tăng cường sức bảo vệ của da và làm cho da săn chắc hạn chế thoát dịch (mồ hôi); đồng thời bổ sung lượng tân dịch đã mất, giảm tình trạng mệt mỏi (Sơn thù du, Hoàng kỳ, Thiên môn đông); giúp trấn tĩnh tế bào thần kinh, làm giảm tính hưng phấn quá mức của hệ thần kinh giao cảm (Magiê); điều hòa nồng độ muối khoáng trong cơ thể nhằm giữ nước trong tế bào (Taurin).

Để đạt được hiệu quả cao trong việc giảm tiết mồ hôi cần sử dụng Hòa hân linh theo đúng chỉ dẫn của nhà sản xuất. Bên cạnh đó

lời khuyên giữ gìn vệ sinh cá nhân, hạn chế các chất kích thích bao giờ cũng hữu ích với người bệnh.

LÊ BIÊN

Mọi thông tin chi tiết về sản phẩm xin liên hệ:

Tại Hà Nội: Công ty Cổ phần Trung Mỹ

42C ngõ 159 Phố Pháo Đài Láng, Đống Đa, Hà Nội

ĐT tư vấn: 043.7759051 (trong giờ hành chính)

Fax: 043.7759052

Website: <http://trungmyjsc.com>

Miền Nam: ĐT tư vấn 083.5074268

Sản phẩm có bán tại các nhà thuốc trên toàn quốc

TẶNG
5 bài nhạc chuông
5 hình ảnh
1 Gamejava

Cài đặt GPRS tự động
Nhắn tin: **GPHTA gửi 8779**

Mobile Game
Để tải game, soạn tin:
JV mã số gửi 8779
Để gửi tặng, soạn tin:
JV mã số sdtn gửi nhận gửi 8779

189 187
126 20
363 254 317 351 381

TRẬN ĐUA XE TẶNG
Mỗi 15 chơi chiến lược, hành động hay nhất trên điện thoại di động, khác với tất cả các game dành cho di động khác. Hạ gục đối thủ, nâng cấp xe tăng của bạn và chiến thắng! Soạn tin nhận:
TR gửi 8779
- Giao diện Tiếng Việt.
- Người chơi có thể mua các món hàng.
- 35 loại vũ khí.
- 40 cấp độ.

V-Game Kho game không giới hạn cho dễ yêu

Không cần nhớ mã!!!
Với đa thể loại game: từ Đua xe, hành động, thể thao, đến game Online... Rất nhiều game miễn phí dành tặng bạn khi đăng ký tham gia. Đăng ký sử dụng ngay V-Game, soạn tin:
MO gửi 8779

Tải nhạc Soạn tin: **RN mã số gửi 8579**

Gửi tặng, soạn tin: **RN mã số sdtn gửi nhận gửi 8579**
Tải nhạc chuông theo tên bài hát: Bạn có thể tải các bài hát yêu thích mà không cần nhớ mã số.
soạn tin: **VJ tên bài hát gửi 8579** Ví dụ: Tải bài hát Đôi mắt soạn tin: **VJ doimat gửi 8579**

Nhạc Hàn Quốc

Because im a stupid	Hàn Quốc	7636
It's you	Super Junior	7769
Haru Haru	Hàn Quốc	7638
Run Devil Run	Hàn Quốc	7642
Sorry Sorry	Super Junior	7643
Heart beat	Hàn Quốc	7401
His Voice	Hàn Quốc	7402
Love like this	Hàn Quốc	7404
S.I.O.H	Hàn Quốc	7406

Michael Jackson

Beat it	7520
Bad	7521
Black or White	7522
Earth song	7523
Heal the world	7525
Don't stop till you get enough	7526
Man in the mirror	7527
Thriller	7528
We are the world	5549
You're not alone	7529

Bay giữa ngân hà remix

Kitty	Ngo Trúc Linh	7811
Có không một tình yêu	Tim	7794
Đêm	Gie Hân	7795
Độc lược	Trần Trung Đức	7807
Đông thu cuối	Wuwei Tuấn Anh	7806
Em sẽ là giấc mơ remix	Hồng Hân	7796
Hãy yêu đủ mắt nhau ngày sau	Phạm Huy An	7809
Khi tình yêu phai màu	Ngo Phước Thịnh	7810
Không thể yêu ai khác	Minh Hằng	7797
Bay giữa ngân hà remix	Bằng Cường	7786

Những hạt nắng sau mưa

Kỷ ức ngày cuối đông	Đông Nhi	7812
Lặng thầm một tình yêu	Hồ Ngọc Hà	7789
Love you love me	Nhạc Trung Quốc	7791
Những hạt nắng sau mưa	Đào Thị Quang Vinh	7805
Nỗi đau thêm dài	Vũ Duy Khánh	7798
Sao em còn buồn	Mỹ Tâm	7813
Thật lòng hay giả vờ	Lương Thế Anh	7814
Trò đùa tao hóa	Phạm Huy An	7799
I Lay My Love On You	West Life	7117
Nevermore	Hạnh Nguyễn	7639
Đang cay lại cười	Lê Quyên	6070
Đánh thức quên lãng	Khánh Phương	6071

Vòng tròn tình yêu

Như một giấc mơ tan	Hồng Ngọc	7766
Cơn heo đất	Bé Na	7729
Định mệnh sắp đặt ta chia tay	Huyền Thoại	7768
Cho em một cơn đường	Vy Cảnh	7753
Khát một ngày nắng	Tiến Châu Như Quỳnh	7760
Nếu phải cách xa	Phượng Vy	7762
Ngoi sao ước mơ	MMU	7783

Vọng cổ Geisha

Phải làm sao đây	Sunny Lương	7787
Sao băng	Rene Bình	7788
Sao ơi tình ơi	Dương Triệu Vũ	7770
Tình yêu sao băng	Huyền Nhật Long	7771
Vọng cổ Geisha	Minh Huyền Kim	7728
Anh thất nghiệp	Nguyễn Vũ	7782
Cho nhau lời đi riêng	Hồng Thủy Linh	7853
Chuyện tình tôi và nàng	Nhạc sáng tạo	7764

Bắc Cực và Xích Đạo

Hồ Diệp	Trần Nguyễn Chương	7788
Mắt	Hải Nguyễn	7761
Ngày ta xa nhau	Hân Nh - Thiên Minh	6173
Sáng Chủ nhật	Hà Anh Tuấn	7766
Vườn hoa tình yêu	Lương Gia Huy	7772
Yêu là đau	Huyền Khuê Lâm	7773
20	Đại Nhân	7793
A ơi tay me	Thủy Nhi	7792
Anh vẫn mơ	Ưng Hoàng Phúc	7806
Bắc Cực và Xích Đạo	Nhạc Trung Quốc	7790

Ngàn ngôi sao ước

Ngày xưa nếu	Lương Gia Huy	7640
Người đau khổ nhất thế gian	Nhạc Trung Quốc	7641
Ton vông cổ 2	Vĩnh Thuyên Kim	7644
Thiên thần áo trắng	Minh Thư	7645
Anh mắt em ập	Bào Thy	7648
Ưm si la bôm	Vũ Hà	7647

Nhạc độc đáo

Chú ý chú ý	Nhạc sáng tạo	7800
Thông báo việc cần thống báo	Nhạc sáng tạo	7802
Thủ báo chưa muốn nghe	Nhạc sáng tạo	7801
Sinh đi kẻ hoạch	Nhạc sáng tạo	7631
Anh muốn nói với em	Nhạc sáng tạo	7634
Giã vò mình yêu nhau	Nhạc sáng tạo	7638
Hãy gọi em đừng ngần ngại	Nhạc sáng tạo	7641

TÔI ĐÃ ĐẨY LÙI ĐƯỢC BỆNH VIÊM KHỚP DẠNG THẤP

Ảnh minh họa

Chúng tôi gặp người đàn ông đáng người mảnh khảnh trước cửa ngôi nhà ở tổ 3, phố 2, P.Trung Thành, TP.Thái Nguyên, tỉnh Thái Nguyên - một bệnh nhân bị viêm khớp dạng thấp từ 4 năm nay. Đó là ông Hà Xuân Tích (51 tuổi), một thương binh nặng (hạng 1/4). Nhờ sự chăm sóc chu đáo của người thân và tự mình kiên trì điều trị, đến nay căn bệnh của ông đã dần bị đẩy lùi.

Đón chúng tôi bằng thái độ niềm nở, vợ chồng ông Tích cùng hướng đồng suy nghĩ về thời gian khi mới bị bệnh. Giọng trầm đều, ông Tích kể: "Mới đầu, tôi thấy đau đối xứng ở các khớp ngón tay rồi lan xuống khớp gối, tiếp đến là các khớp ngón chân. Tôi đến bệnh viện khám thì bác sĩ kết luận tôi bị viêm khớp dạng thấp. Kể từ khi phát hiện ra bệnh đến nay, tôi đã đi khám chữa ở 8 bệnh viện và 16 ông thầy lang, thấy ai mách ở đâu chữa hay là tôi lại đi, nhưng kết quả vẫn không ăn thua..."

Chung mạch cảm xúc với chồng, vợ ông Tích - người chăm sóc trực tiếp cho ông tâm sự: "Năm 2008, gia đình đưa ông ấy đi chữa tại các bệnh viện trong tỉnh thì chỉ đỡ được thời gian ngắn, sau đó lại tiếp tục

xuống bệnh viện dưới Hà Nội thăm khám, nhưng kết quả vẫn không tiến triển bao nhiêu".

Sau hành trình dài chữa bệnh không có kết quả, bệnh của ông Tích lại càng nặng thêm. Ông cho biết: "Tôi đã bị cắt mấy đoạn ruột, một mảnh đận còn nằm trong phổi, sức đề kháng giảm sút, rồi bị thêm căn bệnh viêm khớp dạng thấp, nên tình trạng sức khỏe rất kém". Đến đầu tháng 7/2009, gia đình tiếp tục đưa ông Tích đi khám, cắt thuốc nhưng: "Càng uống, càng thấy các khớp chân tay sưng to, nóng ran, cổ đau không nuốt được nước bọt. Hôm đi cấp cứu, người ông ấy thẳng đơ, chân tay và đầu không cử động hay quay được, tưởng ông ấy chết" - Bác gái bức xúc. Ngay sau đó, ông Tích được đưa đi cấp cứu tại bệnh viện ở Hà Nội khi cơ thể chỉ còn 4 đơn vị máu. 20 ngày sau, ông Tích được xuất viện trong tình trạng sức khỏe rất yếu.

Tưởng chừng như vô phương cứu chữa, thật may, ông được một người bạn mách nên dùng Hoàng Thấp Linh vì có nhiều người bị viêm khớp dạng thấp đã dùng và cho kết quả tốt. Vậy là ông quyết định mua Hoàng Thấp Linh về uống kết hợp với đơn thuốc của bác sĩ: "Sau 3 tháng sử dụng, tôi thấy các khớp ngón tay, ngón chân bị đau, sưng đối xứng trước kia đã đỡ, đầu gối sưng to đã xẹp xuống lúc nào không hay" - Bác nói.

Người mừng nhất là bác gái: "Bây giờ ông ấy đã tự đi lại quanh đây được rồi. Có hôm còn đi được cả xe máy, họ hàng ai cũng mừng". Còn ông Tích, người đã phải chịu những cơn đau bao lâu nay cũng chia sẻ thêm: "Với tôi, thời gian vừa qua Hoàng Thấp Linh giúp bệnh của tôi đỡ hơn nhiều và ngăn không cho bệnh tiếp tục phát triển. Tôi thấy sản phẩm này hiệu quả với trường hợp của mình".

Chia tay ông Tích, chúng tôi thầm mong căn bệnh viêm khớp dạng thấp sẽ thuyên giảm để nụ cười mãi nở trên môi người cựu chiến binh năm xưa.

PHAN THỦY DƯƠNG

ĐIỂM VÀNG VÀ THỦY TINH THỂ QUYẾT ĐỊNH THỊ LỰC CỦA MẮT

Điểm vàng và thủy tinh thể có vai trò quan trọng trong việc quyết định thị lực của mắt. Cùng với thời gian, dưới tác động không tốt của môi trường sống, điểm vàng bắt đầu bị thoái hóa và thủy tinh thể bị đục dần, đây là nguyên nhân hàng đầu làm giảm thị lực và gây mù, lòa cho người lớn tuổi.

Điểm vàng, thủy tinh thể có vai trò quyết định thị lực của mắt

Điểm vàng hay còn gọi là Hoàng điểm, là một bộ phận nằm ở vùng trung tâm của võng mạc giúp chúng ta nhận biết sự sắc nét, màu sắc của hình ảnh. Thoái hóa điểm vàng là sự thoái hóa của các tế bào điểm vàng làm cho mắt mất dần khả năng nhìn chi tiết ở vùng trung tâm thị giác, rất cần thiết khi lái xe, đọc sách, khâu và... ví dụ: ta nhìn đường kẻ thẳng sẽ thấy đoạn giữa của đường này trở thành lượn sóng và hình ảnh bị biến dạng.

Thủy tinh thể là một thấu kính tự nhiên trong suốt, nằm sau mống mắt (còn gọi là tròng đen). Thủy tinh thể có chức năng điều tiết để cho các tia sáng đi qua và hội tụ trên võng mạc giúp ta nhìn rõ được sự vật dù vật ở gần hay xa. Đục thủy tinh thể cũng giống như tấm kính bị mờ không nhìn rõ được bên ngoài. Nếu bị đục hoàn toàn hình ảnh sẽ không vào được võng mạc gây mù, lòa.

Vì sao điểm vàng bị thoái hóa và thủy tinh thể bị đục?

Thoái hóa điểm vàng, đục thủy tinh thể thường do yếu tố dinh dưỡng. Bình thường, máu cung cấp các chất dinh dưỡng và hấp thu lại các chất cặn bã. Nhưng khi bị thoái hóa, lượng máu đến ít hơn nên nguồn dinh dưỡng bị suy giảm, đồng thời chất cặn

bã tích lũy lại nhiều hơn lâu ngày làm cho mắt bị mờ. Một số tác nhân làm cho quá trình thoái hóa điểm vàng diễn ra nhanh hơn như: các gốc tự do, tia tử ngoại từ ánh nắng mặt trời, suy giảm hệ miễn dịch, do tác động của môi trường, khói, bụi...

Giải pháp giúp phòng ngừa mù lòa, tăng cường thị lực do thoái hóa điểm vàng, đục thủy tinh thể

Quá trình thoái hóa điểm vàng và đục thủy tinh thể thường diễn tiến chậm qua một thời gian dài trước khi có biểu hiện giảm thị lực. Bệnh không gây đau đớn nhưng hậu quả để lại là rất lớn: giảm thị lực hoặc dẫn đến mù, lòa.

Khi bị đục thủy tinh thể toàn phần một số trường hợp có thể can thiệp bằng phương pháp phẫu thuật. Nhưng đối với thoái hóa điểm vàng hiện nay chưa có phương pháp nào chặn đứng được quá trình lão hóa. Do đó giải pháp tốt nhất hiện nay là sử dụng các sản phẩm bổ sung dinh dưỡng giúp phòng ngừa sự thoái hóa từ sớm, đồng thời hỗ trợ điều trị các nguyên nhân gây thoái hóa điểm vàng, đục thủy tinh thể.

Minh Nhân Khang là sản phẩm có công thức phối hợp toàn diện các thành phần cung cấp năng lượng, chống thoái hóa, chống oxy hóa và các thành phần dinh dưỡng cho mắt. Trong đó: α-Lipoic acid, Quercetin là chất chống oxy hóa mạnh, giúp phục hồi các chất chống oxy hóa khác có ở thủy tinh thể; Lutein và Zeaxanthin là nguồn dinh dưỡng cho mắt, đồng thời là chất chống oxy hóa chuyên biệt chống lại các gốc tự do gây tổn thương điểm vàng; Hoàng đẳng là dược liệu quý rất có ích để ngăn ngừa đục thủy tinh thể do biến chứng tiểu đường.

Vitamin B2 là tiền chất để tạo ra glutathion (GSH).

GSH có khả năng làm ngừng tiến triển bệnh đục thủy tinh thể; Kẽm là thành phần của nhiều loại enzym, cấu thành các màng sinh học của tế bào. Giác mạc mắt là nơi có nồng độ kẽm cao nhất trong cơ thể. Thiếu kẽm có thể gây ra phù giác mạc, dẫn tới mờ và đục giác mạc.

Nên dùng Minh Nhân Khang một đợt liên tục từ 3-6 tháng để có kết quả tốt nhất.

ĐÀO VĂN BANG

Mọi thông tin chi tiết về sản phẩm xin liên hệ:

Tại Hà Nội: Công ty Cổ phần Trung Mỹ

42C ngõ 159 Phố Pháo Đài Láng, Đống Đa, Hà Nội

ĐT tư vấn: 043.7759051 (trong giờ hành chính);

Fax: 043.7759052

Website: <http://trungmyjsc.com>

Miền Nam: ĐT tư vấn 083.5074268

Sản phẩm có bán tại các nhà thuốc trên toàn quốc

Khoan khoái bước đi trên đôi chân của chính mình

Thật khó hình dung, cụ già 73 tuổi - một người mấy tháng trước vẫn còn khỏe sờ đến mắt ăn mất ngủ vì bị đau khớp gối và nỗi lo sẽ bị tàn phế vĩnh viễn, thì nay đã vui tươi, nhanh nhẹn và hoạt bát. Đó là ông Phan Trọng Bằng, đại tá quân đội nghỉ hưu, ở số nhà 6, phố Thủy Lợi 1, Khu Tập thể Đại học Thủy Lợi, phường Trung Liệt, Đống Đa, Hà Nội.

Niềm nở ra đón chúng tôi, trông ông Bằng hồng hào khỏe mạnh như chưa từng bị những cơn đau đón hành hạ. Ký ức thời

gian cứ ngược dần khi chúng tôi hỏi thăm về diễn tiến bệnh tình của ông: "Tôi bắt đầu đau khớp gối cách đây ba năm, nhưng chỉ xoa dầu bóp chân đơn thuần. Cho đến khoảng tháng 7 năm 2009, tôi đau không thể tự đi lại, mức độ ngày một tăng, đêm nằm đau âm ỉ không ngủ được, trở mình rất khó khăn, mỗi cử động như có gai châm vào khớp gối và sinh hoạt cá nhân phải nhờ con cháu đèo đỡ. Tôi đi khám và kết quả là bị đau khớp gối, tôi uống thuốc theo đơn của bác sĩ trong thời gian dài nhưng bệnh không thuyên giảm" - Ông chia sẻ.

Lúc đó, ông Bằng được chỉ định tiêm dịch khớp vào khe khớp gối với chi phí cao và kỹ thuật khá phức tạp. Vẫn trong mạch cảm xúc hồi ức về câu chuyện, ông tiếp lời: "Sau 5 lần tiêm, cơn đau có giảm, tôi đi lại được nhưng rất khó khăn, lúc đứng lên, ngồi xuống phải cần chỗ vịn tay. Đặc

biệt, tác dụng của thuốc cứ giảm dần, nếu muốn đỡ bệnh, tôi sẽ phải tiêm đợt mới với số tiền không nhỏ".

Cho đến khi ông đọc báo và biết tới thuốc đắp ngoài điều trị thoái hóa khớp - Boneal Cốt Thống Linh, nguồn gốc thảo dược nên mua về dùng. Kết quả làm cho ông rất vui: "Đắp hết một hộp, tôi thấy đỡ đau và đi lại dễ hơn, nhưng vẫn còn cảm giác gợn gợn như gai chọc ở khớp gối. Tới hộp thứ hai, cảm giác đó không còn. Đến hộp thứ ba, tôi thấy cử động khớp gối được cải thiện rõ rệt, hết đau nhức. Dùng hết hộp thứ tư thì tôi có thể đi lại hoạt bát và nhanh nhẹn như người bình thường. Lần đầu tiên kể từ khi bắt đầu bị bệnh, tôi có thể thực hiện tất cả các cử động phức tạp của khớp gối, như đứng thẳng, ngồi bệt, rồi đứng thẳng lên, đi lại... một cách thật thoải mái" - Ông cười tươi chia sẻ.

Nhờ tính kỷ luật của một cựu đại tá quân đội, ông rất kiên trì điều trị. Mỗi ngày, cứ đến 21h ông lại đắp thuốc, ông cho biết thêm: "Tôi còn mua băng chun bao quanh đầu gối để thuốc thấm đều khắp đầu gối và không bị xô lệch lúc cử động. Mỗi khi làm gì liên quan đến khớp gối, tôi cũng nhớ mở tờ hướng dẫn sử dụng trong hộp Cốt Thống Linh ra xem có đúng không". Có vậy mới thấy, thuốc chỉ thật sự là "thuốc tốt, thuốc hay" khi bệnh nhân để ý tuân thủ đúng theo hướng dẫn sử dụng.

Giờ đây, mỗi chiều ông Bằng lại khoan khoái đi bộ quanh khu tập thể nơi ông ở, tìm lại được thói quen bình dị đó là niềm hạnh phúc lớn của ông và cả đại gia đình. Ông rất mong những người đang phải trải qua cảm giác đau đớn, bệnh tật vì thoái hóa khớp như ông sẽ sớm tìm được "dùng thuốc, đúng bệnh", để tận hưởng cảm giác khoan khoái khi được bước đi trên đôi chân của chính mình.

KIM NGỌC

(Theo Tạp chí Sức khỏe người cao tuổi ra ngày 05/05/2010)

SP-Chất lượng Bền lâu

SP-Chọn lựa cao Hàm lượng rẽ gia tăng

1 số chỉ tiết nhận diện sp trà HN 7 Nga TN

+ Tem chống hàng giả.

+Bề mặt bao bì có ánh kim, hình logo lấp lánh.

+Ngày sản xuất được in bằng công nghệ in phun.

TRÀ HOÀN NGỌC 7 NGA TÂY NINH

Những nghiên cứu mới phòng chống và điều trị UNG THƯ, HIV/AIDS...

chất sinh học có giá trị cao như: Lupeol; Lupenone; Betulin; Axit Pomolic... Đây là các chất đang được các nhà khoa học thế giới tìm kiếm và nghiên cứu sử dụng để sản xuất các dược phẩm có hoạt lực cao nhằm điều trị các bệnh viêm nhiễm, ung thư và HIV - AIDS.

Theo đó, chất Lupeol là tác nhân có tiềm năng điều trị căn bệnh ung thư tuyến tụy, có khả năng thống chế quá trình tổng hợp thụ thể testosterone - một hormone kích hoạt sự phát triển các mô làm tác động chuyển hóa tăng lượng tế bào ung thư tuyến tiền liệt bị hủy diệt theo đường tín hiệu FAS. Nếu ở nồng độ thấp Lupeol có thể giết chết các tế bào khác có chung gốc như FAS - một trong ba cơ chế khởi động chương trình hủy tế bào ung thư. Chất Lupenone có khả năng kháng rất cao đối với loại virus đơn typ - 1. Đây là loại vi rút có thể khiến cho trẻ sơ sinh nhiễm bệnh viêm màng não, nhiễm khuẩn nội tạng, ở người lớn có khả năng từ 5 - 7% bệnh nhân viêm màng não. Chất Betulin theo các nhà khoa học Mỹ và Nga nghiên cứu: Là chất có khả năng ức chế HIV thâm nhập vào tế bào T bằng cách phong tỏa GP41 - một protein cần thiết của HIV giúp cho vi rút truyền bệnh vào tế bào lành. Betulin được chuyển hóa thành axit Bétulinic là một hợp chất quý hiếm có khả năng ức chế khối u và ức chế HIV rất hiệu quả. Do vậy, các nhà khoa học khuyến bệnh nhân áp dụng liệu pháp hóa hay phòng xạ trị liệu được khuyến khích dùng thuốc

chứa butelin và cư dân sinh sống tại các khu vực môi trường bị ô nhiễm rất cần để kháng miễn dịch. Chất Pomolic là chất có khả năng kháng lại cơ chế phá hủy tế bào bệnh trong chữa và điều trị các khối u (MDR) trong cuộc chiến chống ung thư đang là căn bệnh nan giải của nhân loại.

Trước đó đã có công trình nghiên cứu của các nhà khoa học Nhật Bản của Đại học Nông nghiệp và Công nghệ Tokyo, Viện nghiên cứu Quốc tế về nông nghiệp Fuchu và Đại học Cần Thơ - Việt Nam, thì cây Hoàn Ngọc có khả năng phòng ngừa, chữa trị tới 25 loại bệnh cho con người. Trong đó có các loại bệnh như: Huyết áp cao, ung thư ruột, bệnh trĩ, viêm vú, viêm gan, viêm thận...

Những phân tích và thử nghiệm khoa học mới nhất đã cho thấy: Cây Hoàn Ngọc là một dược liệu quý hiếm tại Việt Nam mà Doanh nghiệp tư nhân Trà Hoàn Ngọc 7 Nga đã đầu tư nghiên cứu hoàn toàn có đủ cơ sở phòng chữa trị một số bệnh và mở ra một hướng mới trong nghiên cứu chế phẩm dược liệu chữa bệnh. Từ các phương pháp, hiệu quả chữa bệnh trong dân gian và kết quả nghiên cứu ứng dụng ban đầu của các nhà khoa học, Doanh nghiệp Trà Hoàn Ngọc 7 Nga (Tây Ninh) đã chế xuất thành công các sản phẩm từ cây Hoàn Ngọc uống giải khát và có tác dụng ngăn ngừa, chữa trị một số bệnh thông thường rất hiệu quả. Đây là sản phẩm dành cho mọi người làm quà tặng cho sức khỏe.

Bà 7 Nga - chủ Doanh nghiệp tư nhân Trà Hoàn Ngọc vui mừng cho chúng tôi biết, "Hiện nay tên của bà được các nhà khoa học đặt tên cho một hợp chất quý hiếm từ rễ cây Hoàn Ngọc có tác dụng phòng ngừa các khả năng gây bệnh ung thư, HIV - ADSL và đăng ký bản quyền sang chế thương hiệu tại Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam. Tin vui của bà cũng là tin vui cho mọi người khi có thêm một sản phẩm qui chăm sóc sức khỏe.

Tháng 6/2007, Doanh nghiệp tư nhân Trà Hoàn Ngọc 7 Nga có đề nghị các nhà khoa học thuộc Phòng hóa Terpenes, Viện Hóa học, Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam tiến hành một số công trình nghiên cứu nhằm phân lập những chất có trong lá và rễ cây Hoàn Ngọc.

Kết quả nghiên cứu phân lập của PGS.TS Nguyễn Văn Hùng và KS Nguyễn Thành Minh (Viện hóa học - Viện Khoa Học và Công nghệ Việt Nam) công bố vào tháng 6 năm 2008 cho thấy: Chiết xuất trong rễ cây Hoàn Ngọc có các hoạt

THÔNG BÁO
GIÁ BÁN THẺ GIỚI MỜI
TỪ QUÝ III NĂM 2010

Thế giới Mới

CƠ QUAN CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

STT	SỐ BÁO	SỐ KỲ	THÀNH TIẾN
QUÝ III/2010	TGM 891 - 903	13 kỳ x 12.800đ	166.400 đồng
QUÝ IV/2010	TGM 904 - 916	13 kỳ x 12.800đ	166.400 đồng
Tổng cộng		26 kỳ	332.800 đồng
Ba trăm ba mươi hai ngàn tám trăm đồng			

Xin vui lòng liên hệ đặt mua báo tại: cơ sở bưu điện, bưu cục nơi gần nhất trên cả nước. Báo sẽ được phát hành tới bạn đọc vào thứ hai hàng tuần. Bạn đọc ở TP.HCM và các tỉnh thành phía Nam có thể liên hệ đặt mua trực tiếp tại Tòa soạn.

Mọi chi tiết xin liên hệ:
PHÒNG PHÁT HÀNH TẠP CHÍ THẾ GIỚI MỚI
322 Điện Biên Phủ, P.11, Q.10, TP.HCM
Điện thoại: 08.38399050 – 08.39293778 - 39293779
Fax: 08.38399053
Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn
VĂN PHÒNG LIÊN HỆ PHÍA BẮC
25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà Trưng, Hà Nội
Điện thoại: 04.2 2 148 838
Fax: 04. 39725701

PHIẾU ĐĂNG KÝ ĐẶT MUA THẺ GIỚI MỜI

Tên đơn vị, doanh nghiệp, bạn đọc:
Địa chỉ: ĐT:
Nơi nhận báo:
Số lượng đặt mua mỗi kỳ: cuốn/kỳ x 12.800VNĐ/cuốn
Hình thức thanh toán (tiền mặt hoặc chuyển khoản):
Tài khoản: Tạp chí Thế Giới Mới – 102010000082790
Số Giao dịch II Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam, chi nhánh tại TP.HCM.
Đại diện đơn vị, doanh nghiệp, bạn đọc
(Ký tên, đóng dấu)

MANG ĐẾN NIỀM VUI CHO NGƯỜI MẮC BỆNH NGOÀI DA

Tìm hiểu về người bệnh

Chị Diễm Phương ngụ tại 150/2/3 Nguyễn Trãi, Q.1, TP.HCM, mắc bệnh nấm, chàm, mẩn ngứa dị ứng, khi đến nhà thuốc **Bảo Thanh Đường, 210 Lê Lai, Q.1, TP.HCM - ĐT: 08.39252818** (là đại diện của nhà thuốc **102 Trần Hưng Đạo, Quận Hoàn Kiếm, Hà Nội - ĐT: 04.39423585**), chị mới hết bệnh. Bà tiến sĩ Nguyễn Xuân Phương ở 179 Nguyễn Văn Hưởng, P.Thảo Điền, Q.2, TP.HCM bị nấm tóc, ngứa, vuốt tóc có rụng, nhiều gàu. Khi lấy thuốc uống, bôi của nhà thuốc đã hết bệnh.

Cần quan tâm và phát huy

Bảo Thanh Đường là nhà thuốc có bề dày kinh nghiệm và uy tín, các lương y luôn đúc kết những kinh nghiệm quý. Từ cụ tổ Nguyễn Đăng Công Lập, lương y triều vua Thiệu Trị. Nay toàn bộ công nghệ triết tách, cô đặc, nấu chân không, nhà thuốc phải nhập máy móc, công nghệ hiện đại, để tinh chế các loại thuốc bôi, thuốc uống mà bệnh nhân khi dùng nhanh khỏi bệnh, hiệu nghiệm. Thí dụ: điều chế lọ thuốc bôi chữa: chàm, vẩy nến, thật công hiệu, nhà thuốc phải qua cả một công đoạn triết tách, để khi bôi lên phần da hồng đỏ bệnh nhân thấy dễ chịu ngay. Bên cạnh đó, đội ngũ lương y khép kín, từ việc trồng cây thuốc, thu hái sao tẩm cho nguồn thuốc ổn định, chất lượng các vị thuốc được đảm bảo. Những bệnh nhân mãn tính thường rất khổ sở về căn bệnh của mình, khi tìm đến phương thuốc quý, vừa được các lương y tận tình khám bệnh, tư vấn miễn phí, họ vừa được chữa khỏi hẳn bệnh, không tái phát, giá cả phải chăng. Sở trường của nhà thuốc là chữa rất hiệu nghiệm. Đặc biệt với các bệnh như: **Nấm, Chàm, Lang ben, Viêm da, Viêm nang lông, Hôi nách, Eczema, Viêm chân tóc, Nấm bẹn, Nấm toàn thân, Bạc biến, Á sừng, Nấm tóc, ... đặc trị các bệnh về gan, bệnh tiểu đường, các bệnh yếu sinh lý.**

Ngoài sự nỗ lực không ngừng nghỉ của đội ngũ lương y giỏi, nhà thuốc được bình chọn doanh nghiệp xuất sắc nhất qua mạng năm 2007-cúp vàng trái tim vì ước khỏe người Việt 2009. Người bệnh đến đây yên tâm, tin tưởng vào đội ngũ lương y chuyên nghiệp, phương thuốc độc đáo, mang đến niềm vui cho người bệnh. **NGUYỄN QUÝ - ĐOÀN TỬ**

Bạn đọc ở xa khám miễn phí tại các chi nhánh:
Đà Nẵng: 60A Lê Hồng Phong ĐT: 0511. 3562037-0907566072
Nha Trang: 31 Nguyễn Thị Minh Khai ĐT: 058. 3522005,
Kiên Giang: 69 Hùng Vương, Rạch Giá ĐT: 077. 3947347
Website: www.baothanhduong.com

KỶ NIỆM 120 NĂM NGÀY SINH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH (19/5/1890-19/5/2010)

Họa sĩ Nam Bộ vẽ chân dung Bác

Cuộc đời hoạt động cách mạng vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã trở thành nguồn cảm xúc vô tận cho những người sáng tạo nghệ thuật, trong đó có các nghệ sĩ tạo hình. Có thể nói các họa sĩ có tên tuổi đều có tác phẩm về vị lãnh tụ kính yêu của dân tộc. Bài viết sau đây xin giới thiệu một số họa sĩ người Nam Bộ từng vẽ Bác Hồ.

PHAN THU HƯƠNG

Họa sĩ Hoàng Tuyển là người đầu tiên lấy máu mình vẽ Bác Hồ trên tờ báo Cứu Quốc in tại Sài Gòn để treo trong triển lãm Cứu quốc ở thị xã Gò Công vào tháng 10/1945. Bức vẽ được hoàn thành chỉ trong một đêm. Lúc đó Hoàng Tuyển là thành viên Đoàn văn công Quân đội Nam Bộ đóng ở Đồng Tháp. Sau Hiệp định Geneva, ông

tập kết ra Bắc, công tác ở Ban Nghiên cứu Nghệ thuật sân khấu cải lương của Bộ Văn hóa. Ông được họa sĩ - nhà điêu khắc Diệp Minh Châu tôn kính gọi là “người thầy đầu tiên” của mình trong nghệ thuật hội họa.

Ông Liêu Tử Phong, bí danh Phong Ba, nguyên cán bộ tuyên huấn thị xã Trà Vinh, được tổ chức phân công vẽ chân dung Hồ Chủ tịch để đặt trong đền thờ Bác Hồ ở xã Long Đức năm 1970. Bức

họa này, họa sĩ Phong Ba vẽ bằng trí nhớ theo mẫu chân dung Bác trong kháng chiến chống Pháp mà ông được xem khi học lớp mỹ thuật kháng chiến ở Bến Tre. Sau giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, ông được nhiều người đặt vẽ chân dung Bác để thờ ở nhà.

Xuất thân trong một gia đình nông dân ở Tây Ninh, nhưng có năng khiếu nghệ thuật, nên năm 1959, cậu học sinh Nguyễn Ngọc Thừa, sinh năm 1942, bút

danh Tam Bạch, thi đậu vào Trường Mỹ thuật Gia Định. Được giác ngộ cách mạng, Tam Bạch vừa học, vừa bí mật công tác. Bị lộ, ngày 4/1/1960, anh và 20 người khác bị cảnh sát ngụy bắt giam vào Tổng nha Cảnh sát Sài Gòn. Năm 1962, được chuyển về khám Chí Hòa, họa sĩ Tam Bạch đã vẽ chân dung Bác Hồ qua trí nhớ và sự góp ý của một số tù nhân lớn tuổi từng nhìn thấy ảnh Bác Hồ trong kháng chiến chống Pháp. Cùng phòng giam, có ông Độ là người tù lớn tuổi nhất. Ông Độ có nét giống Bác Hồ, chỉ tiếc là hơi thấp và vành tai hơi nhỏ. Họa sĩ Tam Bạch nhờ ông Độ làm mẫu. Anh miệt mài vẽ, chỉnh sửa, khi bức chân dung có vầng trán cao cương nghị, đôi mắt tinh anh, hiền từ được các bạn tù khen giống với ảnh Bác, hôm đó đúng là ngày 19/5/1963 - sinh nhật của Người.

Năm 1964, thủ tướng chính quyền Sài Gòn Nguyễn Khánh thả một số tù chính trị, trong đó có họa sĩ Tam Bạch. Ra tù, anh trở về quê Tây Ninh, được phân công hoạt động công đoàn ở đồn điền cao su Gò Dầu. Lúc này, đã có ảnh Bác Hồ làm mẫu, Tam Bạch tiếp tục vẽ chân dung Bác cho các cơ sở. Đặc biệt trong những ngày tháng 9/1969, ông được Tỉnh ủy Tây Ninh giao vẽ gấp nhiều bức chân dung Bác để đưa về 9 huyện làm lễ truy điệu Bác cùng lúc với lễ truy điệu ở Hà Nội. Được sự động viên, giúp đỡ của cơ quan, họa sĩ Tam Bạch đã khẩn trương vẽ 7 bức chân dung Bác Hồ trong niềm xúc động, thương tiếc vị lãnh tụ muôn vàn kính yêu, đáp ứng kịp thời yêu cầu của tỉnh, còn hai bức được ông Võ Đồng Minh - một người biết vẽ nhận vẽ.

Đặc biệt nổi tiếng trong giới mỹ thuật Việt Nam là họa sĩ, nhà điêu khắc Diệp Minh Châu (1919-2002). Diệp Minh Châu xuất thân trong một gia đình nông dân tại xã Nhơn Trạch, huyện Châu Thành, tỉnh Bến Tre. Có năng khiếu vẽ từ nhỏ, được bạn bè gọi là "Châu vẽ", 15 tuổi, ông bỏ học, theo họa sĩ Hoàng Tuyển vẽ tranh Tết, rồi vẽ phòng mần sản khấu cho các gánh hát. Năm 1940, Diệp Minh Châu thi đỗ thủ khoa Trường Cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương. Nhà nghèo, Diệp Minh Châu đi toa đèn gần đầu máy chạy than nên bụi than lắm lem; ra Hà Nội, đến thẳng nhà thấy Tô Ngọc Vân. Thấy đưa tay bắt, Diệp Minh Châu ngán ngại. Thấy vậy, thấy Vân siết chặt tay, nói: "Bàn tay này đáng bắt lắm. Tôi đã dạy 10 năm nay, chưa thấy học trò nào vẽ được như anh". Ở Hà Nội, Diệp

Minh Châu vừa vẽ kiếm tiền ăn học, vừa học giỏi. Tốt nghiệp loại giỏi, ông về Bến Tre, vào bộ đội, làm công tác tuyên truyền xã, rồi trưởng ban phóng sự mặt trận, trưởng ban hội họa khu 8. Vào dịp lễ kỷ niệm Quốc khánh 2/9/1947, họa sĩ Diệp Minh Châu đã chích máu vẽ bức tranh Bác Hồ và ba cháu thiếu nhi Trung - Nam - Bắc bên bờ kênh Nguyễn Văn Tiếp giữa Đồng Tháp Mười. Ông gửi bức tranh này tặng Bác Hồ, kèm theo lá thư thật xúc động:

"Kính gửi Cha già Hồ Chí Minh.

Kính Cha

Từ hai năm nay, tin Cha, vâng theo tiếng gọi của Cha, con đã đưa nghệ thuật của con nhẩy vào hàng ngũ Vệ quốc đoàn khu Tám. Cách mạng tháng Tám mà Cha già lãnh đạo đã giải phóng cho nghệ thuật của con. Hôm nay, trong cảnh vĩ đại của ngày Độc lập chưa từng có ở Nam Bộ, sau khi nghe lời "Tuyên ngôn Độc lập" của Cha, lời kêu gọi thống thiết hùng mạnh của Cha, và lời ca Hồ Chí Minh muôn năm của đoàn thiếu sinh Nam Bộ, con đã cảm xúc vô cùng và vừa khóc, con vừa cắt lấy dòng máu trong cánh tay niên thiếu của con để vẽ hình Cha và hình ba em nhỏ Trung - Nam - Bắc đang xúm đầu lại dưới chòm râu của Cha trên nền lụa mà quân đội ta đã đánh tan quân địch chiếm lấy ở trận Giồng Dưa hồi tháng 4/1947.

Thấy máu con chảy, mọi người hoảng hốt băng bó, lo ngại. Con trả lời: "Máu con là máu của Cha truyền cho, máu của con là máu của dân tộc, con có dám làm gì hao phí máu con đâu!". Tất cả thân con, đời con là của Cha rồi.

Con trân trọng gửi bức họa bằng máu của con đây lên Cha già để tỏ lòng biết ơn Cha đã giải phóng cho nghệ thuật của con, đã tạo cho thể xác và linh hồn con thành lợi khí đấu tranh của cuộc cách mạng giải phóng dân tộc..."

Họa sĩ Diệp Minh Châu là một trong những đại biểu Nam Bộ ra dự Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ II họp ở Việt Bắc tháng 3/1951. Sau đại hội, ông được ở lại với Bác đến tháng 7/1951. Ông kể lại: "Đây là thời gian hạnh phúc nhất của tôi, tất cả các tác phẩm về Bác, tôi đều phác họa vào thời gian này".

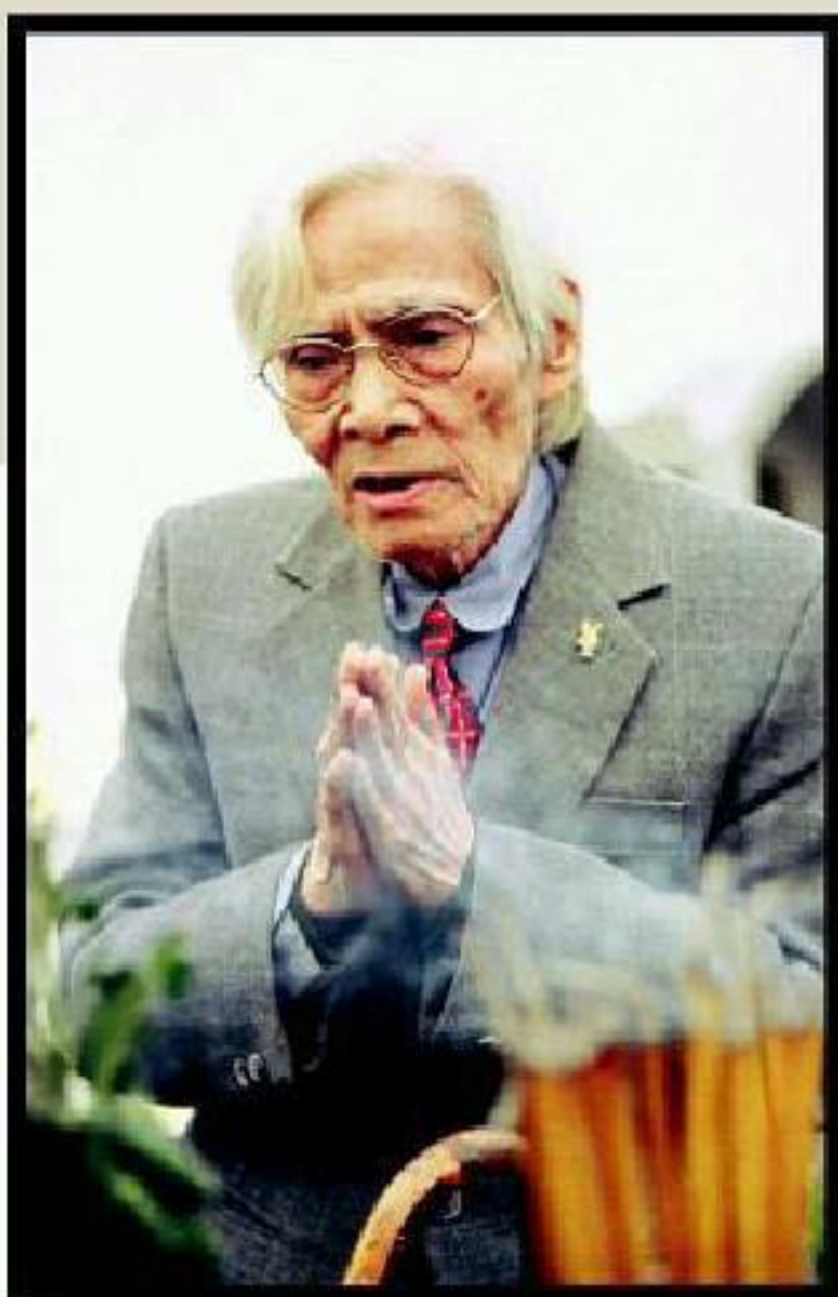
Cuối năm 1951, Bác Hồ và Nhà nước cử ông đi học tại Viện Hàn lâm mỹ thuật Tiệp Khắc về ngành điêu khắc tượng đài. Năm 1955, về Hà Nội, ông được đặc trách công tác tại Phủ Chủ tịch, vinh dự được vẽ và nặn tượng Bác Hồ. Năm 1965, ông được cử đi học về nặn tượng đài, tượng cổ ở Ấn Độ, Liên Xô, Trung

Quốc, rồi về làm giảng viên Trường Đại học Mỹ thuật Hà Nội (nơi ông học trước năm 1945).

Sau giải phóng miền Nam, ông về sống và làm việc tại Hội Mỹ thuật TP.HCM. Ông qua đời ngày 12/7/2002 tại thành phố mang tên Bác Hồ kính yêu. Miệt mài lao động nghệ thuật, họa sĩ, nhà điêu khắc Diệp Minh Châu đã để lại cho ngành mỹ thuật Việt Nam hàng ngàn bức tranh và tượng, trong đó có hơn 200 tác phẩm về Chủ tịch Hồ Chí Minh với chất liệu, màu sắc, hình khối khác nhau. Một số tượng tiêu biểu như: Chân dung Bác (1960), Bác Hồ đi tìm đường cứu nước (1965), Bác Hồ bèn suối Lênin (1980), Bác Hồ dịch sử Đảng. Đặc biệt bức tượng Bác Hồ với các cháu thiếu nhi được tặng giải nhất Triển lãm mỹ thuật toàn quốc năm 1980, năm 1990 đúc thành tượng đồng đặt tại vườn hoa Nguyễn Huệ trước trụ sở Ủy ban nhân dân TP.HCM, 20 năm nay đã trở thành địa chỉ tham quan của du khách và nơi xuất phát của nhiều đơn vị khi lãnh một nhiệm vụ mới quan trọng, nơi chụp ảnh lưu niệm của nhiều đôi uyên ương trong dịp thành hôn.

Cũng trong năm 1990, Diệp Minh Châu thực hiện tác phẩm kỷ niệm 100 năm ngày sinh Bác Hồ: tượng chân dung bán thân Bác Hồ bằng đá hoa cương. Tượng được tạc từ ba phiến đá nguyên khối, mỗi phiến nặng 20 tấn, do tỉnh Phú Khánh (Phú Yên và Khánh Hòa) chuyển tặng. Tượng cao 12m, riêng bộ râu dài 1,2m. Giáo sư Trần Văn Giàu đánh giá: "Diệp Minh Châu là người gần 50 năm tập trung trí tuệ, tài ba, tâm huyết cho để tài chủ yếu của đời mình: Bác Hồ. Pho tượng Bác Hồ của Diệp Minh Châu hoàn thành trong năm kỷ niệm Bác Hồ 100 tuổi là tác phẩm đạt nhất của tác giả, là một bài trường ca giàu triết lý, là sự thể hiện một cách báo hiếu, báo trung, là tiếng hát thiên nga." (Sài Gòn giải phóng Online, 23/4/2010). Khi hoàn thành, tượng đặt ở Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM, đường Phó Đức Chính, quận 1, sau chuyển về doanh trại quân đội ở đường Tô Hiến Thành, quận 10. Đã 20 năm, không hiểu sao TP.HCM vẫn chưa có chỗ để đặt tác phẩm nghệ thuật có một không hai này cho nhân dân chiêm ngưỡng?

Với những cống hiến lớn lao cho ngành hội họa và điêu khắc Việt Nam, Diệp Minh Châu là nhà điêu khắc đầu tiên được Nhà nước tặng giải thưởng về văn học nghệ thuật đợt I năm 1996. ■

■ *Cúi lạy mẹ, con trở về Kinh Bắc* (Hoàng Cầm - Đêm Thổ)

PHAN XIPĂNG

Hoàng Cầm ly trần, lưu lại nhiều tác phẩm thuộc các thể loại khác nhau: thơ, kịch thơ, kịch nói, văn xuôi. Ông còn phóng tác một số truyện của Alphonse de Lamartine, Hans Christian Andersen, Fyodor Mikhailovich Dostoevsky, v.v. Tuy nhiên, thành công nổi bật của Hoàng Cầm là thơ và kịch thơ. Với thơ, Hoàng Cầm đã xây dựng hai hình tượng nghệ thuật bất hủ: sông Đuống và lá điều bông.

Bến sông Đuống

Sông Đuống còn được gọi sông Thiên Đức, dài 68km, nối sông Hồng với sông Thái Bình. Điểm đầu là ngã ba Dâu thuộc thành phố Hà Nội. Điểm cuối là ngã ba Mỹ Lộc thuộc tỉnh Bắc Ninh. Trên địa phận Bắc Ninh, sông Đuống chảy giữa huyện Thuận Thành quê nội và huyện Tiên Du quê ngoại của Hoàng Cầm.

Bài thơ *Bên kia sông Đuống* được Hoàng Cầm viết tại tòa soạn báo Quân Việt Bắc ở làng Thượng, huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên, vào một đêm rét nằng Bận giữa tháng 4/1948. Đêm đó, đến Bộ Chỉ huy chiến khu 12, nghe Vương Văn Trà - người tổ chức tiểu đoàn Thiên Đức - báo cáo rằng Pháp đã chiếm hết các huyện bờ nam sông Đuống, Hoàng Cầm cảm nhận thế nào? Qua hồi ký *Sông Đuống bắt nguồn từ đâu?* in trong sách

HOÀNG CẦM: Điều bông rụng xuống lòng sông Đuống

Nhà thơ kiêm nhà soạn kịch Hoàng Cầm, tên thật là Bùi Tăng Việt, chào đời năm Nhâm Tuất 1922 tại Bắc Giang, vừa tạ thế sáng thứ năm 6/5/2010 nhằm ngày 23 tháng 3 Canh Dần tại Hà Nội, hưởng thọ 88 tuổi. Bài viết này như phiến trầm hương trân trọng vĩnh biệt một tài năng.

Văn xuôi Hoàng Cầm (NXB Văn học, Hà Nội, 1999), nhà thơ nhớ tâm trạng thuở nào: "Tôi càng nghe, bụng dạ càng cồn cào xao động. Có lúc hình như tôi muốn bật khóc, có lúc ngồi nghe mà cứ run run lên vì cảm giận và thương cảm, có lúc người tôi choáng váng suýt ngã". Hoàng Cầm xúc động mạnh vì nhiều lý do, mà đây là nguyên nhân quan yếu: bấy giờ, ở làng Hồ tức làng Đông Hồ, còn gọi Lạc Thổ, nay thuộc xã Song Hồ, huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh, có mẹ đẻ và vợ cùng 3 con của nhà thơ.

Quay lại tòa soạn, Hoàng Cầm thấp đèn dầu sỏ, phóng bút chỉ lên tờ giấy kẻ trên chiếc bàn gỗ ọp ẹp:

Em ơi! Buồn làm chi

Anh đưa em về sông Đuống

Ngày xưa cát trắng phẳng lì...

Bài thơ *Bên kia sông Đuống* được hoàn tất với tốc độ cực nhanh. Hãy nghe Hoàng Cầm kể: "Ghi được ba dòng ấy thì như người đào đất thăm dò mạch nước ngầm, chợt có đôi ba tia nước trong vát phun lên, thế là tôi viết tiếp ngay những lời đang tuôn ra, bật ra, tung tóe ra từ trong lòng mình. Tôi cuống quýt, hấp tấp dưới ánh sáng chập chờn lung lay của ngọn đèn dầu sỏ. Hình như bao nhiêu nỗi niềm ngổn ngang xót xa thốn thức, bao nhiêu tiếng hát buồn, lời ru con náo nuột những tiếc hận, thương nhớ cứ cuộn cuộn trào ra. Tôi cầm đầu ghi lia lịa trên giấy, viết rất ngoáy cho nhanh, sợ không theo kịp từng điệu, từng lời đang rộn rã, nân nỉ hoặc than vãn. Có lúc tôi như nín thở. Có lẽ tôi không được ngừng bút một phút nào hay sao ấy. Mặc dầu về sau đọc lại mới nhận ra đoạn này, đoạn khác, có vẻ như bố cục, chứ thực ra trong khoảnh khắc đào đất ấy, tôi không bố cục gì, không định ý, không cấu tứ gì cả, đến từ ngữ cũng tự nhiên bật ra theo dòng chảy

của cảm xúc, không một phút nào phải ngẫm nghĩ, lựa chọn, cân nhắc câu thơ".

Trạng thái hưng phấn dị thường kia đã khiến Hoàng Cầm tung câu thơ tuyệt diệu:

Sao xót xa như rụng bàn tay

Xem xét các lối so sánh tu từ học tiếng Việt trước kia, thấy niềm đau xót được đối chiếu một cách phổ biến với lòng da con người bị thương tổn nặng nề: đau như đứt ruột, đau như xé ruột, lòng đau như dao cắt... Những thành ngữ ấy tương ứng với đôi chữ Hán quen thuộc: đoạn trường. Lại thêm: đau như dấn, đau như hoạn, đau như vỡ tim, đau đau như búa bổ... *Sao xót xa như rụng bàn tay* cũng là kiểu so sánh giữa trữu tượng với cụ thể, song khá lạ, đạt sức biểu cảm cao, và theo thiên ý của tôi thì đó là dòng thơ hay nhất trong tác phẩm *Bên kia sông Đuống*.

Bài thơ, từ nhan đề đến nội dung, được xây dựng trên tương quan đối lập. Không gian thì bên này - bên kia. Thời gian thì ngày xưa - bây giờ. Hoàng Cầm lý giải: "Khi nói *Bên kia sông Đuống* là đứng ở bờ bắc nhìn sang bờ nam, đứng ở vị trí tự do nhìn sang vùng bị giặc tạm chiếm. Và con sông Đuống rõ ràng là một nhân vật. Vì nó là một nhân vật mới có thể nằm nghiêng được. Cái thế nằm nghiêng nghiêng ấy không phải do tôi nghĩ ra, cũng là tự nhiên khi cảm xúc trào ra, cứ thế tôi viết".

Một số tài liệu ghi rằng Hoàng Cầm vừa khóc vừa sáng tác *Bên kia sông Đuống*. Chi tiết này không đúng sự thật. Nhà thơ kể: "Rất xúc động lúc làm bài thơ ấy, nhưng tôi không khóc. Người khóc là độc giả đầu tiên của *Bên kia sông Đuống*: nhà văn Nguyễn Hồng".

Theo đề nghị của Nguyễn Hồng, Hoàng Cầm đã chép *Bên kia sông Đuống* làm 3 bản, gửi báo Vệ Quốc Quân (sau

thành báo Quân Đội Nhân Dân), báo Sự Thật (sau thành báo Nhân Dân) và Sở Văn nghệ (sau thành Hội Văn nghệ Việt Nam). Điều khiến Hoàng Cầm ngạc nhiên là bài thơ được đăng lén dấu vào tháng 6/1948 trên tờ báo mà Nguyễn Hồng không gửi bản thảo: tờ Cứu Quốc.

Lãng đãng điệu bông

Năm 1959 - 1960, Hoàng Cầm sáng tác 48 bài thơ tạo nên tập *Về Kinh Bắc* - tập thơ được tác giả nhận xét rằng "ưng ý nhất, tâm đắc nhất". Thế nhưng hình thành trong báo tập này sinh từ "vụ án Nhân văn - Giai phẩm", *Về Kinh Bắc* suốt thời gian dài không được công bố trên các phương tiện truyền thông đại chúng. Ngày 20/8/1982, công an bắt giam Hoàng Cầm vào Hỏa Lò vì "phát hiện âm mưu tuồn bản thảo *Về Kinh Bắc* ra nước ngoài". Đến năm 1990, NXB Văn hóa in tập thơ *Mưa Thuận Thành* của Hoàng Cầm, có 8 bài rút từ tập *Về Kinh Bắc*. Năm 1994, cả tập *Về Kinh Bắc* được NXB Văn học trình làng. Từ thập niên 1970, một số bài trong tập *Về Kinh Bắc* đã được nhiều người chép và chuyển tay. Bài *Lá điệu bông* có độ "nhòe" cao, tạo dẹt lằm cách hiểu mơ hồ, đã khiến Hoàng Cầm lao đao lặn dạn trước lần sau 18 tháng tù. Năm 1993, Hoàng Cầm phấn khởi khi tập thơ *Lá điệu bông* được NXB Hội Nhà văn ấn hành.

Lá điệu bông thế nào? Thực tế chẳng có loài thực vật nào mang tên điệu bông. Hai nhân vật chị và em trong bài thơ ngụ ý gì chăng?

Nhạc sĩ Phạm Duy, bạn thân cùng tuổi Hoàng Cầm, đã phổ bài thơ *Lá điệu bông* thành ca khúc, từng giải thích: "Lá điệu bông (lá bông điệu thì đúng hơn) là thứ lá đặc biệt ở làng Đình Bảng, Bắc Ninh, phụ nữ thời xưa thường vắt ra nước rồi bôi lên mặt cho da dẻ được hồng hào tươi đẹp. Với bài thơ này, Hoàng Cầm đưa ra câu chuyện một chị đàn bà xấu xí, muốn có bộ mặt đẹp nên dỏ dành đàn em đi tìm hộ chị thứ lá thẩm mỹ này. A! Chị muốn có chiếc lá thần dược để làm cho mặt chị đẹp? Chỉ vài ngày sau đã có người tìm ra chiếc lá. Đó là chiếc lá dân tộc, giản dị là như vậy! Nhưng chị chau mày bảo rằng: đó không phải là lá điệu bông! Rồi một năm qua đi, nhớ lời chị nhắn nhủ, lại có người tìm ra chiếc lá, nhưng chị vẫn chưa chịu chấp nhận nó, cho nên chị lắt léo, ngoảnh mặt đi, nhìn *nắng vãn bên sông*. Khi cho rằng không có ai tìm ra chiếc lá thần diệu nên chị bèn đi lấy chồng, thì vào ngày cưới chị, vẫn có người đem lại cho

chị chiếc lá thẩm mỹ của dân tộc. Nhưng than ôi, chị đã "lỡ bước sang ngang" nên chị mỉm cười, chị xe chỉ, chị cắm vào lỗ tròn của cây kim, chị khâu vá cuộc đời vong thân của mình rồi! Tối khi chị có ba đứa con, vẫn còn có người nhớ tới chuyện chị muốn có chiếc lá điệu bông và muốn đem lại cho chị chiếc lá thần diệu đó thì chị *xòe tay phủ mặt, chị không nhìn*, hay chị không muốn nhìn ra cái lá có thể làm cho chị đẹp được nữa! Với những câu thơ cuối của bài *Lá điệu bông*, Hoàng Cầm muốn nói rằng: không ai có thể làm cho người chị khó tính này tốt đẹp được vì dù có tìm thấy chiếc lá thẩm mỹ nhiệm màu thì cũng không được chị chấp nhận. Người chị muốn lũ đàn em tìm đủ mọi cách để tô son điểm phấn cho chị rồi chị sẽ đãi ngộ, chị sẽ lấy làm chồng kia mà. Nhưng chẳng bao giờ chị biết nghe tiếng nói trung thực của đàn em, nói gì đến chuyện đãi ngộ?".

Nhà phê bình văn học Thụy Khuê luận: "Lá điệu bông là lá gì? Bí mật. Phải chăng là lá hạnh phúc? Là tình người? Là tự do? Là lòng trịnh, là nghĩa liệt? Là gì chẳng nữa thì điệu bông chắc chắn chỉ là ảo ảnh. Lá ảo ảnh, lá hư vô, lá tuyết mù trong cõi sống".

Theo Hoàng Cầm, *Lá điệu bông* phản ánh mối tình đầu của nhà thơ. Lúc đó, Hoàng Cầm mới lên 8, mà yêu chị Vinh hơn mình những 8 tuổi. Không chỉ chị Vinh, Hoàng Cầm sau này còn yêu một số phụ nữ lớn tuổi, chẳng hạn chị Nghĩa, tên thân mật là Bồng và chị Tuyết. Bởi thế, gặp cơ hội thuận tiện, tình yêu kiểu "nhất gái hơn... 8" vẫn được tái hiện với nhiều cung bậc trong lời ăn tiếng nói, trong văn xuôi và trong thơ Hoàng Cầm, chẳng hạn bài *Chị em xanh*. Dích thân Hoàng Cầm còn làm thêm liên khúc *Bao giờ nói hết* gồm 5 phần, mà đây là mấy dòng đầu:

*Dấu anh biết điệu bông không thực
Sao điệu bông cứ thức hờn em
Cứ sao băng mãi đường đêm
Cứ trăng lên đậu cành mếm xuân quê
Cứ lơ đãng giữa trưa hè
Ngực trần vồ yếm gọi về tuổi hoa...*

Một số người cho rằng nếu so với *Bên kia sông Đuống* thì *Lá điệu bông* hay bằng hoặc vượt trội.

Ảo thanh?

Nếu đúng như Hoàng Cầm tường thuật, thì quả thật, cách ông làm thơ hết sức lạ lùng. Bồng dưng văng vẳng giọng đàn bà đọc hoặc ngâm một vài câu thơ trong tai Hoàng Cầm, thế là ông chép ngay lên giấy, từ đó chữ kêu gọi chữ, dòng

lời kéo dòng. Bài thơ *Bên kia sông Đuống* nổi tiếng là một trong muôn nghìn ví dụ: Hoàng Cầm chợt nghe 3 dòng đầu tiên, thế là ông ghi liền và mãi miết sáng tác đến dòng cuối.

Trong đoạn vỹ thanh *Tám nhịp tuần du* của tập thơ *Về Kinh Bắc*, Hoàng Cầm cho biết: "Những bài thơ như vậy thường là không theo một ý nghĩ nào định trước. Tác giả như một cậu học trò viết chính tả, lúc đầu là có tiếng đọc rành rọt bên tai, sau là viết theo tiếng đọc âm thầm từ trong tâm can mình. Ở những trường hợp ấy, tôi không hề cấu tứ, nghĩ ngợi gì về câu, chữ, không theo một luật nào của thi pháp về thanh điệu, ngũ điệu gì gì hết. Tôi chỉ tuân theo nhịp rung động của toàn thân, cả tâm hồn và thể chất, khí chất. Đặc biệt, riêng có bài thơ *Lá điệu bông*, duy nhất một bài này là những lời văng vẳng bên tai, từ đầu chỉ cuối, quá nửa đêm mùa rét 1959, trên giường ngủ, trong ánh sáng lơ mơ của ngọn đèn ngủ 6 oát, bên cạnh người vợ đang ngủ ngon và các con những giường bên đang ngủ say (...). Giọng nữ vẫn đọc, không vội vàng mà cũng không quá chậm, và tôi ghi lia lịa trong bóng tối mờ. Đến lúc giọng nữ im hẳn, lòng tôi nhẹ bẫng, một lát sau tôi ngủ thiếp đi. Sớm hôm sau nhìn lại thì có chỗ rõ, đọc được, nhiều chỗ dòng nọ đè lên dòng kia, chữ nọ như xoá mất chữ khác. Phải mất gần nửa tiếng đồng hồ, tôi mới tách được ra theo thứ tự đúng như những lời người nữ kỳ diệu nào đó đã đọc cho tôi viết nửa đêm qua. Bài *Lá điệu bông* ra đời như vậy, nói có người không tin, nhưng tôi nghĩ bây giờ khoa tâm thần học, vô thức luận, tâm linh học có thể lý giải được hiện tượng đó một cách rất khoa học. Vậy nên, cái *lá điệu bông* là cái lá gì, ở đâu, nào tôi có biết. *Thần linh đọc điệu bông*, tôi chép điệu bông, thế thôi".

Giọng nữ cất lên trong tai Hoàng Cầm loạt bài thơ *Bên kia sông Đuống*, *Đêm liên hoan*, *Tâm sự đêm giao thừa*, *Cây tam cúc*, *Quả vườn ổi*, *Mưa Thuận Thành*, *Nhịp điệu Hồng Châu*, *Hội đến tám vua triều Lý*, *Tôi người làng quan họ*, *Gửi người vợ xa quê hương*, *Lá điệu bông*, v.v., với vô số ẩn ngữ như câu bà Sấm, bến cô Mưa, miếu Hai Cô, v.v., thực chất là gì? Phải chăng là hiện tượng ảo thanh?

Từ đó, bật thêm thắc mắc khác: các vở kịch thơ *Hận Nam Quan*, *Kiểu Loan*, *Lên đường*, *Cô gái nước Tấn*, *Tướng lai*, *Trương Chi* cùng các vở kịch nói *Ông cụ Liên* và *Đêm Lão Cai* của Hoàng Cầm có khởi phát từ ảo thanh chăng? ■

Cô giáo NGỌC HỒNG dạy ở một trường tiểu học miệt vườn và là hội viên Hội Văn học nghệ thuật tỉnh Tiền Giang. NGỌC HỒNG làm thơ và viết truyện. Truyện viết cho nhi đồng của NGỌC HỒNG in trên Thế Giới Mới từng được giải cuộc thi do Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam đồng tổ chức.

SỰ TẠO NGỘ CỦA NHỮNG GIỌT MỒ HÔI

Họ gặp nhau giữa đời thơ
Có sự lãng mạn tao nhã
Chiếc áo không làm nên thấy tu
Nhưng có thể làm nên vẻ thấy tu
Họ lại gặp nhau giữa đời thường
Những mảnh đời cơ cực
Khi ngọn gió thu cào rất mát
Phong trần khép lại nét son
Và người nghệ sĩ người thơ ấy
Cũng vàng vò theo mùa thu úa phai.
Chén cơm biến tướng bao người nhỉ?
Có giọt lệ đau đau giữa khóe cười!

THƠ TẶNG BẠN THÂN

Gặp lại bạn thân
Kể từ khi thôi học
Tôi lỡ mừng vui
Bạn ném cái nhìn trống rỗng!
Sau hỏi ra mới biết
Bạn bây giờ là cây đẽ cây đa.
Chắc tại quen ngồi phòng máy lạnh
Nên ấm áp một thời bạn không thể nhớ ra!
Tội nó nhắc tên bạn
Tôi giả đồ nói quên
Bị trách: "Mày thiệt tệ
Lo nách chống con đâu thêm nhớ bạn mình".
Bạn giả đồ không nhớ tôi phải giả đồ quên
Mình chạy lòng vòng như chơi trò cút bắt
Xưa trò chơi trẻ thơ vui là vui thật
Nay trò chơi cuộc đời muôn mặt trách gì nhau!

THƠ CHO NHỮNG NGƯỜI ĐÀN BÀ TRONG NGÔI NHÀ CÓ ĐÀN ÔNG

Những người đàn bà trở thành đàn ông trong ngôi
nhà có đàn ông
Chèo thuyền đăng lái
Con mèo nhỏ nhe nanh hổ cái
Vỗ khuyết vắng trăng
Những người đàn bà đàn diu cùng rơm rạ sinh non
Lấm lem số phận
Đôi gót nhỏ từ độ phong trần
Mong gì sự nhân từ của đất?
Đêm nhận mặt nỗi đau
Niềm vui trượt ngã
Người đàn bà đi biển quay về
Bên nôi đời nhọc nhằn ru ngủ những đam mê!

Rau vườn mẹ

PHẠM PHONG

Mỗi tuần mẹ gửi ô tô xuống cho một túi rau: mùng tơi, ngải cứu, lá lốt, có cả mớ rau tập tàng và không quên nắm lá chè xanh. Mỗi loại được mẹ gói riêng vào một lá khoai nước to bản, xanh mướt, buộc sợi dây chuối khô dấp nước rất cẩn thận. Mẹ bảo như thế sẽ giữ rau tươi được cả tuần mà không cần bỏ vào tủ lạnh. Có lần là một hộp rau sẵn muối chua để kho cá, nấu canh. Mẹ lo con không có thời gian nhặt rau mà ướp muối...

Ở thành phố thứ gì cũng sẵn. Rau "sạch" đóng bao nylon đầy các siêu thị lớn nhỏ, con vẫn trả tiền gấp đôi ngoài chợ để mua cảm giác an toàn khi nấu nướng. Lại rất tiện vì đa phần đã được sơ chế sạch sẽ, bắt mắt vô cùng. Vậy mà lần nào giờ gói rau của mẹ, lòng con cũng rung rung...

Đất rộng, nhưng lại là vùng trung du toàn sỏi đá, mẹ lấy thân cây sắn quây thành một khoảnh vườn nhỏ, cắm dèo cho luống đậu dưa leo tận góc trong cùng, rồi đến luống mùng tơi, vạt rau thơm, đám ngải cứu thì thả sức mọc tự do tràn cả ra lối đi. Mùa nước cạn ngày nào mẹ cũng lọ mọ ra vườn vạch từng kẽ lá bắt sâu, vừa làm vừa rủ rỉ trò chuyện như với một người thân nào đó. Lúa đổ sai quả thế này, chắc phải hái sớm gửi dần cho con bé (mẹ vẫn gọi con là "bé" - dù ở tuổi con bây giờ mẹ đã có hai con); mấy quả đu đủ dạo này không có mưa nên phải chịu khó tưới nước thì mới ngọt, hời ở nhà "nó" chỉ thích những quả ương ương, ăn nhiều hại dạ dày lắm... Ngày trước mới xuống thành phố đi học, mỗi lần về thăm nhà (thực ra là để "lính" tiền hàng tháng chứ chưa hẳn

đã vì nhớ mẹ), mẹ cứ gói ghém linh kinh đủ thứ để con mang theo. Con ở ký túc xá, ăn cơm căng tin, vì thế mẹ cứ lúi cuội chế biến những thứ đồ khô ăn sẵn, từ ruốc thịt, muối vùng đến bột đậu xanh... Lần nào con cũng cau có, thậm chí còn nghĩ cách đối xử tệ bạc với những món quà quê mùa ấy. Những năm học cuối, nhất định không xách theo bất cứ thứ gì nữa, vì sợ chỉ nhìn vào đó thôi người ta sẽ biết con vừa ở quê lên.

Rồi con ra trường đi làm, được đến nhiều nơi, thưởng thức những món ăn lạ và đắt tiền. Bất chợt một lần con ghen đáng lại khi bắt gặp người đàn bà đen đúa đến cửa nhà hàng năn nỉ người chủ mua giúp cho mớ rau bí còi cộc mới hái ở vườn để lấy tiền đóng gạo. Người mua trả giá rất rẻ rồi giờ bỏ rau lên, cao giọng so sánh với thứ rau được đặt hàng từ những vườn trồng theo hợp đồng, chất lượng kém, ngon nào... Sau này con biết người đàn bà ấy là mẹ. "Đẹp" về làm mẹ khách nhưng chính mình lại chỉ ăn những bó rau xấu xí, sâu đục lỗ chỗ như rau vườn mẹ.

Nhận được rau của mẹ, bây giờ con cũng gọi điện về. Giọng qua điện thoại

hơn cả con nhận được quà, tíu tít hướng dẫn: nhẹ tay thôi nhé, có mấy quả hồng xiêm chín cây cẩn thận kéo nát mất; chè hái bên vườn chị Thẩm, "dại nắng" uống được nước lắm đấy; khoai môn mới dỡ phải để vài hôm nữa cho nó hả hơi đất rồi hãy nấu con nhé... Mẹ thẳng thốt: "Làm sao thể con, đi nắng nhiều hay sao mà lại ngán ngạt rồi?" khi đầu dây bên này giọng con khàng khàng. Ăn tạm con ạ, rau vườn nhà mình không được ngon lắm nhưng không sợ thuốc kích thích. Chịu khó hãm chè xanh uống, có chất phòng chống được ung thư đấy - mẹ bảo.

Con ở phố một mình hơn 10 năm nay, tập nhiễm biết bao nhiêu thói tật mà đầu mẹ là người dứt ruột sinh con cũng khó hình dung hết. Nhưng vẫn may mắn chưa lem luốc phần hồn, là bởi hàng ngày con vẫn được nuôi dưỡng bằng linh khí của đất mẹ, của rau vườn mẹ.

MS: 403

Tiếng gọi đồng quê

Ông Giáo đến bên bàn thờ, cẩn thận đốt ba nén nhang. Ánh bà Giáo trên bàn thờ mắt nhắm nhắm nhìn ông, ánh mắt mênh mông buồn. “Bà nó ơi! Chẳng còn lâu nữa đâu, tôi sẽ về với bà. Bà đừng nhìn tôi thế! Bà hiểu cho tôi, tôi nhớ bà, nhớ ba gian nhà nhỏ, không lúc nào vắng bóng học sinh, râm ran tiếng nô đùa, nhớ quê hương, chòm xóm... Nhớ nhiều lắm bà ơi! Nhớ đến đau cả lòng...”

Bà Giáo mất được ba giờ nhưng ông Giáo không nguôi nhớ thương, nhất là từ khi cậu con cả đón ông Giáo lên thủ đô sống. Mà đón được ông đâu có dễ, phải năn nỉ thuyết phục.

Gần con, gần cháu, ông mới hiểu tấm lòng hiếu thảo của con trẻ. Cái gì đẹp tốt thuận tiện các con đều dành cho cả. Ông Giáo ở riêng một phòng thoáng mát đầy đủ tiện nghi. Lúc nào trên tủ thờ cũng có hoa tươi. Nhưng đêm đêm ông Giáo chỉ chợp mắt được một lúc rồi giật mình tỉnh dậy, trần trọc cho đến sáng, ông mất ngủ triền miên. Có những đêm ông Giáo giật mình tỉnh dậy, cứ tưởng mình đang ở quê nhà. Ông thông chân xuống nền nhà tìm dép. Chân ông chạm vào sàn đá hoa mát lạnh. Ông bừng tỉnh, đây là thủ đô. Còn đâu tiếng chim ăn đêm tha thiết gọi bầy? Còn đâu tiếng tàu chuối trở mình trong gió, tiếng những giọt sương rơi tí tách... Ánh đèn điện tử hành lang hắt vào chữ

đầu phải ánh trăng huyền ảo... Tiếng còi tàu vọng tới như xa, như gần gọi cảnh gặp gỡ và chia ly...

Sáng rồi đấy, nếu ở quê, vào giờ này ông Giáo đang tập thể dục. Ông Giáo đi bộ quanh làng, từ xóm Trại đến xóm Bãi, ra gò Ông Đống đến đình Cả... coi như đi thể dục hết một vòng về đến nhà chuẩn bị lên lớp là vừa. Ông thuộc nhà của từng em học sinh lớp ông, đến tận nơi đón đố, nhắc nhở.

Người làng từ lâu chẳng ai bảo ai đều gọi ông là ông Giáo. Hầu như người ta quên mất tên cha mẹ đặt cho ông: Trí - Nguyễn Văn Trí. Ngay vợ ông, chưa một lần đứng lớp, người làng cũng gọi là bà Giáo.

Tính đến nay ông Giáo về hưu mười năm rồi, nhưng dường như chưa một ngày ông thôi dạy học. Những ngày đó thật hạnh phúc, ông không hiểu sao mình lại có thể dễ dàng từ bỏ nó.

Ông Giáo nôn nao nhớ làng mình. Làng ông nghèo lắm. Cái nghèo, cái dốt như một vòng luẩn quẩn vây bủa trẻ con làng ông. Đi học về, vắt sách vở một chỗ lật đặt đi bắt cá, mò cua, gánh đất, chuyển gạch. Việc học hành ỷ cả vào những tiết đến trường. Bởi thế càng học lên, càng kém, học được hết cấp II là may lắm rồi, đa số bỏ dở giữa chừng. Một vài năm cũng có em vào được cấp III. Bằng tốt nghiệp xếp đấy, thi sao được đại học, mà có thi đỗ,

tiền đâu để ăn học.

Đó là nỗi ám ảnh ông Giáo trong suốt cuộc đời dạy học. Về hưu, ông mở lớp dạy thêm, quyết không để trẻ con làng ông học dốt, bỏ học. Lúc đầu ông chỉ dạy một buổi, sau dạy cả buổi tối. Ông cắt đặt, cử em khá, giỏi kèm cặp các em kém, trung bình. Không ngờ cách làm này rất hay, thu hút được nhiều học sinh. Sau ngày bà Giáo mất, sức khỏe ông Giáo suy giảm nhiều, ông vẫn cố gắng duy trì lớp học. Điều quan trọng là ông Giáo hình thành cho trẻ con làng ông thói quen và kỷ luật học tập. Vì một lý do nào đó các em không đến được lớp, cũng ngồi vào bàn tự học.

Từ đó làng ông Giáo không còn học sinh bỏ học, học kém. Nhiều em được chọn vào đội tuyển học sinh giỏi của trường, của huyện.

Ông Giáo nhớ ngày đầu tiên mở lớp, bà Giáo đi vào từng thôn, xóm lên danh sách học sinh. Ông Giáo đến tận nhà phụ huynh vận động các em đến lớp. Phụ huynh tiếp ông Giáo với thái độ dè dặt. Họ không từ chối vì tôn trọng ông Giáo, nhưng lừng chừng, không dứt khoát. Có phụ huynh nói thẳng: “Chữ chẳng mài ra ăn được, nhưng kiếm được con tôm, con tép... nhiều thì mang ra chợ, ít thì bỏ vào nồi...”. Ông Giáo vẫn kiên trì thuyết phục.

Lớp học chưa tổ chức được, nhưng những lời dị nghị đã lan nhanh trong làng

như làn gió độc: “Ông Giáo, bà Giáo có hai con lập nghiệp ở Hà Nội, nghe nói làm ăn được lắm. Về hưu, ông Giáo có lương. Hai vợ chồng già ăn hết mấy, còn mở lớp dạy thêm? Khi chết có mang đi được đâu! Ông bà Giáo tiếng thế mà không thông cảm với dân làng, tiền đâu học thêm, học nếm?”. Sau dân làng hiểu ra, ông Giáo không thu tiền học phí. Ông Giáo còn ra tận thị xã mua giấy bút, vở tập viết, sách giáo khoa... Chị bán hàng vốn cùng làng nói đùa: “Ông Giáo mua nhiều thế này, định mở cửa hàng bán lẻ sách, bút chắt?”.

Những khó khăn rồi cũng qua đi. Cuối cùng ông cũng mở được lớp. Lớp đầu tiên vền vền có sáu học sinh, chuẩn bị vào lớp một. Lớp học được ba hôm, có thêm bé Thảo ở xóm Bãi đến nhập học. Được em nào cũng quý, ông Giáo hồ hởi xếp Thảo ngồi bàn đầu, tranh thủ kèm cặp thêm. Thảo học được buổi thứ hai, mẹ em vào thẳng lớp lời em về. Hôm sau em vẫn đi học. Vừa thấy bóng mẹ, em luồn ra cửa sau, mất hút. Cả lớp đổ đi tìm, tưởng em ngã xuống ao, sợ hết vía. Hóa ra em trèo tốt lên cây mít ở góc vườn. Mẹ em phải chào thua. Hiện nay em học lớp mười trường huyện, ở đội tuyển văn của nhà trường.

Bao nhiêu gương mặt học sinh hiện lên trong những đêm không ngủ. Em Ngọc,

con trai vợ chồng ông bà Ngân ở đình Cả. Nhà Ngọc nghèo lắm, ở nhờ gian nhà ngang của đình, kiêm luôn việc quét đình và trông nom ao cá. Đã lên tám, nhưng nhìn Ngọc chỉ như đứa trẻ lên sáu, chẳng học hành gì cả, suốt ngày lặn lội mò cua, xúc cá, đầu tóc, quần áo lúc nào cũng tanh mùi bùn. Nhiều hôm Ngọc đến lớp, bà Giáo phải lôi Ngọc ra giếng dội cho vài gầu nước rồi mới để vào lớp. Những ngày đầu Ngọc học rất khó khăn, không sao nắm được các nét cơ bản của mặt chữ. Ngọc không phân biệt được hai nét quất lên và quất xuống, cứ lẩn lộn lung tung. Học mãi vẫn nhầm. Ông Giáo bức mắng: “Có mỗi hai nét đơn giản cũng không biết, xứng đáng quất vào mông!”. Đến hôm sau cả lớp ôn lại hai nét quất lên, quất xuống, Ngọc đông dặc đọc: “Quất vào mông!”. Cả lớp cười ồ. Từ đó, Ngọc mang biệt danh “Quất vào mông”. Không ngờ, Ngọc rất ham học, càng học càng tiến bộ, vững vàng vào lớp một, lớp hai, lớp ba... rồi lớp chín, thi vào cấp III thừa hẳn hai điểm rưỡi.

Trường hợp cô bé Nụ lại khác. Nhớ tới Nụ, ông Giáo nhớ ngay tới ông ngoại Nụ. Ngày nào Nụ đi học cũng được ông ngoại đưa đi. Ông Giáo và ông của Nụ nhanh chóng trở thành đôi bạn tri kỷ. Ông Nụ phàn nàn do không có điều kiện học hành đến nơi đến chốn nên cả nước vất vả lam lũ. Ông ước mơ Nụ học giỏi giang, tấn tới sau này làm nghề dạy học như ông Giáo thì phúc đức biết mấy.

Rồi cái Hoa, cái Hạnh, cu Đức, cu Quốc... gần bó với ông Giáo suốt bao nhiêu năm trời, đều được vào cấp III trường huyện. Lứa học sinh đầu

tiên ấy em nào cũng ngoan ngoãn, học khá, giỏi. Chính các em lại giúp ông Giáo hướng dẫn, kèm cặp lứa học sinh sau trong làng. Trẻ con làng ông bắt đầu biết ước mơ, ước mơ được học lên trở thành bác sĩ, kỹ sư, thầy cô giáo... nhiều nhiều lắm. Nhà nước mở rộng chính sách cho sinh viên nghèo vay tiền ăn học ở bậc đại học. Cái nghèo không còn cản được ước mơ của lớp trẻ làng ông. Chính các em là chỗ dựa tinh thần cho ông, nhất là từ khi bà Giáo mất. Vậy mà ông lại bỏ làng ra đi?

Ông Giáo gầy rộc, mắt thâm quầng. Con trai lo lắng nhìn ông. Cậu nắm lấy tay cha:

- Cha ơi, cha thấy trong người thế nào? Sao nhiều đêm cha cứ gọi mãi tên Nụ, Ngọc, Hoa... gì gì đó. Vợ con đã cắt thuốc Bắc cho cha rồi đấy! Cha chịu khó uống, cha nhé!

Ông nhìn sâu vào mắt con, định nói cho con yên tâm “cha không sao đâu”, nhưng như có ai đó lại đang nói hộ ông:

- Con ơi, cha nhớ làng xóm lắm, nhớ các em học sinh lắm lắm!

- Con biết, con biết chứ! Mà cha đã bảy mươi rồi! Làm việc thế là đủ lắm rồi cha ạ! Không có cha con mình thì Trái đất vẫn quay cơ mà? Phải không cha?

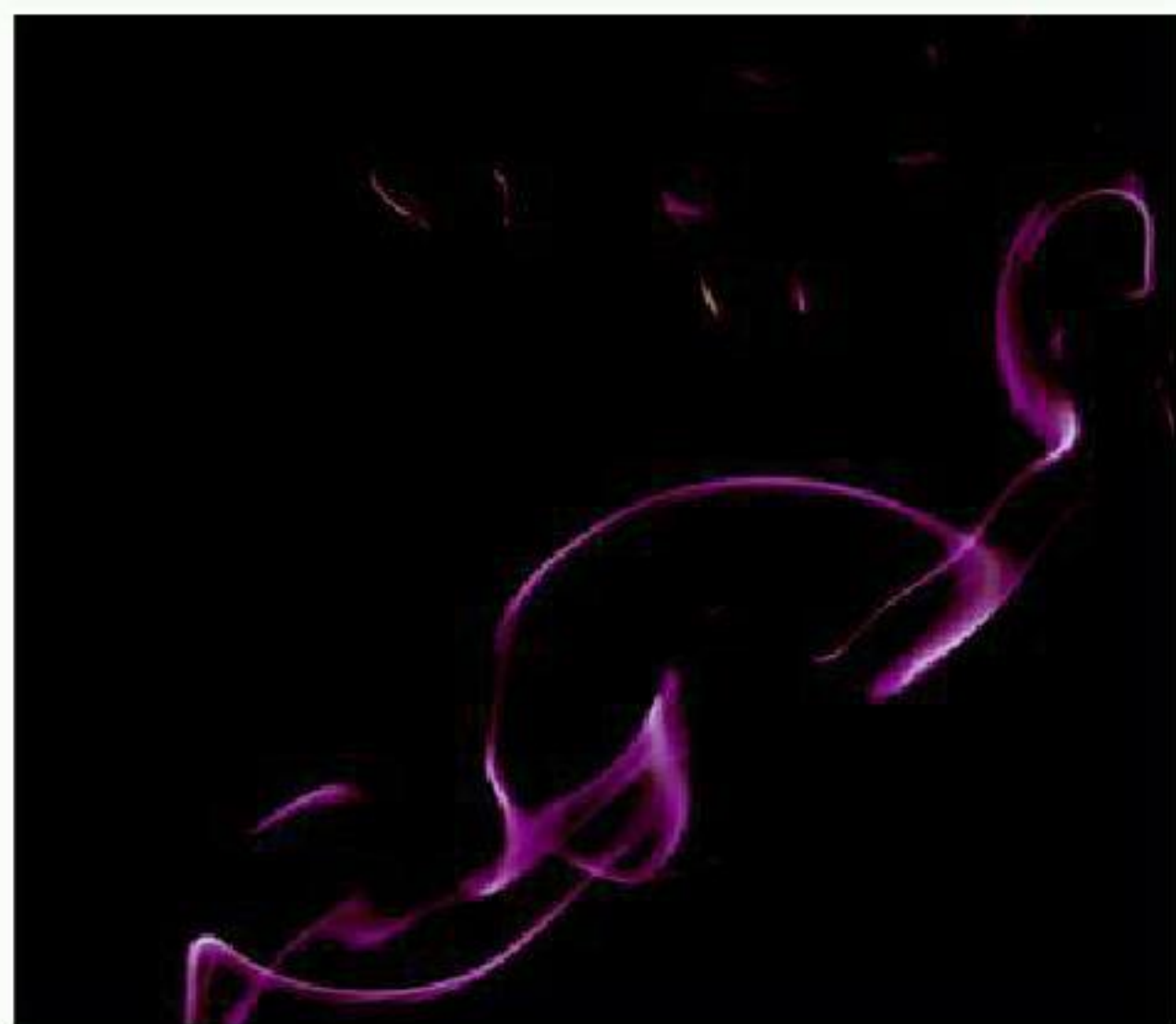
- Ờ...ờ, cha vẫn biết thế!

- Rồi con thu xếp đưa cha cùng vợ con về thăm làng vào thứ bảy tuần này, mà chuyện này gia đình ta phải duy trì thường xuyên.

- Cha cảm ơn các con nhiều!

Ông kín đáo xòe tay ra tính toán. Còn đúng hai hôm nữa, ông được đặt chân trên con đường làng quen thuộc.

Ông lập cập ra ban thờ. Mùi nhang thoang thoang bay khắp phòng. Ảnh bà trên ban thờ, mắt nhắm nhắm nhìn ông. Ông rưng rưng: “Bà nó ơi! Hai hôm nữa tôi về thăm bà đấy! Bà còn nhớ cái Hoa, cái Nụ, cu Đức, cu Ngọc không?... Chúng nó là học sinh của tôi mà cũng là học sinh của bà nữa đấy! Tôi gặp lại tất cả chúng nó, vui không hả bà?...” ■

MỜI BẠN THAM GIA CUỘC THI **SOI GƯƠNG HAI TỐT**

I. CÙNG ĐỌC TRUYỆN DỰ THI: TIẾNG GỌI ĐỒNG QUÊ

Truyện kể về một thầy giáo yêu nghề, mải dạy tới mất cả tên riêng cha mẹ đặt cho. Người ấy "...nôn nao nhớ làng mình. Làng ông nghèo lắm. Cái nghèo, cái đói như một vòng luẩn quẩn vây bủa trẻ con làng ông". Khi ông tìm cách "giải phóng" đám trẻ bị bủa vây kia, một chuyện thật bất ngờ đã xảy ra: "Lớp học được ba hôm, có thêm bé Thảo ở xóm Bãi đến nhập học... Ông Giáo hồ hởi xếp Thảo ngồi bàn đầu, tranh thủ kèm cặp thêm. Thảo học được buổi thứ hai, mẹ em vào thẳng lớp lời em về. Hôm sau em vẫn đi học. Vừa thấy bóng mẹ, em luồn ra cửa sau, mất hút. Cả lớp đổ đi tìm, tưởng em ngã xuống ao, sợ hết vía. Hóa ra em trèo tót lên cây mít ở góc vườn". Ông Giáo cứ giải phóng từng em như thế để rồi "Từ đó làng ông Giáo không còn học sinh bỏ học, học kém. Nhiều em được chọn vào đội tuyển học sinh giỏi của trường, của huyện".

1. Nhờ đâu ông Giáo có được chiến thắng nói trên?

2. Tiêu đề *Tiếng gọi đồng quê* chỉ là tóm tắt cốt truyện hay còn là gì khác?

5 bạn đọc trả lời hay và sớm hơn sẽ nhận giải *Soi gương hai tốt*. Kết quả SGHT 884 công bố ở TGM 888 ra ngày 21/6/2010.

II. Bạn đọc nhận giải SOI GƯƠNG HAI TỐT TGM 880: NHỮNG NGƯỜI CÔNG CHỮ LÊN CAO

1. Nguyễn Chơn Thuần, Trường Tiểu học Tân Thành 2, huyện Lai Vung, Đồng Tháp: Tôi thích đọc ký dự thi hơn truyện dự thi. Mỗi khi đọc tôi làm le cây bút để đánh dấu những đoạn cung cấp nhiều thông tin báo chí, những người thật việc thật. Lần đầu tiên tôi nghe địa danh ngổ ngổ - Y Tý - mảnh đất "nằm ở độ cao trên 2.000m, lưng tựa vào dãy núi Nhì Cù San, gần như quanh năm mây phủ. Mặt trời ít có ngày tỏa sáng cả 12 tiếng. Những điểm trường ở Lao Chải, Hồng Ngài, Sín Chải, Phan Cán Sừ...". Hóa ra chuyện đất cũng không thật lạ, vì Hồng Ngài thì đã biết từ hồi đọc *Vợ chồng A Phủ*, lạ là chuyện người nơi ấy "có phòng hai lớp, lại chỉ có một người đứng dạy, lớp này là văn, lớp kia là toán".

2. Phạm Hải Dương, Viện Kiểm sát nhân dân huyện Đông Xuân, Phú Yên: Tôi có người bạn, đang là tổng phụ trách giới cấp tỉnh, công tác tại trường chuẩn quốc gia, vị trí, môi trường công tác cực kỳ thuận lợi. Dùng một cái, anh xin đi tăng cường

ở một xã vùng cao, từ trung tâm huyện đến xã, mùa khô đi xe máy hết 5 tiếng đồng hồ, còn mùa mưa thì... không thể tính vì có thể là một tuần hoặc hơn thế... Học trò đen mun, nổi tiếng Việt lơ lơ như Tây. Chả ai hiểu anh... Mong rằng anh cũng đọc *Những người công chữ lên cao* để biết, còn rất nhiều nhà giáo trên mọi vùng của Tổ quốc đang cùng chung lý tưởng với anh.

3. Nguyễn Thị Mai, Phó hiệu trưởng Trường THPT Nga Sơn, Thanh Hóa: Bút ký này kết hợp linh hoạt các phương thức tự sự và trữ tình trong việc tái hiện con người và sự việc, qua đó người viết bộc lộ suy nghĩ, cảm xúc, đánh giá về hiện thực cuộc sống. Điều quan trọng trong thể loại này không phải là những chi tiết, con người, con số cụ thể mà là cảm nghĩ, bình luận của tác giả. Bởi vậy bài ký rất giàu cảm xúc. Tác giả thật sự ngưỡng mộ, cảm phục những người đi "gieo chữ" ở nơi "quanh năm mây phủ", "thăm thẳm dốc và hun hút gió". Ở đây "gieo chữ cũng khó như gieo hạt giống trên đá. Thế mà mầm cây vẫn nảy và đến mùa vẫn kết trái".

4. Nguyễn Hồng Phượng, Trường THCS Thị Trấn, huyện Dương Minh Châu, Tây Ninh: Tôi cũng dạy trường vùng cao, nhưng so với Y Tý thì còn thấp lắm. Tôi thật sự ấn tượng trước đoạn đặc tả của tác giả về độ cao này: "Sương giăng đến nỗi hai người đứng cách nhau hai sải tay mà chẳng nhìn rõ mặt. Sương nuốt chửng cả những ngôi nhà và tràn vào lớp học khiến cho lớp học cũng nhầy nhụa như ở đường đi. Sương còn làm ướt bảng thấy, làm mùn sách vở, làm cho biết bao sinh hoạt khác bị trì trệ và khó khăn". Tả về sương như thế, không vốn sống, không tả được.

5. Trần Anh Dậu, 42 đường 15, P.11, Q.Gò Vấp, TP.HCM: Là một ký sự, nhưng đôi khi *Những người công chữ lên cao* lại sáng lên một ý thơ: "Ngay cả tiếng cười cũng bị cái lạnh và sương mù bủa vây". Từ câu văn rất thơ này, tác giả đặt câu hỏi: làm thế nào để các thầy cô gắn bó cả năm cả đời ở nơi này mà không nản? Sức mạnh nào đã tạo nên sự kỳ diệu ấy? Tình yêu. Tình yêu thôi thúc người thầy công chữ lên non, theo thầy đến tận nhà trò để săn những học sinh trốn học đem về lớp. Tình yêu tạo ra môi trường thân thiện để làm cho tình thầy trò khăng khít. Tình yêu làm đất lạ hóa quê hương như nhà thơ Chế Lan Viên từng viết.

THẮP SÁNG TÂM HỒN

Ánh sáng mặt trời đã vĩnh viễn ở lại phía sau lưng nhưng sức trẻ, niềm tin đã giúp họ - những người khiếm thị - có thêm nghị lực để vượt qua số phận nghiệt ngã và vững bước trên đôi chân của mình.

KIM DUNG

Cú sốc kinh hoàng

Tuổi thơ Nguyễn Quyết Thắng, sinh viên (SV) năm thứ tư Khoa Toán - Tin, Trường Đại học (ĐH) Sư phạm TP.HCM là một chuỗi ngày êm đềm, hạnh phúc. Thắng quê ở Di Linh, Lâm Đồng. Thông minh, lanh lợi, sống trong một gia đình có truyền thống học hành, năm học nào Thắng cũng đạt danh hiệu học sinh giỏi toàn diện. Lớp 2, Thắng phải mang kính vì bị cận thị, lớp 8 nhìn mọi thứ rất mờ và lớp 9 thì không còn thấy gì nữa. Gia đình đã đưa đi chạy chữa nhiều nơi nhưng vô ích bởi Thắng mất đi ánh sáng đôi mắt là do ảnh hưởng sự chèn ép của dây thần kinh, không thể phẫu thuật được. Từ một cậu bé hiếu động, thông minh, Thắng thu mình vào thế giới bóng tối. Suốt một thời gian dài, Thắng sống cách biệt với bên ngoài, im lặng, mặc cảm, đôi khi nổi loạn và phá phách. Lúc đó, Thắng hoảng sợ vì không nhìn thấy mọi thứ, không biết đường đi học, mọi sinh hoạt cá nhân đều gặp rất nhiều khó khăn. Một chuỗi những ngày dài chìm trong tuyệt vọng nơi góc phòng nhỏ bé.

Giống với trường hợp của Nguyễn Quyết Thắng, Nguyễn Viết Trường (cựu SV Khoa Giáo dục đặc biệt Trường ĐH Sư phạm TP.HCM) cũng rơi vào cảnh ngộ éo le tương tự. Cuối năm lớp 12, Trường (quê ở Đồng Nai) dự định thi Khoa Lý, Trường ĐH Khoa học tự nhiên TP.HCM vì anh rất thích lĩnh vực nghiên cứu khoa học tự nhiên. Một sáng thức

■ Nguyễn Quyết Thắng (bên phải) và Ngô Thời Đức (sinh viên khiếm thị). Ảnh: KIM DUNG

giác, trước mắt Trường chỉ toàn là màu đen. Không thể hình dung hoàn cảnh hiện tại của mình, hoảng sợ và tuyệt vọng trước thực tại, cả ngày Trường đóng kín cửa trốn trong phòng, không muốn gặp bạn bè, người thân, cảm giác như mình rơi vào vũng lầy, cánh cửa tương lai đã vĩnh viễn khép lại, anh giam mình trong trạng thái làm việc gì cũng cảm thấy chán nản và mặc cảm tự ti.

Hành trình vượt lên số phận

Lan Thanh (cựu SV ngành Ngữ văn Anh - Trường ĐH Khoa học xã hội và Nhân văn TP.HCM) bị khiếm thị từ nhỏ. Nhìn Thanh nhỏ nhắn, hiền lành, có phần hơi nhút nhát, ít ai nghĩ cô có thể vượt lên số phận nghiệt ngã với một nghị lực phi thường. Học chung với các bạn sáng mắt từ năm lớp 3, đến khi hết lớp 12, cô thi vào ngành Ngữ văn Anh chỉ với suy nghĩ thật đơn giản: để biết thêm về thế giới bên ngoài. Với hình thức thi tự luận trên máy tính, Lan Thanh đậu ĐH trong kỳ thi tuyển và chính thức nhập học từ năm 2004. Hàng ngày, Thanh được ba đưa từ nhà (quận Bình Thạnh, TP.HCM) tới trường. Hiện tại, Thanh đã tốt nghiệp ĐH với tấm bằng khá và đang mong mỏi kiếm được một công việc phù hợp với khả năng, hoàn cảnh của mình, có thể là dạy tiếng Anh hay trở thành nhân viên trực điện thoại cho các trung tâm chăm sóc khách hàng. Bên cạnh việc tiếp tục học tập và trau dồi thêm vốn kiến

thức, Thanh tham gia vào một nhóm SV làm công tác xã hội mang tên "Ngôi sao dẫn đường", thường xuyên trao đổi kinh nghiệm trong cuộc sống và cùng nhau làm các chương trình từ thiện vì người khuyết tật.

Ở Khoa Toán - Tin, Trường ĐH Sư phạm TP.HCM, có lẽ ai cũng biết Nguyễn Quyết Thắng, một SV khiếm thị nhưng học cực "đỉnh" và lúc nào cũng cười thật dễ thương. Năm 14 tuổi, sau khi bị hư mắt, Thắng vào TP.HCM học tập tại Trường Huỳnh Đệ Như Nghĩa, qua một trung tâm bảo trợ xã hội. Đậu vào Khoa Toán - Tin Trường ĐH Sư phạm TP.HCM với điểm số xuất sắc bằng hình thức thi vấn đáp, Thắng chuyển về ở chung với một số bạn học ở Trường ĐH Kinh tế TP.HCM. Những ngày đầu, việc sinh hoạt, đi lại gặp rất nhiều khó khăn. Thắng phải lên mạng tự tìm tuyến xe buýt, hỏi đường tới trường, lên lớp học, tự lo sinh hoạt cá nhân. Giờ thì mọi chuyện đã ổn, Thắng có thể tự mình lo liệu mọi việc. Rất ít khi Thắng tới lớp trễ và hầu như không khi nào bạn nghỉ học. Học kỳ nào bạn cũng giành học bổng và luôn luôn đứng ở tốp dẫn đầu lớp. Nổi trội hơn cả, trình độ tiếng Anh của Thắng thật đáng khâm phục. Thắng hay cười, một nụ cười lạc quan và tự tin: "Khi có chuyện, bạn hãy sử dụng *máy hút bụi tâm trạng* hút cho sạch mọi hạt bụi tiêu cực trong lòng".

Sau kỳ thi tốt nghiệp, Nguyễn Viết Trường đã chính thức trở thành thầy giáo

■ Nguyễn Quyết Thắng trong giờ lên lớp

để vẽ dạy học cho các em nhỏ tại mái ấm Thiên Ân, điều mà mấy năm trước đây, vào thời điểm mất đi ánh sáng đôi mắt, anh không nghĩ mình có thể làm được. Sau một thời gian dài sống trong chán nản, tuyệt vọng, Trường đến mái ấm Thiên Ân theo lời mời của một người bạn. Tại đây, Trường gặp thầy Phong (một thầy giáo khiếm thị và là người sáng lập ra mái ấm). Viết Trường đã học được từ thầy rất nhiều: niềm tin và nghị lực. Thấy các em cùng cảnh ngộ với mình tuy còn nhỏ nhưng vẫn học tập và sống rất tốt, Trường nghĩ mình phải thay đổi, phải làm vơi đi gánh nặng của ba mẹ và

làm được điều gì đó cho các em. Vậy là anh quyết định chuyển về Thiên Ân. Sau một năm ôn thi, Trường dự thi vào Khoa Giáo dục đặc biệt và đề nghị được làm bài thi trên máy tính. Thật may mắn là nhà trường đã gửi hồ sơ lên Bộ GD&ĐT và Trường được đặc cách tuyển thẳng. Suốt 4 năm theo học, anh đã chứng tỏ mình là một SV xuất sắc vượt trội và giành học bổng ở tất cả các kỳ học. Cả 2 kỳ thực tập sư phạm, Trường đều vượt lên với điểm số tuyệt đối.

Theo học ở môi trường ĐH chưa có chương trình đào tạo riêng cho người khiếm thị, những SV như Lan Thanh, Nguyễn Quyết Thắng hay Nguyễn Viết Trường đều gặp rất nhiều khó khăn. Ngoài những trở ngại về sinh hoạt đời sống hàng ngày, việc theo kịp chương trình học là cả một sự phấn đấu nỗ lực vượt bậc. Cách họ tiếp thu bài giảng và ghi chép tài liệu cũng thật đặc biệt: đánh máy, ghi âm, hoặc nhờ bạn đọc giúp. Điều thuận lợi là năng lực tiếng Anh khá tốt nên họ có thể sử dụng một phần mềm có nguồn gốc từ Mỹ, dành để giúp người khiếm thị đọc chữ hiển thị trên màn hình và hỗ trợ một số chức năng, ví dụ: có thể điều khiển chuột bằng bàn phím. Tuy nhiên số tiền để có được phần mềm hỗ trợ này hơi cao (1.000 USD/1 chương trình cài đặt cho 5 máy). Thắng đôi khi cũng gặp "sự cố" vì chương trình không hỗ trợ nhiều cho việc đọc các ký hiệu toán học trên máy tính. Lan Thanh cười

hiển và kể: "Phải mất gần 3 năm làm quen và học cách để sử dụng chương trình một cách thành thạo. Ban đầu là tập nghe, tự đọc sách, tra từ rồi học thuộc ở nhà. Có ngày đi học, một bên tai mang tai nghe, một bên bỏ trống để nghe thầy giảng bài. Nhiều lúc nghĩ lại thấy hơi rùng mình, không hiểu sao ngày ấy mình lại làm được điều đó".

Ngày mai trời lại sáng

Nhìn về bề ngoài lạc quan, tự tin của Nguyễn Quyết Thắng, Nguyễn Viết Trường hay Lan Thanh, tôi không nghĩ họ là những người khuyết tật. Trong lòng họ vẫn chưa thể hết nỗi lo mình sẽ là gánh nặng cho gia đình, đôi khi mặc cảm vì mình là người khiếm thị nhưng ý thức và trách nhiệm về bản thân đã giúp họ nhìn nhận cuộc sống bằng những ánh nhìn tràn đầy niềm tin và hy vọng. Trường đã phụ trách một dự án nghiên cứu chế tạo máy hỗ trợ người khiếm thị tìm xe buýt và hoàn thành từ tháng 7/2008. Gặp Lan Thanh trong một buổi sáng đi làm chương trình từ thiện, nhìn cô gái nhỏ nhắn nhưng trên môi luôn nở nụ cười rạng rỡ, tôi không khỏi cảm động và thán phục. Bằng giọng nói nhỏ nhẹ, trầm ấm, cô bộc bạch: "Trong công việc học tập và cuộc sống hiện tại, điều làm mình vui nhất là đã làm tròn bốn phận một người con ngoan và phần nào hòa nhập vào xã hội. Đừng bao giờ nói "tôi không thể" mà hãy nói: "Nhờ sức mạnh tiềm tàng của tôi, tôi có thể làm được tất cả mọi việc". Trường thì chỉ cười hiền hậu: "Tuổi trẻ chúng bỏ đi nhưng cuối cùng mình đã sống!".

Còn rất nhiều SV khiếm thị đã vượt qua hoàn cảnh khó khăn bằng một nghị lực phi thường để sống và học tập. Những tấm gương sáng như Lê Vũ Hồng Minh (SV ngành Ngữ văn Anh - Trường ĐH Khoa học xã hội và Nhân văn TP.HCM), Nguyễn Mạnh Hùng (cựu SV Khoa Tâm lý - ĐH Văn Hiến), Ngô Thời Đức (SV năm thứ tư - Trường Đại học Sân khấu - điện ảnh TP.HCM) hay Nguyễn Quyết Thắng, Lan Thanh, Viết Trường... mỗi người đều để lại những bài học quý báu về lối sống tích cực, niềm tin và hy vọng. Được biết, Thắng đang theo một khóa luyện TOEFL để thi học bổng du học. Khi được hỏi sau này sẽ làm gì, Thắng cười thật dễ thương và khẳng định: "Mình thích kinh doanh và sau này sẽ trở thành... ông chủ!". Tôi tin và cầu chúc cho các bạn thành công, gặp nhiều may mắn. ■

Nguyễn Quyết Thắng đoạt huy chương đồng môn bơi lội tại Đại hội Thể dục thể thao người khuyết tật toàn quốc năm 2009 ở cả 3 cự ly 100m, 200m và 400m. Là thành viên sáng lập nhóm công tác xã hội Năng Mai, gồm khoảng 40 thành viên là sinh viên các trường ĐH chuyên làm chương trình từ thiện giúp đỡ người khuyết tật, giúp các em nhỏ học tập, vui chơi, dọn vệ sinh và tổ chức trò chơi, để các em hòa đồng và tự tin hơn trong cuộc sống.

Bí quyết để có duyên

ANH VŨ

Ứng xử

Trong bất kỳ tình huống nào thuộc về đời sống cũng cần phải ứng xử đúng. Khi đã quen với lối ứng xử đó, bạn sẽ thấy tự tin và có thể truyền sự tự tin đó cho mọi người xung quanh. Hãy đi sâu nghiên cứu quy tắc của một phong thái tốt nếu bạn thiếu sót mặt này. Hãy quan sát những người mà bạn có thiện cảm, tìm hiểu xem cái gì ở người ấy đã gây cho bạn thiện cảm. Bạn có thể học từ từ và thử áp dụng.

Giao tiếp

Để thu hút sự chú ý vào mình, phải biết nói những câu chuyện lý thú. Muốn vậy, cần phải trau dồi kiến thức về khoa học hay thời sự nóng hổi, dựa vào những câu văn dí dỏm để thêm vào trong câu chuyện. Một người có óc khôi hài cũng gây được thiện cảm nơi người xung quanh. Song điều cơ bản là phải sử dụng đúng lúc đúng chỗ, nếu không sẽ trở thành vô duyên. Biết im lặng cũng là một nghệ thuật làm duyên, nhất là khi bạn đứng trước một đám bạn trai đang nói chuyện ồn ào.

Đừng tự ti với tính nhút nhát

Tính nhút nhát không có gì đáng xấu hổ cả. Chỉ có thể vượt qua rào cản này nhờ vào sự khôn khéo. Hãy tin tưởng là mình vui vẻ. Đừng bước vào phòng với vẻ mặt như muốn nói: "Tôi không thích đến đây!", đừng tưởng người ta sẽ coi bạn là nhân vật quan trọng, nếu bạn ứng xử một cách kẻ cả. Nếu tự tin nên tự nhủ rằng bạn có cái để bày tỏ với mọi người và niềm tin đó sẽ tạo vầng hào quang quanh bạn, thu hút mọi người xung quanh.

Hãy lắng nghe giọng nói của mình

Bằng phương pháp chăm chú phát âm

Người phụ nữ dù đẹp đến mấy nhưng không có duyên thì cũng trở nên nhạt nhẽo. Cái "duyen" có thể khiến người phụ nữ không đẹp mà vẫn có sức quyến rũ. Người ta thường nói: "Nếu xinh đẹp, bạn sẽ được để ý; nếu thông minh, bạn sẽ được kính trọng; còn nếu có duyên bạn sẽ được nhớ đến mãi". Nhưng làm thế nào để có duyên? Hãy làm theo 5 bí quyết sau của ngôi sao điện ảnh nổi tiếng thế giới Sophia Loren.

vài từ, những âm thanh sẽ quay trở lại với bạn bằng tiếng vang và bạn có thể hình dung được mọi người xung quanh sẽ thu nhận giọng nói của bạn ra sao. Có thể ghi âm cuộc nói chuyện của bạn với bạn bè và nghe lại. Như thế, bạn có

thể phát hiện ra những chỗ yếu của mình trong khi nói. Giọng nói dễ nghe nhất là giọng nói điềm tĩnh, phát âm rõ.

Phong cách và phục trang

Đập vào mắt người đối diện trước tiên là phục trang. Một phụ nữ có duyên là người biết cách phục trang cho đẹp. Cái đẹp ở đây không có nghĩa là đồ đẹp, vải xịn, đắt tiền, hàng hiệu mà điều quan trọng là sự phù hợp, dễ coi và gây được thiện cảm, kể cả mái tóc và dày dềp. Bằng cách quan sát những phụ nữ dễ thương, bạn có thể rút ra cho mình bài học về cách phục trang. Nếu bạn muốn được duyên dáng và nêu bật cá tính hơn thì chớ quên đến các điệu bộ. Chúng có thể nhấn mạnh lời nói của bạn, khiến bạn được chú ý và hấp dẫn người đối diện. Đôi

khí còn giúp bạn giữ được thăng bằng nội tâm nếu bạn đang giận dữ. Tự chủ là điều tối ưu giúp bạn thể hiện phong cách.

Bạn có thể làm cho người quen vui lòng khi bày tỏ sự cảm ơn trước một món quà kỷ niệm. Nếu ai đó làm bạn vui lòng bạn hãy bày tỏ cho người đó biết là bạn rất xúc động. Một lời nói đơn giản, nhưng biết cách nói đúng lúc thì sẽ có giá trị hơn nhiều. Lời nói có tính hài hước thì càng thu hút sự cảm tình của mọi người. Tính hài hước cho phép thông báo ý nghĩ và quan điểm của mình được tự nhiên nhất. Nó như những nốt nhạc sẽ giúp thắt chặt mối giao hảo. Có lúc, bạn như không "hợp gu" với ai đó, nhưng cảm giác ấy sẽ biến mất khi bạn nở nụ cười và nói một câu hài hước.

Để có được vẻ đẹp tâm hồn thì điều trước tiên bạn phải là một người có văn hóa.

(Theo Avantages)

Giấy phép Cộng đồng sáng tạo chính thức vào Việt Nam

Giấy phép Cộng đồng sáng tạo (CC), hệ thống luật quyền tác giả thứ 53 trên toàn cầu được thống nhất với luật pháp của Việt Nam chính thức đi vào hoạt động từ ngày 7/5/2010. Quỹ Giáo dục Việt Nam (VEF), Công ty Quốc tế D&N và Tổ chức CC đã giám sát quá trình chuyển tải giấy phép này sang tiếng Việt với sự tham vấn của các đối tác quan trọng và cộng đồng Việt Nam. Rất nhiều phần mềm học liệu mở, tài nguyên giáo dục mở đã sử dụng giấy phép CC để trao quyền cho người sử dụng, giúp cho việc truy cập, điều chỉnh và khám phá tài liệu được dễ dàng. Tiến sĩ Lynne McNamara, Giám đốc điều hành của VEF nhận định: "Sự ra mắt của giấy phép CC Việt Nam sẽ tạo nền móng vững chắc để xây dựng, phát triển nền giáo dục và lĩnh vực sáng chế tại Việt Nam trong kỷ nguyên kỹ thuật số". (HƯƠNG GIANG)

Hội nghị thường niên toàn cầu về Hiệp hội Học liệu mở

Hội nghị thường niên toàn cầu về Hiệp hội Học liệu mở (OCWC) vừa được tổ chức Hà Nội từ ngày 5-7/5/2010, với sự hỗ trợ của Quỹ Giáo dục Việt Nam (VEF), Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT). Hiệp hội Học liệu mở (www.ocwconsortium.org) gồm hơn 250 trường đại học và các tổ chức trên toàn thế giới cùng cam kết tạo ra một nguồn tài liệu giáo dục sâu và rộng thông qua hình thức chia sẻ. Sứ mệnh của hiệp hội là thúc đẩy đào tạo và giáo dục cho mọi người trên toàn thế giới thông qua học liệu mở. Chủ đề hội nghị năm nay là chính sách giáo dục và học liệu mở, đánh giá tác động của OCWC tới tiến bộ giáo dục trên quy mô lớn. Thứ trưởng phụ trách Bộ GD&ĐT Phạm Vũ Luận nhận xét: "Chúng tôi đánh giá cao chương trình Học liệu mở Việt Nam, nơi cung cấp nguồn tài nguyên quý giá phục vụ cho giáo dục. Hội nghị này một cơ hội để các chuyên gia của các trường đại học Việt Nam và các chuyên gia quốc tế về học liệu mở trên toàn thế giới trao đổi và quyết định về việc phát triển học liệu mở, đáp ứng yêu cầu đào tạo nguồn nhân lực cho mỗi quốc gia". (HƯƠNG GIANG)

Đại hội Đảng bộ Trường Đại học Văn hóa TP.HCM thí điểm bầu trực tiếp bí thư

Ngày 28/4/2010, thực hiện chỉ đạo của Đảng ủy khối Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về thí điểm bầu trực tiếp bí thư và phó bí thư, Đảng ủy Trường Đại học Văn hóa TP.HCM đã tổ chức Đại hội Đảng bộ lần thứ XIV nhiệm kỳ 2010-2015. Đại hội đã thể hiện sự công khai, dân chủ nhằm lựa chọn những đảng viên xuất sắc, có năng lực vào cấp ủy mới, đủ khả năng lãnh đạo nhằm xây dựng nhà trường phát triển trong thời kỳ mới. Kết quả, đại hội đã bầu ra Ban Chấp hành Đảng bộ khóa XIV gồm thành viên, trong đó đồng chí Đỗ Ngọc Anh, Phó hiệu trưởng Trường Đại học Văn hóa TP.HCM được bầu làm Bí thư, đồng chí Nguyễn Xuân Hồng, Trưởng khoa Quản lý văn hóa nghệ thuật làm Phó bí thư Đảng ủy nhà trường. (THÁI THU HOÀI)

Hưởng ứng "Ngày đọc sách Việt Nam" do Thế Giới Mới khởi xướng

Vừa qua, Khoa Xuất bản và Phòng Công tác sinh viên

Trường Đại học Văn hóa TP.HCM đã phối hợp với Công ty Sách Thái Hà (Thái Hà Books) tổ chức buổi nói chuyện với sinh viên về chủ đề "Sách, văn hóa đọc và kỹ năng đọc sách siêu tốc" do TS. Nguyễn Mạnh Hùng - Giám đốc Thái Hà Books chủ trì. Đây là chương trình đặc biệt nằm trong khuôn khổ các hoạt động hưởng ứng chuỗi sự kiện "Tháng đọc sách", "Tết sách" của Thái Hà Books và chương trình "Ngày đọc sách Việt Nam" do Tạp chí Thế Giới Mới khởi xướng. Qua buổi nói chuyện này sinh viên đã hiểu thêm về giá trị của sách, có cái nhìn toàn cảnh về văn hóa đọc ở Việt Nam và so sánh với văn hóa đọc trên thế giới, được cung cấp những kiến thức bổ ích khác như cách thức lựa chọn một cuốn sách để đọc, phương pháp đọc sách nhanh để tiếp thu được nhiều tri thức trong một khoảng thời gian ngắn. (T.T.H)

Ra mắt trang thông tin điện tử tổng hợp www.eduvision.com.vn

Công ty Eduvision vừa tổ chức ra mắt trang thông tin điện tử tổng hợp www.eduvision.com.vn tại TP.HCM. Đây là một cổng thông tin và trung tâm dữ liệu phục vụ cho học sinh, sinh viên Việt Nam, nhằm đáp ứng những yêu cầu ngày càng cao của nền giáo dục và góp phần vào cuộc cách mạng làm thay đổi nhận thức, hành vi và thái độ của các bạn học sinh trước ngưỡng cửa giáo dục đại học, tạo ra một tầm nhìn giáo dục cho cá nhân suốt đời. Bên cạnh việc tư vấn và định hướng nghề nghiệp, trang web đồng thời cung cấp các dịch vụ lưu trữ thông tin, kết nối quan hệ cộng đồng. Ngoài ra, các bạn học sinh, sinh viên còn có cơ hội gặp gỡ các chuyên gia về tâm lý hướng nghiệp và tư vấn du học để giải quyết những khó khăn, tình huống cá nhân. (Q. VINH)

Hội nghị Khoa học trẻ Trường Đại học Nông Lâm TP.HCM

Trong hai ngày 28 và 29/4/2010, Trường Đại học Nông Lâm TP.HCM đã tổ chức Hội nghị Khoa học trẻ lần VII nhằm tổng kết công tác nghiên cứu khoa học của sinh viên và cán bộ giảng viên trẻ (dưới 40 tuổi) từ năm 2007 - 2010; đồng thời, định hướng cho công tác nghiên cứu khoa học giai đoạn 2011 - 2015. Tại hội nghị đã có 69 công trình của các cá nhân, nhóm nghiên cứu tham gia báo cáo trước hội đồng khoa học tại 4 tiểu ban: Nông - lâm - ngư nghiệp; Công nghệ; Kinh tế, Quản lý; Khoa học, Giáo dục. Có 7 đề tài được đánh giá xuất sắc, được thực hiện khá công phu và bám sát

thực tiễn, thể hiện niềm đam mê khoa học, tìm tòi của tác giả. Hội nghị là cơ hội tốt giúp các cán bộ trẻ và sinh viên đẩy mạnh công tác nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm, tiếp cận với những kết quả nghiên cứu về khoa học liên quan đến lĩnh vực ngành nghề đang được đào tạo tại trường. (T.Đ.L)

Trao tặng xe lăn tình thương

Vào 3 ngày 9, 10 và 11/5/2010, Quỹ Hỗ trợ Cộng đồng Lawrence S. Ting và Công ty TNHH Liên doanh Phú Mỹ Hưng đã tổ chức lễ trao tặng xe lăn tình thương và xe lắc tình thương cho 3 tỉnh Quảng Bình, Hà Tĩnh và Nghệ An. Tổng số xe trao tặng lần này là 723 xe lăn tình thương và 80 xe lắc tình thương, có tổng trị giá 1.006.300.000 đồng. Đây là một phần hoạt động của Chương trình "Trao tặng xe lăn tình thương" do Công ty Phú Mỹ Hưng và Quỹ Hỗ trợ Cộng đồng Lawrence S. Ting tài trợ nhằm hỗ trợ cho người tàn tật, thương tật trong các tỉnh thành để có phương tiện đi lại và thuận tiện hơn cho việc sinh hoạt, làm việc. (VĨNH THẮNG)

Khởi công xây dựng Trạm Y tế xã Tân Thành Bình

Sáng ngày 7/5/2010 tại ấp Tân Long 2, xã Tân Thành Bình, huyện Mỏ Cày Bắc, tỉnh Bến Tre, Ủy ban nhân dân huyện Mỏ Cày Bắc đã tổ chức lễ khởi công xây dựng Trạm Y tế xã Tân Thành Bình. Trạm Y tế xã Tân Thành Bình được xây dựng theo quy mô đạt chuẩn quốc gia, có diện tích gần 4.000m², gồm các hạng mục: khu nhà chính, khu văn hóa - thể thao, vườn thuốc nam, khu vệ sinh, khu hậu cần, tường rào, nhà xe, nhà bảo vệ... Trong đó, giai đoạn 1 xây dựng khu nhà chính có diện tích gần 1.000m² gồm 11 phòng: khám bệnh, cấp cứu, đông y, lưu bệnh, khoa nhi, khoa sản... Tổng kinh phí xây dựng công trình y tế nói trên vượt hơn 3 tỉ đồng, do Công ty TNHH Liên doanh Phú Mỹ Hưng tài trợ thông qua Quỹ Hỗ trợ Cộng đồng Lawrence S. Ting. Công trình được thực hiện theo phương thức "chìa khóa trao tay" và dự kiến sẽ hoàn thành và bàn giao vào dịp Quốc khánh 2/9/2010 để kịp thời phục vụ việc khám chữa bệnh cho người dân nơi đây và các vùng lân cận. (VĨNH THẮNG)

Công bố các quảng cáo truyền hình thành công nhất Việt Nam

Công ty nghiên cứu thị trường Cimigo vừa công bố kết quả từ nghiên cứu lớn nhất được thực hiện tại Việt Nam về mức độ hiệu quả của các quảng cáo trên truyền hình, với hơn 22.000 đánh giá được ghi nhận cho hơn 140 quảng cáo truyền hình (TVC). Theo nghiên cứu này, hai quảng cáo của Vinamilk đứng đầu top 10 khi nói về hiệu quả tác động đến người tiêu dùng. Tiếp đó là TVC của các nhãn hiệu Simply, Heineken, Omo, Ajinomoto, Coca-Cola, Knorr, Close Up, Beeline. Kết quả nghiên cứu cho thấy những quảng cáo thành công nhất tách biệt hẳn so với số còn lại nhờ các yếu tố như điểm nhấn sáng tạo gắn kết chặt chẽ với thông điệp quảng cáo hay nhãn hiệu, ý tưởng đơn giản và kể câu chuyện một cách trực quan, gây cảm xúc cho người xem hoặc có tính hài hước... (T.T)

Tổng kết thành công của Giờ Trái đất 2010

Quỹ Quốc tế về bảo vệ thiên nhiên (WWF) Việt Nam vừa tổ chức họp báo công bố kết quả thành công của chiến dịch *Giờ Trái đất 2010*. Chiến dịch năm nay đạt kỷ lục với sự tham gia của 126 quốc gia, trong đó Việt Nam có 20 tỉnh, thành phố hưởng ứng. Cộng đồng trên toàn thế giới đã cùng gửi thông điệp về sự cấp thiết phải cùng nhau hành động chống lại biến đổi khí hậu, thông qua hành động biểu tượng tắt điện trong 1 giờ đồng hồ vào ngày 27/3/2010. Tại Việt Nam, trong suốt 2 tháng trước ngày sự kiện Giờ Trái đất, các cơ quan Chính phủ, báo chí và hàng ngàn tình nguyện viên đã tham gia các hoạt động như: chương trình giáo dục trong trường học về biến đổi khí hậu, diễu hành bằng xe đạp, chương trình Hành trình Xanh tại các trường đại học, tuyên truyền tại các điểm công cộng... Giờ Trái đất là một sự kiện toàn cầu, do WWF tổ chức, diễn ra vào thứ bảy cuối cùng của tháng 3 hàng năm. Sự kiện này khuyến khích các hộ gia đình và các cơ quan, doanh nghiệp tắt đèn và các thiết bị điện không cần thiết trong 1 giờ đồng hồ để nâng cao nhận thức về sự cần thiết phải hành động vì biến đổi khí hậu. *Giờ Trái đất 2010* tại Việt Nam đã tiết kiệm được 500.000 kW điện, tương đương 450 triệu đồng. (Đ.Q.T)

Trồng cây xanh để kỷ niệm sự sống trên Trái đất

Liên hiệp quốc đã chọn năm nay là Năm quốc tế đa dạng sinh học và đưa ra chương trình *Làn sóng xanh* - một sáng kiến của Ban thư ký về Công ước đa dạng sinh học (CBD) nhằm nâng cao nhận thức của toàn thế giới về vai trò quan trọng của đa dạng sinh học trong đời sống. Thông qua chương trình *Làn sóng xanh*, trẻ em và thanh thiếu niên trên toàn thế giới được khuyến khích trồng một cây xanh để kỷ niệm sự sống trên trái đất vào lúc 10 giờ sáng Ngày quốc tế về đa dạng sinh học, ngày 22/5. Lễ kỷ niệm sẽ đi qua các múi giờ trên thế giới, tạo nên một "làn sóng xanh" về nhận thức và hoạt động từ Đông sang Tây quanh hành tinh. (P.V)

GN Netcom và Westcon hợp tác tại ASEAN

GN Netcom, công ty hàng đầu thế giới về các giải pháp thoại truyền thông rảnh tay sáng tạo, vừa chỉ định Westcon là nhà phân phối cho các thị trường ASEAN bao gồm Singapore, Malaysia, Thái Lan, Việt Nam và Indonesia. Theo thỏa thuận này, Westcon sẽ tiếp thị toàn bộ dòng tai nghe đàm thoại mang thương hiệu Jabra thông qua hệ thống kênh phân phối và đại lý nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng về các giải pháp doanh nghiệp về thoại trong truyền thông và làm việc cộng tác. GN Netcom đã khai trương văn phòng mới ở Bangkok, Thái Lan, nhằm phục vụ cho cả thị trường Việt Nam, nơi nhu cầu dành cho các sản phẩm truyền thông doanh nghiệp và trung tâm liên lạc tăng cao trong năm 2009. Trong dịp này, GN Netcom giới thiệu series tai nghe đàm thoại Jabra Biz 2400 có chức năng chống nhiễu âm thanh, được thiết kế đầu cắm mạ vàng dày đặc biệt để đảm bảo truyền tải âm thanh đàm thoại trong, rõ, sơn màu thép bạc cùng dây thoại bọc vỏ "giáp" Kevlar và cần micro được thiết kế chống gãy, thời gian bảo hành 3 năm. (P.V)

Để đánh giá đúng chất lượng học sinh tiểu học

Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) đã ban hành Thông tư 32 ngày 27/10/2009 quy định về đánh giá, xếp loại học sinh (HS) tiểu học, có hiệu lực thi hành từ 11/12/2009. Theo đó, một lần nữa Bộ GD&ĐT xác định việc đánh giá HS bằng điểm số kết hợp với nhận xét phải thật sự nhẹ nhàng, gần gũi bằng cả trái tim người thầy đối với HS. Lời nhận xét phải mang tính sư phạm, động viên, nêu bật được những tiến bộ hoặc những mặt còn tồn tại cần khắc phục của HS về nội dung kiến thức, kỹ năng trong quá trình kiểm tra thường xuyên hay kiểm tra định kỳ. Giáo viên (GV) không được dùng từ ngữ gây tổn thương đến HS. Điểm ghi bằng chữ viết hay chữ số cũng như lời nhận xét cần được viết đúng quy cách, không gạch lên cả trang giấy bài làm của HS.

Để đạt được kết quả theo cách đánh giá mới này, trong quá trình dạy học, GV phải thường xuyên theo dõi, ghi nhận những tiến bộ, phát triển hoặc những khiếm khuyết của HS, đây là cơ sở, chứng cứ giúp GV đánh giá đúng năng lực học tập của từng HS, kịp thời phát hiện những kết quả bất thường và tìm hiểu nguyên nhân để có biện pháp giáo dục, giúp đỡ HS, nhất là đối với các trường hợp có kết quả các bài kiểm tra chênh lệch điểm số quá nhiều. Trong việc chấm chữa bài, GV cần lưu ý hướng dẫn và rèn luyện HS kỹ năng tự đánh giá và tự sửa bài của mình. Việc kiểm tra bổ sung khi có trường hợp bất thường về điểm số ở một HS nào đó, GV báo cáo trong tổ, khối, ban giám hiệu và nhà trường sẽ tiến hành tổ chức kiểm tra lại sau khi thông báo đến cha mẹ HS (trường hợp kiểm tra định kỳ do nhà trường ra đề). Trường hợp điểm học lực môn cả năm của môn Tiếng Việt dưới điểm 5, nhà trường tổ chức kiểm tra lại ở cả hai bài đọc và viết. Kết quả bài kiểm tra cuối năm được dùng để xếp loại học lực môn năm, xét lên lớp và điểm này dùng để xét học sinh lớp 5 hoàn thành chương trình tiểu học. Việc chấm bài phải chính xác và có lời nhận xét. Ở đây, Bộ khuyến khích các trường nên để GV chủ nhiệm chấm bài của HS mình để tự chịu trách nhiệm. Nhà trường nếu cần thì chấm thẩm định theo xác suất để điều chỉnh trước khi công bố kết quả cho HS. Còn đối với HS các lớp cơ sở, phổ cập, lớp tình thương đều phải tham gia chung để kiểm tra với các trường công lập và được đánh giá theo điều 10 Thông tư 32 của Bộ GD&ĐT dành cho học sinh có hoàn cảnh đặc biệt. Riêng đối với các môn tự chọn như Tin học và Tiếng Anh, các trường có tổ chức dạy vẫn tiến hành thực hiện việc đánh giá và cho điểm như thông tư hướng dẫn đồng thời ghi vào học bạ, số theo dõi đánh giá kết quả học tập của học sinh như các môn đánh giá bằng điểm số kết hợp nhận xét. Lưu ý kết quả học lực môn cuối năm của hai môn học này không tham gia vào việc xét HS lên lớp.

VĂN TIẾN HỒNG (Trường Tiểu học Tân Lâm 1, Cần Đức, Long An)

Để học sinh không mang hung khí vào trường

Thời gian qua, nhiều địa phương ở nước ta xảy ra hiện tượng học sinh trung học phổ thông và cả học sinh trung học cơ sở dùng hung khí đánh nhau gây thương tích, có trường hợp dẫn đến tử vong. Trước thực trạng đáng buồn này, ngành giáo dục, nhất là bản thân các trường học cần cương quyết không cho học sinh mang những đồ

vật thuộc dạng hung khí vào trường. Nhà trường phải thường xuyên tuyên truyền, giáo dục mối nguy hại về việc đem hung khí vào trường trong các giờ chủ nhiệm, giờ chào cờ, giờ sinh hoạt Đội, Đoàn, giờ ngoại khóa, đặc biệt phải có biện pháp kiểm tra thường xuyên, liên tục và xử lý nghiêm các đối tượng có tình mang hung khí vào trường; có thể hạ bậc hạnh kiểm, xếp loại đạo đức yếu, thông báo cho gia đình, địa phương biết để cùng có biện pháp răn đe, giáo dục.

Hiện nay sắp nghỉ hè, việc quản lý học sinh sau khi thi học kỳ II xong thường không chặt chẽ. Trong học sinh xuất hiện tâm lý thi xong nghỉ xả hơi, không tập trung học nên thường xảy ra tình trạng mất trật tự, ồn ào, mâu thuẫn giữa học sinh với nhau có cơ hội bùng nổ, dễ xảy ra bạo lực học đường. Rất mong các trường có biện pháp kiên quyết không để học sinh đem hung khí dưới bất cứ hình thức thức nào đến trường khi đi học, đi sinh hoạt, đi lao động, nhằm hạn chế tối đa việc gây án giữa các em từ những hung khí này.

TÂY SƠN (Trường THCS Hòa Nhơn, Hòa Vang, Đà Nẵng)

Tác hại của túi nylon

Từ khi xuất hiện, túi nylon ngày càng được nhiều người sử dụng bởi sự tiện lợi của nó như gọn nhẹ, dùng một lần là bỏ... Đa số người đi chợ, siêu thị bây giờ không cần phải mang theo giỏ hay túi xách như ngày xưa, vì tất cả các sản phẩm hàng hóa từ thịt, cá, rau, củ, quả... đều được chủ cửa hàng sẵn sàng cung cấp túi nylon để đựng. Việc lạm dụng túi nylon thời gian gần đây đã dẫn đến hiện tượng tại các ngõ xóm, ven đường, bất kể ở nông thôn hay thành thị, rác thải là túi nylon vứt khắp nơi, thành đống. Túi nylon là loại sản phẩm làm bằng hóa chất rất khó phân hủy, nên hiện nay có một lượng lớn rác thải là túi nylon làm tắc các cống, rãnh thoát nước, gây ngập úng cục bộ trên các tuyến phố; còn ở nông thôn túi nylon làm cho quá trình phân hủy rác chậm lại, gây ô nhiễm nguồn đất... Chính vì vậy đã đến lúc phải có những chương trình hành động cụ thể nhằm giảm thiểu tác hại từ việc sử dụng túi nylon gây ra.

Hiện nay tại một số địa phương hay trong các trường học đã bắt đầu tiến hành công tác tuyên truyền cũng như vận động người dân, học sinh hạn chế sử dụng túi nylon. Thậm chí tại một số địa phương, trường học đã thực hiện việc nói không với túi nylon trong sinh hoạt. Song nhìn chung ý thức của đại bộ phận người dân về việc hạn chế sử dụng túi nylon vẫn chưa cao. Do đó tình trạng lạm dụng túi nylon hiện nay vẫn còn phổ biến. Tác hại của túi nylon đã quá rõ song chưa thể loại bỏ ngay trong một sớm một chiều. Vì vậy đòi hỏi các ngành, các cấp cần tiếp tục công tác tuyên truyền để nâng cao nhận thức và trách nhiệm của mọi người dân về thói quen và hành vi ứng xử có lợi cho môi trường, đặc biệt là các chị em nội trợ nên sử dụng giỏ xách bằng mây, tre, nứa, xơ dừa... khi đi chợ. Khuyến khích và dần dần bắt buộc các chủ cửa hàng kinh doanh ở chợ, siêu thị... không được dùng túi nylon để bọc, đựng hàng hóa cho khách hàng. Đồng thời cần tiến tới hạn chế các cơ sở sản xuất túi nylon, khuyến khích chuyển sang nghiên cứu sản xuất các sản phẩm thay thế thân thiện với môi trường. Có như vậy chúng ta mới bảo vệ tốt được môi trường sống cho hôm nay và cho các thế hệ mai sau.

VĂN THY HOÀNG (Quảng Nam)

MỜI BẠN THAM GIA CUỘC THI:

ỨNG XỬ SỰ PHẠM

**Tình huống được chọn:
KHÓC TRÊN BỤC GIẢNG CỦA CÔ**

Trong tiết Mỹ thuật lớp 2, cô giáo vừa vẽ lên bảng vừa hướng dẫn: đầu tiên là vẽ đầu, rồi vẽ mình, chân, đuôi... sau đó thêm các đốm thì sẽ có hình con chó đốm. Hướng dẫn xong, cô xóa bảng, hỏi ai vẽ lại được? Rất nhiều em giơ tay. Em Bình được mời lên bảng và thực hiện đúng thứ tự các bước cô dạy. Con chó đốm của Bình vừa vẽ xong, lớp nhao nhao: "Bình vẽ giống con mèo", "Bình vẽ giống con ngựa", "Bình vẽ giống con bò có nhiều mụn ruồi"... Em Bình òa khóc ngay trên bục giảng của cô!

(**LÊ VI THỦY**, Trường Tiểu học Lương Thanh, TP. Pleiku, Gia Lai)

I. Trước tình huống này, theo chúng tôi, giáo viên có ít nhất ba ứng xử:

1. Phạt cả lớp đứng lên vì tội mất trật tự. Động viên Bình bằng cách cho em điểm A.

2. Khen Bình đã vẽ đúng hướng dẫn để con chó đốm có đủ đầu, mình, chân, đuôi. Nhưng còn quên vài nét phụ... (râu vểnh, tai dỉnh, các đốm to nhỏ khác nhau). Cô vừa nói vừa sửa bằng phấn rồi kết luận: "Bức vẽ của Bình chưa thật giống nhưng đẹp. Bình có tinh thần xung phong, cô cho Bình A+".

3. Giở dành cho Bình nín khóc. Cho Bình vẽ chỗ mà không có điểm. Động viên Bình về nhà tập vẽ nhiều để lần sau vẽ giống hơn.

Bạn chọn ứng xử nào? Tại sao? Và tại sao không chọn các ứng xử còn lại?

II. Mời bạn đưa ra ứng xử của riêng mình, nếu có!

Hãy gửi bài dự thi về Thế Giới Mới, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP.HCM hoặc ungxutgm@gmail.com cùng tham gia ỨNG XỬ SỰ PHẠM để nhận các giải thưởng.

KẾT QUẢ ỨNG XỬ SỰ PHẠM TGM 880 - Chú lùn

I. Chọn ứng xử đã cho: Đa số chọn ứng xử 3: Trở lại hòa đồng với đám cổ tích thời @ bằng câu đùa có pha Anh ngữ: "Đâu? Nàng Bạch Tuyết nào đã tặng tôi nick name *chulun* rất dễ thương!".

1. **Giải ứng xử đẹp** (tặng người đầu tiên chọn đúng ứng xử mà số đồng lựa chọn) thuộc về bạn đọc **LÊ VĂN HUY**, Trường THPT Nghi Xuân, Hà Tĩnh.

2. **Giải phân tích sắc bén** (tặng người bình vực có lý có tình ứng xử mà số đồng lựa chọn) thuộc về bạn đọc **NGUYỄN ANH TUẤN**, B28 khu Phú Mỹ Quang, P.Tân Phong, Q.7, TP.HCM:

Truyện cổ tích nổi tiếng ấy, từ nàng Bạch Tuyết tới bảy chú lùn đều là các nhân vật tích cực, đều là người lao động cần cù, dễ thương. Càng dễ thương hơn trong phép chơi chữ rất thông minh, hài hước của cánh học trò, biến truyện xưa "Nàng Bạch Tuyết và 7 chú lùn" thành "7 nàng Bạch Tuyết và một chú lùn". Khi những người có học chơi chữ như thế, sự đối đáp sẽ làm người ta phải nhanh nhạy trong ứng xử. Tôi rất thú vị khi nghe cô giáo đưa những thuật ngữ tin học, đưa tiếng Anh để đối lại với số đông các học trò tinh nghịch kia. Câu chuyện đối đáp hôm nay mà sắc bén, kịch tính như các đối đáp trong trống quân, quan họ ngày xưa. Ứng xử 3 đã chọn là đúng cảm và thông minh.

3. **Giải phân biện hóm hỉnh** (tặng người phản đối

có tình có lý, có chất hài, những ứng xử mà số đồng không lựa chọn) thuộc về bạn **TRẦN CÔNG LINH**, 30 Nguyễn Trung Trực, ấp Bình Thành 1, thị trấn Lấp Vò, Đồng Tháp:

Sợ gì! Chú cũng như cha
Cao tầm trí thức hơn là dài chân
Ai Bạch Tuyết, cô nhường phần,
Nhún mình thấp xuống cho gần học sinh.

II. Đề nghị ứng xử mới thuộc về bạn đọc **BUI CÔNG CƯỜNG**, ngách 151, ngõ 261, Y9 Thái Thịnh, Q. Đống Đa, Hà Nội:

Tại sao có cô giáo Hóa, có truyện cổ tích của môn Văn, có tiếng Anh, có Tin học mà không tích hợp? Tôi đề nghị ứng xử thứ tư: không "phán ánh" chủ nhiệm, không mời ai lên văn phòng, mà rủ giáo viên Văn lớp ấy, giáo viên Anh văn lớp ấy, giáo viên Tin lớp ấy tổ chức cuộc thi viết cổ tích thời @ bằng tiếng Anh, theo chủ đề "7 nàng Bạch Tuyết và 1 chú lùn". Các lớp khác sẽ thêm lắm đấy!

Mời bạn gửi tình huống sự phạm của mình về cho cuộc thi. Những **tình huống sự phạm** được chọn đều có nhuận bút, kể cả khi những tình huống này được in thành sách. ỨNG XỬ SỰ PHẠM TGM 884 có kết quả ở TGM 888 ra ngày 21/6/2010.

Sudoku 884

					1			
	2	3		6			5	
		8			4	3	2	
1		7	5		9			
	9			3			1	
			6		2	4		9
	5	2	8			6		
	8			9		5	4	
			1					

Các bạn hãy điền các chữ số còn thiếu từ 1 đến 9 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) sao cho mỗi cột và mỗi khối (3x3, cuối khối có viền đậm) đều có 9 chữ số khác nhau.

Đáp án ô chữ 883

C	A	C	H	I	U	S	A			T
	G				M		R	I	G	A
	R				I		K			M
L	A	M	S	O	N		A			T
U			E		H		N			H
C	O	L	A	U		O	S	A	K	A
A			N		N		A			N
T			P	H	U	C	S	I	N	H
O			E		H					H
N	G	A	N		O					A
I			N	H	A	T	R	A	N	G

Tuyệt quá!

Người phụ nữ trẻ thỏ thẻ với bạn nháy là một chàng trai trẻ:

- Em cảm thấy cô đơn và buồn quá! Chồng em đi công tác nước ngoài hai tháng nay rồi, chỉ gửi thư về...

- Thế thì tuyệt quá! - Chàng trai sung sướng thốt lên. - Thế thì em... làm ơn bóc những con tem trên các bức thư chồng em gửi về cho anh nhé, nghe nói tem nước ngoài đẹp và quý lắm!

G.B (st)

Ưu điểm

- Này bà, chàng rể bà thế nào?

- Tất cả đều được. Nhưng phải cái nó không biết đánh bạc.

- Ố! Đó là một ưu điểm đấy chứ?

- Không! Tai họa lớn đấy bà ạ, bởi vì đã không biết đánh mà cứ thích đi đánh...

G.B (st)

"Bi" hay "hài"

Hai vợ chồng nhà soạn kịch sắp sửa ra tòa ly hôn. Bà vợ chua chát nói:

- Chắc chắn rồi đây ông sẽ đem chuyện của chúng ta lên sân khấu phải không?

Nhà soạn kịch gật đầu:

- Đúng thế. Tôi đã có ý định ấy. Có điều chưa biết nó sẽ là bi kịch hay hài kịch đây!

G.B (st)

Thắc mắc

Một cậu bé theo mẹ tới máy ATM. Thấy mẹ rút tiền cho vào túi xách, cậu bé hỏi:

- Mẹ ơi, bố ngồi trong máy đó à?

TIỂU SĨ

Con gì đây?

Với kích cỡ chỉ bằng trái bơ, loài mực ống *Helicerochian pfefferi* có hình dạng rất kỳ lạ, giống như một... chú heo con, với các xúc tu xoắn một cách cân

đối trên mặt cùng đôi mắt tròn rất sáng. Theo các nhà nghiên cứu động vật phiêu sinh, loài mực này sống ở độ sâu 100m ngoài khơi Thái Bình Dương, gần bang California (Mỹ).

Q.VINH

(Theo JDM)